

УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ

СЕНАТУ УНИВЕРЗИТЕТА

ИЗВЈЕШТАЈ КОМИСИЈЕ О ИЗБОРУ ПРОФ. ДР МИЛОША КОВАЧЕВИЋА У ЗВАЊЕ ПРОФЕСОРА ЕМЕРИТУСА

Одлуком Сената Универзитета у Источном Сарајеву број 01-С-188-XXXVI, донесеном на сједници одржаној 30. 6. 2022. године, именовани смо у Комисију за писање реферата за додјелу звања професор емеритус кандидату др Милошу Ковачевићу, редовном професору, који је за избор у то звање предложен од стране Наставно-научног вијећа Филозофског факултета Универзитета у Источном Сарајеву. На основу *Правилника о условима и поступку додјеливања звања professor emeritus на Универзитету у Источном Сарајеву* (бр. 01-С-178-1-XXVIII/17, од 27. 4. 2017, и бр. 01-С-371-1-Х/20, од 26. 11. 2020. год.), у складу са задатком који нам је Одлуком Сената повјерен, а који налаже да стручна комисија оцијени потпуност приједлога, његову усаглашеност са захтјевима из *Правилника* те, цијенећи достављену документацију, утврди да ли предложени кандидат проф. др Милош Ковачевић испуњава услове за додјелу звања професор емеритус – имамо част да Сенату Универзитета у Источном Сарајеву поднесемо сљедећи

РЕФЕРЕТ

I. БИОГРАФИЈА

1. ОПШТИ ПОДАЦИ (ОБРАЗОВАЊЕ, ИЗБОРИ У ЗВАЊА, ПРОФЕСИОНАЛНИ РАД)

Проф. Др Милош Ковачевић рођен је у Пресједовцу, код Улога (оптина Калиновић, Република Српска), 31. 3. 1953. године. Основну, средњу школу и Филозофски факултет (изједначене групе за Српскохрватски језик и историју југословенских књижевности и Историја југословенских књижевности и српскохрватски језик) завршио је у Сарајеву. За успјех у студију награђен је *Златном значком универзитета*.

По завршетку студија биран је на Одсеку за јужнословенске језике Филозофског факултета у Сарајеву за **асистента-приправника** за Савремени српскохрватски језик. На Филозофском факултету у Сарајеву завршио је 1980. постдипломске студије из лингвистике, одбраном магистарског рада *Неконгруентна супстантивна синтагма у дјелима Анђелка Вулетића* (када је биран у звање **асистента**), а на истом факултету одбранио је 1984. године докторску дисертацију *Систем синтаксичких јединица за обиљежавање узрока у савременом српскохрватском књижевном језику*.

Године 1984. године биран је у звање **доцента**, а 1988. у звање **ванредног професора** за Савремени српскохрватски језик (синтакса) и Општу лингвистику. Године 1992. Наставно-научно

Године 1984. године биран је у звање **доцента**, а 1988. у звање **ванредног професора** за Савремени српскохрватски језик (синтакса) и Општу лингвистику. Године 1992. Наставно-научно вијеће Филозофског факултета у Сарајеву покренуло је поступак за избор у звање редовног професора. Поступак због рата у БиХ није на том факултету окончан. У звање **редовног професора** за Општу лингвистику изабран је 1994. године на Филозофском факултету у Никшићу, гдје је радио од 1992. до почетка 1995. године, а 1995. прелази на Филозофски факултет у Ниш, гдје бива биран у звање **редовног професора** за Савремени српски језик (синтакса са семантиком) и Стилистику.

Био је матичар за оснивање Одсјека за српски језик и књижевност на Филозофском факултету у Бањој Луци, и професор на тој катедри све до 2001. године. Био је и први професор на Одсјеку за српски језик и књижевност на Филозофском факултету Универзитета у Источном Сарајеву, гдје је у сталном радном односу у звању **редовног професора од 2001. године** за Савремени српски језик, Стилистику и Општу лингвистику.

Од октобра 1997. године до октобра 2001. године радио је као лектор и професор за Српскохрватски језик на Рурском универзитету у Бохуму, у СР Њемачкој.

Конципирао је и основао прве докторске студије из лингвистике у Републици Српској, на Филозофском факултету Универзитета у Источном Сарајеву (2014), као и прве докторске студије из филологије у Републици Србији на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу (2008), на којима је и сада предавач, с тим да предаје и на докторским студијама на и Филолошком факултету у Београду.

Проф. др Милош Ковачевић био је и јесте ментор за 38 (тридесет и осам) докторских дисертација, од којих су досад одбрањене 32 на Филозофском факултету у Источном Сарајеву, на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу, на Филолошком факултету у Београду и на Филозофском факултету у Бањој Луци. Сада је ментор за још шест докторанада. Био је и ментор за 25 магистарских радова из лингвистике и стилистике.

На Филозофском факултету Универзитета у Источном Сарајеву проф. др Милош Ковачевић био је руководилац више пројекта финансираних од стране Министарство науке Републике Српске, и то: *Значај српског језика и књижевности за очување идентитета Републике Српске*, у периоду 2011–2014. и 2019–2021; *Језик ратне поезије и прозе Републике Српске* (2009–2010) и *Језик штампе* (2010–2011). Био је и руководилац двају пројеката *Српски језик и друштвена кретања* (2006–2010) и *Динамика структура савременог српског језика* (2011–2020), које је у оквиру основних истраживања финансирало Министарство науке и технолошког развоја Републике Србије.

Проф. др Милош Ковачевић је од 2018. године и руководилац Одјељења за српски језик Института «Иво Андрић» у Андрићграду, у коме води пројекат: *Значај српског језика за очување српског културног идентитета* (2018–2022).

Проф. др Милош Ковачевић до сада је, уз 26 уџбеника српског језика за основну и средњу школу, из различитих научних области српскога језика (прије свега синтаксе, стилистике, социалингвистике и историје српског књижевног језика) објавио **37 књига**, од чега су двије хрестоматије (о ћирилици, и о односу писаца према језику), док је једна коауторска. Иако нису у питању уџбеничке, него строго научне књиге, три су доживјеле и друго издање, док је једна (*Стилистика и граматика стилских фигура*) доживјела чак четири издања. Осим књига и уџбеника, и око 450 ситнијих стручних прилога, проф. др Милош Ковачевић је објавио у различитим научним категоријама око **400** радова. Изузимајући уџбенике, проф. др Милош Ковачевић је до сада објавио укупно 906 научних прилога.

За свој научни и друштвени допринос проф. др Милош Ковачевић добио је сљедеће награде и признања:

1. Академија Иво Андрић : «Високо интернационално признање за животно дело», Београд, 2015.
2. Удружење књижевника Србије: «Повеља за животно дело», Београд, 2017.
3. Српско просвјетно и културно друштво «Просвјета»: «Повеља за допринос у чувању и јачању српске просвјете, културе и духовности», Пале, 2015.
4. Јавна установа за културу Пале: «Повеља Душко Трифуновић за изузетан допринос у очувању и његовању српског језика», Пале, 2016.

5. Министарства културе и информисања Републике Србије: Признање "Културни образац" за посвећени рад на корист наше културе, Београд, 2019.

2. НАСТАВНО-НАУЧНА ДЈЕЛАТНОСТ ПРОФ. ДР МИЛОША КОВАЧЕВИЋА НА ФИЛОЗОФСКОМ ФАКУЛТЕТУ УНИВЕРЗИТЕТА У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ

На Филозофском факултету Пале проф. др Милош Ковачевић је ангажован од самог почетка рада Катедре за српски језик и књижевност (садашње Катедре за србистику), односно од самог почетка рада Филозофског факултета од школске 1994/1995. академске године, када су уписане прве генерације студената на студијски програм Српски језик и српска књижевност. Од тада је, без прекида све до пензионисања, држао наставу на Факултету, на предметима из области Савременог српског језика, Опште лингвистике и Стилистике. Чак и у периоду од 1997. до 2001. године, када је као лектор и професор радио на Рурском универзитету у Бохуму (у СР Њемачкој), био је, у статусу гостујућег професора, одговорни наставник на Филозофском факултету Пале и држао наставу и испите периодично, јер је у то вријеме домаћи кадар из тих научних области био тек у асистентском звању, а Факултет из различитих и бројних објективних разлога није био у могућности у тим поратним годинама да ангажује одговарајуће професоре из других универзитетских центара.

Од године 2001. проф. Ковачевић је редовни професор за Савремени српски језик, Општу лингвистику и Стилистику Филозофског факултета Пале у сталном радном односу, у стаусу у коме је раду и развоју Катедре за србистику, Филозофског факултета и Универзитета у Источном Сарајеву дао огроман допринос. То су најплодније године његовог и професорског и научног рада, као и његовог ангажовања на подизању нивоа квалитета рада и научне репутације Факултета у академској јавности, у току којих је био:

- професор основних студија и мастер студија на предметима: Синтакса српског језика, Морфосинтакса српског језика, Општа лингвистика, Теорија језика, Стилистика српског језика, Функционална стилистика српског језика, Семантика, Прагматика, Социolingвистика, Лингвистика текста; Лингвистика у савременим теоријама, Стилски и језички поступци савремене прозе, Стилски и језички поступци савремене поезије, као и више изборних предмета;
- руководилац Катедре за српски језик и књижевност (Катедре за србистику) – од њеног оснивања до 2016. године;
- оснивач, предавач (на предметима: Методологија лингвистичких истраживања, Савремене лингвистичке теорије), ментор у изради и одбрани магистарских радова и руководилац Постдипломских студија Методолошки аспекти изучавања језика и књижевности – од 2001. до 2010. године, а у ствари до њиховог гашења;
- оснивач, предавач (на предметима: Структурализам у језику и књижевности, Језик дијалога, Семантика, Социolingвистика) и руководилац Докторских студија филологије, једних од првих основаних уопште на Универзитету у Источном Сарајеву – од почетка рада 2014. године па до 2022;
- ментор у изради и одбрани већег броја дипломских, магистарских, мастер радова и докторских дисертација;
- предсједник и члан комисија за изборе у звања професора и асистената Филозофског факултета;
- главни уредник часописа *Радови Филозофског факултета*, од 2005. до 2015. године, као и других публикација Факултета: зборника са научних скупова, Монографија и монографских студија;
- иницијатор и руководилац неколико научних пројеката: *Значај српског језика и књижевности за очување идентитета Републике Српске* (за године: 2011, 2012, 2013, 2014, 2019, 2020–2021.); *Језик ратне поезије и прозе Републике Српске* (2009–2010) и *Језик штампе* (2010–2011);

- представник Филозофског факултета у Сенату Универзитета, од 2013. до 2015. године.

II. БИБЛИОГРАФИЈА

Проф. др Милош Ковачевић до сада је, уз **24** уџбеника српског језика за основну и средњу школу, и око 350 стручних прилога, из различитих научних области српског језика (прије свега синтаксе, стилистике, социолингвистике и историје српског књижевног језика) објавио **37** научних књига, од чега су двије хрестоматије (о ћирилици, и о односу писаца према језику), док је једна коауторска. Три књиге су доживјеле и друго издање, док је једна (*Стилистика и граматика стилских фигура*) доживјела чак четири издања. Осим научних књига, уџбеника, приказа научних монографија, рецензија и ситнијих стручних прилога, проф. др Милош Ковачевић је објавио **391** оригинални или прегледни научни рад, односно **906** научних и стручних прилога, ако се урачунају и претходно изузети. У међународним часописима из категорије (М/Р20 са листе Међународног комитета слависта) објавио је **45** оригиналних научних и прегледних радова, затим **173** рада у националним тематским зборницима, па **68** радова у зборницима са међународних научних скупова, као и **105** радова у часописима националног значаја, од којих **седам** представљају пленарна предавања, од чега четири на међународним научним скуповима, а три на националним научним скуповима. Све то потврђује библиографија која слиједи, разврстана према, за реферат, утврђеним категоријама.

1. ОБЈАВЉЕНЕ НАУЧНЕ МОНОГРАФИЈЕ И КЊИГЕ

1. *Uzročno semantičko polje*, I izdanje, Sarajevo 1988; *Узрочно семантичко поље*, II издање, Београд 2012.
2. *Gramatika i stilistika stilskih figura*, I izdanje, Sarajevo: Književna zajednica «Drugari», 1991; *Стилистика и граматика стилских фигура*, II допуњено издање, Подгорица: Унирекс, 1995; III допуњено и измијењено издање, Крагујевац: Кантакузин, 2000; IV битно допуњено издање, Београд: Јасен, 2016.
3. *Kroz sintagme i rečenice*, prvo izdanje, Sarajevo: Svjetlost, 1992; друго издање, Београд: Јасен, 2016.
4. *Суштаствено и мимогредно у лингвистици*, Подгорица: Унирекс, 1996.
5. *У одбрану језика српскога*, I издање, Београд: Требник, 1997; *У одбрану језика српскога – и даље*, II допуњено издање, Београд: Требник, 1999.
6. *Синтакса сложене реченице у српском језику*, Београд: «Рашка школа», 1998.
7. *Стилске фигуре и књижевни текст*, Београд: Требник, 1998.
8. *Lectures by Professor Miloš Kovačević Ph. D. delivered in London in the years 2000 and 2001 on the occasion of the Feast of the Three Great Hierarchs*, London – Birmingham: Lazarica Press, 2001.
9. *Синтаксичка негација у српском језику*, Ниш: Универзитет у Нишу, 2002.
10. *Српски језик и српски језици*, Београд: СКЗ и БИГЗ, 2003.
11. *Граматицке и стилистичке теме*, Бања Лука: Књижевна задруга, 2003.
12. *Српски писци о српском језику: хрестоматија*, Београд: Источник 2003.
13. *Огледи о синтаксичкој негацији*, Српско Сарајево: Завод за уџбенике и наставна средства, 2004.
14. *Против неистина о српском језику*, Источно Сарајево: СПКД «Просвјета», 2005.
15. *Списи о стилу и језику*, Бања Лука: Књижевна задруга, 2006.
16. *Србистичке теме*, Крагујевац: ФИЛУМ, 2007.
17. *Огледи из српске синтаксе*, Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије, 2009.

18. *Српски језик у вртлогу политике*, Никшић: Матица српска Друштво чланова у Црној Гори 2011. (у коауторству са М. Шћепановићем)
19. *Граматичка питања српскога језика*, Београд: Јасен, 2011.
20. *Стилска значења и зрачења*, Ниш: Филозофски факултет, 2011.
21. *Лингвостилистика књижевног текста*, Београд: СКЗ, 2012.
22. *Лингвистика као србистика*, Пале: Филозофски факултет, 2013.
23. *У одбрану српске ћирилице: хрестоматија*, Пале: СПКД «Просвјета», 2013.
24. *Српски писци у озрачју стилистике*, Београд: «Филип Вишњић», 2014.
25. *Стил и језик српских писаца*, Београд: Завод за уџбенике, 2015.
26. *Српски језик између лингвистике и политике*, Бања Лука: Друштво наставника српског језика и књижевности Републике Српске, 2015.
27. *О реченици и њеним члановима*, Београд: Јасен, 2015.
28. *Српски језик под лупом науке*, Београд: Завод за уџбенике, 2017.
29. *Битне србистичке напомене*, Београд: Јасен, 2018.
30. *Борба за ћирилицу и српски језик*, Вишеград, Андрићград: Андрићев институт, 2018.
31. *Стилске доминанте српских прозних писаца*, Вишеград, Андрићград: Андрићев институт, 2019.
32. *Како и зашто (не) писати овако*, Нови Сад: Прометеј, 2019.
33. *Кроз синтаксу српскога језика*, Подгорица: Матица српска – Друштво чланова у Црној Гори, 2020.
34. *Поезија у стилистичком кључу*, Вишеград, Андрићград: Андрићев институт, 2020.
35. *Србистички огледи*, Источно Ново Сарајево: Завод за уџбенике и наставна средства, 2021.
36. *Српски стилистичари*, Београд: СКЗ, 2021.
37. *Стилистиком кроз белетристику*, Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије, 2022.

2. РАДОВИ ОБЈАВЉЕНИ У МЕЂУНАРОДНИМ ЧАСОПИСИМА

(У ову категорију укључени су часописи из категорије **M23** са листе часописа Међународног комитета слависта, као и часописи категорије **M24**, а то је категорија међународних часописа верификованих од стране Министарства просвете и науке Републике Србије, као и Министарства за научнотехнолошки развој, високо образовање и информатичко друштво Републике Српске):

1. «Типови конструкција с експлетивном негацијом у савременом српском језику», *Die Welt der Slaven. Sammelbände. Germano-Slavistische Beiträge*. München: Verlag Otto Sagner, 2004, 121–135.
2. «О стилематичности апросдокетонских структура» /*Stylistyka*, Br. V, Warszawa – Krakow – Opole, 1996, 279-289.
3. «The Welcome Given to Serbian Folk-Poetry in World Literature and Muzik (I)», *Serbian literary Magazin*, No. 5/6–2000; ½, 2001, Beograd, 115–142.
4. «The Welcome Given to Serbian Folk-Poetry in World Literature and Muzik (II)», *Serbian literary Magazin*, No. 3–6, Beograd, 2001, p. 35–53.
5. «Koncesivnost kao posljedica negacije kauzalnosti», *Filologija*, XVI/2, Zagreb: JAZU, 1988, 93-100.
6. «О функцији и неким структурним, семантичким и стилистичким карактеристикама ауторских didaskalija уз управни говор у књижевномјетничком тексту», *Umjetnost riječi*, XXXII/2, Zagreb, 1988, 185–199.
7. «Атрибутска употреба прилога у српскохрватском језику», *Зборник за филологију и лингвистику*, XXVI/1, Нови Сад: Матица српска, 1983, 131–145.
8. «Razvoj i neka otvorena pitanja sintagmatike u nas», *SOL*, II/3, Zagreb, 1987, 41–53.
9. «О сложеним реченицама с узрочном релативном клаузом», *Јужнословенски филолог*, XLIV, Београд, 1988, 45–57.
10. «Интенционалне конструкције у Доситејеву језику», *Зборник Матице српске за филологију и лингвистику*, XXXII/2, Нови Сад: Матица српска, 1989, 177–191.

11. «Објаснидбене (експланативне) координиране конструкције», *Зборник Матице српске за филологију и лингвистику*, књ. XXXI/1, Нови Сад: Матица српска, 1993, 99–121.
12. «Распоред клауза у независносној реченици», *Зборник Матице српске за филологију и лингвистику*, књ. XXXI/2, Нови Сад: Матица српска, 1993, 181–206.
13. «Дисамбивација сатиризама са дилогијском структуром», *Зборник Матице српске за филологију и лингвистику*, књ. XXXII, Нови Сад: Матица српска, 1994, 287–299.
14. «Лингвостилистичка фигуративна анализа пјесме *Јао...триста пута Саве Мркаља*», *Зборник Матице српске за књижевност и језик* књ. LXIII/2-3, Нови Сад: Матица српска, 1995, 277–288.
15. «Сложена реченица с независном релативном клаузом», *Српски језик*, I/1–2, Београд, 1996, 79–90.
16. «Одрицање и тврђење двоструком негацијом», *Зборник Матице српске за филологију и лингвистику* XXXIX/1, Нови Сад: Матица српска, 1996, 111–125.
17. «Паратаксичке и хипотаксичке односне реченице», *Зборник Матице српске за филологију и лингвистику*, књ. XL/1, Нови Сад: Матица српска, 1997, 49–61.
18. «Експективне зависне реченице», *Српски језик*, II/1-2, Београд, 1997, 19–30.
19. «О типовима нагомилавања везника», *Зборник Матице српске за филологију и лингвистику*, књ. XL/2, Нови Сад: Матица српска, 1997, 159–169.
20. «Основни језички типови метафоре», *Српски језик*, III/1–2, Београд, 1998, 161–179.
21. «Метонимија и синегдоха», *Српски језик*, IV/1–2, Београд, 1999, 171–202.
22. «Белићеви погледи на стилистику», *Српски језик*, V/1–2, Београд, 2000, 127–143.
23. «Таутологија и плеоназам», *Српски језик*, VI/1–2, Београд, 2001, 145–166.
24. «Партикуларна негација у српскоме језику», *Српски језик*, VII/1–2, 2002, 157–186.
25. «Око питања транспортовања негације у српскоме језику», *Српски језик*, VIII/1–2, Београд, 2003, 231–250.
26. «Пунозначна и копулативна употреба глагола БИТИ», *Српски језик*, X/1–2, Београд, 2005, 211–233.
27. «О структурно-семантичким особеностима реторичког питања», *Српски језик*, XII/1–2, Београд, 2007, 69–96.
28. «О деиктичкој употреби имперфекта», *Српски језик*, XIII/1–2, Београд, 2008, 149–162.
29. «Употреба футура II у простој реченици», *Српски језик*, XIV/1–2, Београд, 2009, 65–76.
30. «Сложена реченица с временском зависном клаузом у значењу постериорности», *Српски језик*, XV, Београд, 2010, 77–103.
31. «Анализа Шантићеве пјесме *Вече на шкољу* – показатељ развојних путева лингвистике код Срба» / *Српски језик*. – XVI, Београд, 2011, 341–363.
32. «О граматичко-стилистичком терминосистему туђег говора», *Српски језик*, XVII, Београд, 2012, 13–38.
33. «Лингвостилистичке особитости песме *Крилата свирала* Манојла Гавриловића», Милош Ковачевић, Тиодор Росић, *Српски језик*, XVIII, Београд, 2013, 135–146.
34. «Синтаксичко-семантички услови употребе везника КАД у погодбеном значењу», *Српски језик*, XIX, Београд, 2014, 105–116.
35. «Реитерација хомолексичких и хомоформиних јединица у предикатској позицији», *Српски језик*, XX, Београд, 2015, 33–59.
36. «Стилистика атрибута у поезији Милосава Тешића», *Српски језик*, XXI, Београд, 2016, 25–53.
37. «Стилистиком кроз пјесму о књизи свијета Предрага Богдановића Ција», *Српски језик*, XXII, Београд, 2017, 59–74.
38. «Раскази Братича с басенной аллегорией в качестве доминанты», *Књижевна историја*, год. XLIX, бр. 162, Београд, 2017, 9–25.
39. «Синонимност падежних опозитних конструкција у српском језику», *Српски језик*, XXIII, Београд, 2018, 149–168.
40. «(Не)супституеност везника И и А у координираној копулативној реченици», *Наслеђе*, XVI/44, Крагујевац, 2019, 9–23.

41. «Соматске неконгруентне посесивне синтагме у српском језику», *Наслеђе*, XVI/43, Крагујевац, 2019, 11–28.
42. «Симуланост перфективних предикација у зависноској временској реченици», *Српски језик*, XXV/1–2, Београд, 2020, 89–100.
43. «Стилистички приноси Нова Вуковића», *Српски језик*, XXVI/1–2, Београд, 2021, 491–516.
44. «Финални императив у савременом српском језику», *Наслеђе*, XVIII/50, Крагујевац, 2021, 79–93.
45. «Шта је то прилошки предикат», *Српски језик*, XXVII/1–2, Београд, 2022, 115–129.

3. РАДОВИ ОБЈАВЉЕНИ У НАЦИОНАЛНИМ ТЕМАТСКИМ ЗБОРНИЦИМА

1. «Gradacione konstrukcije u Vukovom i današnjem jeziku», *Zbornik radova o Vuku Stefanoviću Karadžiću*, Сарајево: Институт за језик и књижевност у Сарајеву, 1987, 225–238.
2. «Semantički tipovi nekongruentnih atributa srpskohrvatskog jezika», *Југословенски семинар за стране слависте*, XXXVII, Нови Сад: Филозофски факултет у Новом Саду, Институт за јужнословенске језике, 1987, 119–135.
3. «Узрочни везници у Вуковом и данашњем језику», *Југословенски семинар за стране слависте*, XXXVIII, Сарајево: Филозофски факултет у Сарајеву, 1987, 87–101.
4. «Погрешна селекција као разлог асиметрије замишљеног и оствареног смисла поруке», *Језик и стил средстава масовног информисања*, Сарајево: Свјетлост, 1991, стр. 36–41.
5. «Od antonimije do gradacije posredstvom negacije», *Rječnik i društvo*, Zagreb: HAZU, 1993, 189–200.
6. «Антитетичка фигурација у поезији Матије Бећковића», *Поетика Матије Бећковића*, Подгорица: Октоих – Никшић : Филозофски факултет, 1995, 103–119.
7. «Богдан Поповић – оснивач научне стилистике код Срба», *Књижевност и историја II*, Ниш, 1996, стр. 79–93.
8. «О школској синтаксичкој терминологији», *Стандардизација терминологије*, Београд: САНУ, 1996, 83–87.
9. «Фоностилематика репрезентолошких дискурса Стевана Сремца», *Књижевно дело Стевана Сремца – ново читање*, Ниш: Филозофски факултет, 1997, 109–125.
10. «Српски језик на крају 20. вијека», *Календар «Просвјета» 1998–1999*, Србиње: Српско просвјетно и културно друштво «Просвјета», 1998, 187–193.
11. «Један или три језика», *Језик и демократизација*, Сарајево: Институт за језик, 2001, 33–44.
12. «Статус писма у уставима и законима о језику и писму у српским земљама», *Како решити питање писма у новом правопису српског језика и школству*, Нови Сад: Ћирилица, 2004, 20–24.
13. «Ватиканска исходишта хрватског својатања српског језика», *Унија : политика Римокатоличке цркве према православним Словенима*, приредио Зоран Милошевић, Београд: Институт за политичке студије, 2005, 51–77.
14. «Стилске доминанте у Божовићевој причи *Први пут у Новом Пазару*», *Језик и стил Григорија Божовића*, Косовска Митровица: Филозофски факултет, 2006, 77–92.
15. «Идентитет српског језика у огледалу лингвистике и политике», *Српско питање и србистика, Србистика*, ванредни број, зборник радова, 3, приредио Петар Милосављевић, Бачка Паланка – Ваљево, 2007, 111–123.
16. «Међуоднос футура I и футура II имперфективних глагола», *Шездесет година Института за српски језик*, књ. I, Београд: Институт за српски језик САНУ, 2007, 299–311.
17. «Српски језик и његове варијанте», *Српско питање и србистика, Србистика*, ванредни број, зборник радова, 2, приредио Петар Милосављевић, Бачка Паланка – Ваљево, 2007, 255–262.
18. «Експресивне синтагме са суперлативним значењем», *Зборник Института за српски језик САНУ I: посвећено др Драгу Ћупићу поводом 75-годишњице живота*, Београд: Институт за српски језик САНУ, 2008, 243–259.

19. «Хрватске манипулације са српским језиком», *Затирање Срба у Хрватској*, приредио др Богдан Златар, Београд: ИКП «Никола Пашић», 2008, 107–126.
20. «Однос српскога језика и његовог писма према мањинским језицима и њиховим писмима», *За језик српскога народа српска ћирилица: једно писмо за један језик као у целој Европи*, Нови Сад: Ћирилица, 2008, 38–47.
21. «О стилистичким погледима Новице Петковића», *Споменица академику Новици Петковићу*, Бања Лука: Академија наука и умјетности Републике Српске, 2009, 141–156.
22. «О модалном презентском имперфекту и футуру првом у савременом српском језику», *Зборник радова у част Пера Јакобсена*, приредили Дејан Ајдачић и Персида Лазаревић ди Ђакомо, Београд: СловоСлавиам, 2010, 255–263.
23. «О поетизмима Лазе Костића», *Поезија и естетика Лазе Костића*, приредио и уредио Јован Зивлак, Нови Сад : Друштво књижевника Војводине, 2010, 85–108.
24. «Крњевићева *Пјесан о жалној судби* у лингвостилистичком кључу», *Песништво Вука Крњевића*, приредили Бранко Стојановић и Стево Ћосовић, Београд: Свет књиге, 2010, 362–373.
25. «Значај Дубровника за стандардизацију српског књижевног језика», *Љетопис Матице српске у Дубровнику*, приредио Момчило Суботић, Београд, 2010, 307–318.
26. «Графостилематика Ногове поезије», *Поезија Рајка Петрова Нога*, приредио Станиша Тутњевић, Београд: Задужбина «Десанка Максимовић», 2011, 221–246.
27. «О језику и стилу Петра Пајића», *Петар Пајић, песник*, уредник Драган Хамовић, Краљево: Народна библиотека «Стефан Првовенчани», 2011, 99–139.
28. «Стилске доминанте у збиркама приповиједака Видосава Стевановића», *Видосав*, уредник и приређивач Стеван Стевановић, Крагујевац: Клуб «Видосав», 2011, 329–352.
29. «Пролептичка фигуративност у Ракитићевој поезији», *Пламен и роса: зборник радова о књижевном делу Слободана Ракитића*, уредник Јован Делић, Нови Сад: Orpheus – Плужине: Центар за културу, 2011, 35–58.
30. «Лингвостилистика у књижевним анализама Новице Петковића», *Језик, књижевност, култура*, Новици Петковићу у спомен, уредили Јован Делић и Александар Јовановић, Београд: Институт за књижевност и уметност – Филолошки факултет Универзитета у Београду, 2011, 237–253.
31. «Костићеви неологизми у свјетлу његових погледа на српски језик», *У спомен на Лазу Костића (1841-2011)*, уредила Ивана Живанчевић Секереш, Нови Сад: Филозофски факултет, 2011, 37-45.
32. «Колизација рестриктивног и градационог САМО у савременом српском језику», *Хоризонти и предели на јужнословјанским езици*, Сборник посветен на 65-годишнината на доцент др Славка Величкова, Пловдив: Универзитетско издателство «Паисий Хилендарски», 2012, 175–190.
33. «О наметању босанског имена српском језику», *О Србима муслиманске вероисповести*, приредио др Момчило Суботић, Београд: Институт за политичке студије, Матица српска у Дубровнику, 2012, 142–162.
34. «Чудесна ријека у љепоти језика», *Огледало времена у књижевном дјелу Мироја Вуковића*, приредио Јанко Брајковић, Подгорица: Унирекс, 2012, 11–17.
35. «Прича о причи у причи о Јакову», *Огледало времена у књижевном дјелу Мироја Вуковића*, приредио Јанко Брајковић, Подгорица, Унирекс, 2012, 36–41.
36. «Криза језика или лингвисти против лингвистике», *Савремено друштво и криза проучавања језика и књижевности*, уредници Милош Ковачевић и Драган Бошковић, Крагујевац: Филолошко-уметнички факултет, 2012, 389–402.
37. «Структурно-семантичке особине фигура негације», *Превод у систему компаративних изучавања националне и стране књижевности и културе*, уредници Лариса Човић-Раздобудко и Николај Гарбовски, Косовска Митровица: Филозофски факултет, 2012, 249–261.
38. «Типови еквивалентности у поезији Слободана Ракитића», *Књижевно дело Слободана Ракитића*, уредник Милојко Милићевић, Рашка: Центар за културу «Градац», 2013, 93–118.
39. «Актуелност Кочићеве борбе за српски језик», *Значај српског језика и књижевности у очувању идентитета Републике Српске II*, Књижевни класици Републике Српске: Кочић и Ћопић, уредник Милош Ковачевић, Пале: Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву, 2013, 11–29.

40. «Српско питање на Балкану из перспективе актуелног статуса српског језика», *Српско питање на Балкану*, тематски зборник радова, приредио Момчило Суботић, Београд: Институт за политичке студије, 2013, 215–242.
41. «Српски језик и функционална писменост на универзитету», *Зборник Института за српски језик САНУ II: Српски језик и актуелна питања језичке политике*, уредник Срето Танасић, Београд: Институт за српски језик САНУ, 2014, 67–81.
42. «Са крњим српским језиком у Европску унију», *Српски језик, књижевност и култура у процесу евроинтеграција*, тематски зборник радова, уредници Милош Ковачевић и Драган Бошковић, Крагујевац: Филолошко-уметнички факултет, 2014, 13–27.
43. «Наука не признаје политику», *Насиље над српским језиком*, тематски зборник радова, уредник Баћко Ј. Милачић, Подгорица: Књижевна задруга српског народног вијећа, 2014, 79–83.
44. «Међуоднос Белићеве и Ивићеве књиге у колу Српске књижевне задруге с обзиром на њихов значај у историји и култури српског језика», *Српски језик у огледалу Српске књижевне задруге*, тематски зборник, уредник Драган Лакићевић, Београд: Српска књижевна задруга, 2014, 11–42.
45. «О три приповједачке стилско-језичке карактеристике Ранка Павловића», *Значај српског језика и књижевности у очувању идентитета Републике Српске III: Слика Босне и Херцеговине у дјелима савремених писаца Републике Српске*, тематски зборник, уредник Милош Ковачевић, Пале: Филозофски факултет, 2014, 25–49.
46. «Деретићеве дилеме око статуса дубровачке књижевности», *Становиште савремености и историјска прошлост: Књижевни историчар Јован Деретић*, тематски зборник, уредници Мило Ломпар и Зорица Несторовић, Београд: Филолошки факултет, Ниш: Филозофски факултет, 2014, 67–80.
47. «Улога графостилема у структурисању романа *Осено дрво живота* Малише Станојевића», *Малиша*, тематски зборник радова, уредник Драган Бошковић, Крагујевац: Филолошко-уметнички факултет, 2015, 113–122.
48. «Његошев однос према српском језику», *Његошев зборник Матице српске 2*, Нови Сад, 2014, 169–179.
49. «Стилематичност реченице Радована Белог Марковића у збирци прича *Живчана јапија*», *Интерпретације у Ћелијама: проза Радована Белог Марковића*, тематски зборник, уредник Радивоје Микић, Лајковац: Градска библиотека Лајковац, 2015, 73–137.
50. «Драгиша Живковић као лингвостилистичар», *Књижевни теоретичар, стилистичар, историчар и компаратиста Драгиша Живковић*, тематски зборник, уредник Мило Ломпар, Београд: Филолошки факултет, 2015, 119–137.
51. «Српски језик – јуче, данас, сутра», *Значај српског језика и књижевности у очувању идентитета Републике српске, књ. IV: Будућност српског језика и књижевности у Републици Српској и процеси (дез)интеграција*, зборник радова, уредник Милош Ковачевић, Пале: Филозофски факултет, 2015, 11–56.
52. «Типови апсолутног компаратива у српском језику», *Путевима српских идиома*, тематски зборник, уредник др Владимир Поломац, Крагујевац: ФИЛУМ, 2015, стр. 413–432.
53. «У памет се Срби – не напуштајмо ћирилицу», *Казивања о Србима кроз векове*, тематски зборник, приредио Богдан М. Златар, Београд: Драслар партнер, 2015, 992–1000.
54. «Миљковићава *Критика метафоре* у огледалу теорија метафоре», *Бранко Миљковић – ново читање*, тематски зборник, приредила Данијела Поповић Николић, Ниш: Филозофски факултет, 2015, 41–58.
55. «Стилска маркираност (не)конгруентних атрибута у Тешићевој поезији», *Звук, метар и смисао у поезији Милосава Тешића*, тематски зборник, уредници Јован Делић и Александар Јовановић, Београд: Институт за књижевност и уметност – Требиње: Дучићеве вечери поезије, 2016, 201–230.
56. «Реченични исказ као поетска текстостилема Петра Пајића», *Поезија Петра Пајића*, зборник радова, приредила Мирјана Станишић, Београд: Задужбина «Десанка Максимовић» – Народна библиотека Србије, 2016, 123–142.

57. «Конкурентност једног типа предлошког генитивног, акузативног, инструменталног и локативног логичког субјекта», *Теме језикословне у србистици кроз дијахронију и синхронију*: зборник у част Љиљани Суботић, уредници Јасмина Дражић, Исидора Бјелаковић, Дејан Средојевић, Нови Сад: Филозофски факултет у Новом Саду, 2016, 305–326.
58. «Међуоднос поетске и референцијалне функције у исказивању етничко-вјерских контраста у Ћопићевим причама», *Ћопићево стољеће: зборник радова поводом стогодишњице рођења*, приредио Љубомир Зуковић, Бања Лука: Академија наука и умјетности Републике Српске, 2016, 345–360.
59. «Поступци стилске пререгистрације у Тохолјевим приповијеткама», Предговор књизи Мирослава Тохолја *Врста која изумире: изабране приповијетка*, Пале: Српско просвјетно и културно друштво «Просвјета», Просвјетино књижевно коло, коло 12, књ. 33, 2016, 5–32.
60. «Пут српског језика и писма саткан од странпутица», Предговор књизи Јелице Стојановић *Пут српског језика и писма*, Београд: СКЗ, Коло 108, књ. 726, 2016, VII-XLVIII.
61. «Стилистика у књижевним анализама Душана Иванића» *Душан Иванић, зборник радова*, уредници Драган Бошковић и Драгана Вукићевић, Крагујевац: ФИЛУМ, 2016, 215–229.
62. «Стилски маркиране конструкције корекције у српском језику», *Путевима речи: зборник радова у част Даринки Гортан Премк*, уредник Рајна Драгићевић, Београд: Филолошки факултет, 2017, 477–494.
63. «Постоји ли право народа на сопствено име именом туђег језика», *Језик и писмо у Републици Српској*, зборник с научног скупа, главни уредник Рајко Кузмановић, књ. XXIV/13, Бања Лука: АНУРС, 2012, стр. 297–311.
64. «У заштиту српског језика и ћирилице», *Српски језик и ћирилица данас*, зборник радова, уредници Милош Ковачевић и Александра Вранеш. – Вишеград: Андрићев институт, 2017, 23–42.
65. «Босна и Херцеговина: Култура – Језик», *Енциклопедија Републике Српске*, том 1, А-Б, Бања Лука: АНУРС, 2017, 621–623.
66. «Јединствен песник и јединствен професор», *Милован Витезовић, «Испит код професора Милоша М. Ђурића»*. – Београд: Завод за уџбенике, 2017, 254–257.
67. «О стилско-језичким доминантама Посланица с Проклетија Даринке Јеврић», *Даринка Јеврић: архетип, љубав, трагика*, (уредили Даница Андрејевић и др.). – Косовска Митровица: Филозофски факултет Универзитета у Приштини – Грачаница: Дом културе «Грачаница», 2017, 71–85.
68. «Колебања при употреби двоструке негације», *Трећи лингвистички скуп «Бошковићеви дани»*, Подгорица : ЦАНУ, књ. 42, Одјељење умјетности, књ. 14, 1997. 57–72.
69. «Антипозе у поезији Николе I Петровића Његоша», *Културна, научна и књижевна манифестација «Дани Марка Миљанова 1996»*, књ. III, Подгорица: Културно-просвјетна заједница Подгорице, 1997, 121–135.
70. «Хипотипозе у малим пјесмама Његошевим», *Културна, научна и књижевна манифестација «Дани Марка Миљанова 1997»*, Зборник радова IV, Подгорица: Културно-просвјетна заједница Подгорице, 1998, 118–132.
71. «Значај елемената *граматике друштвеног статуса* у Андрићевом обликовању Зимоњићевог и Омерпашиног лика», *Српска проза данас: Богдан, Стеван и Петар Зимоњић – живот и дјело*, Билећа – Гацко: СКПД «Просвјета», 2000, 294–307.
72. «Србистика и свјетска лингвистичка струјања на почетку миленијума», *Филозофско-филолошке науке на почетку 21. вијека: зборник радова са Научног скупа*, књ. 2, Бања Лука: Универзитет у Бањој Луци, Филозофски факултет Бања Лука, 2001, 159–172.
73. «Стевановићеве синтаксичке анализе», *Живот и дјело академика Михаила Стевановића*, књ. 59/21, Подгорица: ЦАНУ, 2002, 85–95.
74. «Актуелност Стојановићеве академске бесједе», *Љубомир Стојановић – живот и дело : зборник радова са Научног скупа*, Ужиц : Универзитет у Крагујевцу, Учитељски факултет Ужице, 2002, 137–150.

75. «Манипулације о српскоме језику, или: Несагласност научних и стварносних чињеница о српскоме језику», *Наука и наша друштвена стварност : зборник радова са Научног скупа*, књ. 3/1, Бања Лука: Филозофски факултет у Бањој Луци, 2002, 35-56.
76. «Петар Милосављевић о Вуков(ск)ој и Јагићев(ск)ој филолошкој парадигми», *Дело Петра Милосављевића и србистика: зборник радова са научног скупа*, Косовска Митровица: Филозофски факултет Косовска Митровица, 2002, 245–254.
77. «Српска филолошка посла у корист властите штете – ИЛИ : И српска књижевност у потрази за собом», *Дело Петра Милосављевића и србистика: зборник радова са Научног скупа*, Косовска Митровица: Филозофски факултет Косовска Митровица, 2002, 125–132.
78. «Србистика на почетку 21. вијека», *Универзитетска настава на почетку 21. вијека: зборник радова са Научног скупа*, Бијељина : Педагошки факултет у Бијељини, 2003, стр. 45–70.
79. «Конструкције са лексемама ЗАМАЛО и УМАЛО и њихов нормативни статус», *Пети лингвистички скуп «Бошковићеви дани»*, Подгорица: ЦАНУ, Научни скупови, књ.61, Одјељење умјетности, књ. 22, 2003, 37–56.
80. «Програмски ставови *Просвјете* о српском језику и писму», *Српска проза данас – Сто година Просвјете и њених знаменитих личности: зборник радова*, Билећа – Гацко: СПКД «Просвјета». – 2003, 297–315.
81. «Интерференција лингвистичких, математичких, логичких и реторичких критеријума у анализи негације», *Јединство наука данас: интердисциплинарни приступ сазнању*, књ. 4/1 Бања Лука: Филозофски факултет у Бањој Луци, 2003, 81–114.
82. «Компатибилност партикула и типова предиката», *Традиција и савременост*, Научни скупови, књ. 5/1, Бања Лука: Филозофски факултет у Бањој Луци, 2004, 59–79.
83. «Стилистичке анализе Јована Вуковића», *Живот и дјело академика Јована Вуковића. зборник радова са Научног скупа*, Подгорица, 2004, 48–66.
84. «Говор Херцеговине као основа српског књижевног језика», *Српска проза данас – Културна и духовна историја Херцеговине*, зборник радова, приређивач Никола Асановић, Билећа – Гацко: Српско културно и просвјетно друштво «Просвјета», 2004, 392–407.
85. «Значај Првог српског устанка за Вукову реформу српскога језика», *Ђоровићеви сусрети 2004*, Српска проза данас, Научни скуп : Одједи Првог српског устанка у Херцеговини, Билећа – Гацко: СПКД «Просвјета», 2005, 421–429.
86. «Апострофа и инвокација у поезији Алексе Шантића», *Шантић – 80 година послје*, научни скуп, Невесиње: СПКД «Просвјета», 2005, 88–106.
87. «Конструкције с предлошким изразом СА СВЕ – новинарски новитет савременог српског језика», *Шести лингвистички скуп «Бошковићеви дани»*, Подгорица: ЦАНУ, Научни скупови, књ.75, Одјељење умјетности, књ. 23, 2005, 125–138.
88. «Међуоднос српскога језика и писма», *Срби губе своје писмо*, излагања са симпозијума *Данашњи положај писма српскога језика и како (са)чувати ћирилицу у српском народу и његовом језику*, Нови Сад: Ћирилица, 2005, 51–58.
89. «Творенице с префиксом ДЕ(З)- у савременом српском језику», *Наука и образовање*, Бања Лука: Филозофски факултет у Бањалуци, Научни скупови, књ. 6, том 1, 2005, 153–175.
90. «Лингвистички аспекти Дејтонског споразума», *Република Српска – десет година Дејтонског мировног споразума*, Бања Лука: Академија наука и умјетности Републике Српске, Научни скупови, књ. VIII, Одјељење друштвених наука, књ. 15, 005, 437–446.
91. «Херцеговина и нова српска топономастика на крају 20. и почетку 21. вијека», *Ђоровићеви сусрети: Српска проза данас и Научни скуп: Херцеговина и српски језик у историографским и књижевним дјелима*, Билећа- Гацко: СКПД «Просвјета», 2006, 274–282.
92. «Допринос Светозара Марковића србистичкој теорији и пракси», *Допринос Срба из Босне и Херцеговине науци и култури: зборник радова*, књ. 1, Пале: Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву, 2007, 29–36.

93. «Улога анафоричких и катафоричких замјеничких односа у структурисању реченице», *Српски као страни језик у теорији и пракси*, Београд: Филолошки факултет, Центар за српски као страни језик, 2007, 145–164.
94. «Изучавање и његовање српског језика у Републици Српској», *Република Српска – петнаест година постојања и развоја*, Бања Лука: АНУРС, Научни скупови, књ. XII, Одјелјење друштвених наука, Књ. 18, 2007, 501–512.
95. «Лингвистички доприноси Јована Вуковића», *Ђоровићеви сусрети*, Српска проза данас и Научни скуп *Допринос Срба из Херцеговине српској историографији и култури*, приредио Никола Асановић, Билећа – Гацко: СКПД «Просвјета», 2007, 312–318.
96. «Срб(окроат)истичке теме Скендера Куленовића», *Сто двадесет пет година високог образовања у Босни и Херцеговини: зборник радова*, књ. 2/1, уредник Милош Ковачевић, Пале: Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву, 2008, 21–30.
97. «Књижевни језик у Црној Гори између лингвистичких и политичких критеријума», *Језичка ситуација у Црној Гори – норма и стандардизација*, Научни скупови, књ. 87, Одјелјење умјетности, књ. 29, Подгорица: ЦАНУ, 2008, 243–257.
98. «Мимолошки језичко-стилски поступци у Вуковој азбуци Душана Радовића», *Књижевност за децу у науци и настави*, Научни скупови, књ. 3, Јагодина: Педагошки факултет, 2008, стр. 91–103.
99. «Стилистика онимских назива у роману *Јонет суданија* Тихомира Левајца», *Наука и настава на универзитету*, Научни скупови, књ. 3/1, уредник Милош Ковачевић, Пале: Филозофски факултет, 2009, 51–59.
100. «О стилу и језику Јевта Дедијера», *Српска проза данас, Јевто Дедијер и Васиљ Поповић – живот и дјело*, 11. Ђоровићеви сусрети прозних писаца у Билећи и Научни скуп у Гацку, приредио Никола Асановић, Билећа – Гацко: СПКД «Просвјета», 2009, 255–272.
101. «Стилско-језичке особености *Језикрвља* Зорана Костића», *Интердисциплинарност и јединство савремене науке: зборник радова*, књ. 4/1, уредник Милош Ковачевић, Пале: Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву, 2010, 41–55.
101. «Стилско-језичке карактеристике бајки *Долина јоргована* Тиодора Росића», *Савремена књижевност за децу у науци и настави*, зборник са научног скупа, Јагодина: Педагошки факултет у Јагодини, књ. 10, Јагодина, 2010, 55–67.
102. «Синтаксичко-стилистичке особине слободног неуправног говора у романима Меше Селимовића и Скендера Куленовића», *Меша Селимовић и Скендер Куленовић у српском језику и књижевности: зборник радова с научног скупа*, уредник Ранко Поповић, Бањалука: Академија наука и умјетности Републике Српске: Филолошки факултет у Бањалуци – Источно Сарајево: Филозофски факултет у Источном Сарајеву, 2011, 81–96.
103. «Језичка слика рата у роману *Топ је био врео* Владимира Кеџмановића», *Наука и политика*, зборник радова, књ. 5/1, Пале: Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву, 2011, 189–204.
104. «Јован Дучић о грофу Сави Владиславићу», *Ђоровићеви сусрети 12*, Српска проза данас – књижевно дјело Добрице Ћосића, приредио Никола Асановић, Билећа – Гацко: СПКД «Просвјета», 2011, 261–273.
105. «Синтакса и стилистика упитних исказа у роману *Господска улица* Ранка Рисојевића», *Наука и идентитет: зборник радова са научног скупа*, Филолошке науке, књ. 6/1, уредник Милош Ковачевић, Пале: Филозофски факултет, 2012, 67–87.
106. «Статус српског језика на српским универзитетима», *Филологија и универзитет*, зборник са научног скупа, уредник Бојана Димитријевић, Ниш: Филозофски факултет, 2012, стр. 13–25.
107. «Херцеговина и земаљски језик», *Ђоровићеви сусрети*, Српска проза данас и Научни скуп *Херцеговина у вријеме аустроугарске окупације 1878–1918*, приредио Никола Асановић, Билећа – Гацко: СКПД «Просвјета», 2012, 301–317.
108. «Нормативни аспекти конструкција типа *носити (са) собом*», *Осми лингвистички скуп «Бошковевићеви дани»*, ЦАНУ, књ. 109/36, уредник Бранислав Остојић, Подгорица, 2012, 31–47.

109. «Језик и стил Радовићевих драмских текстова за дјецу», *Књижевност за децу и омладину – наука и настава*, зборник с научног скупа, књ. 15, уредници Виолета Јовановић и Тиодор Росић, Јагодина: Факултет педагошких наука у Јагодини, 2012, 11–31.
110. «О језичко-стилским особинама приповиједака Мирослава Тохоља», *Наука и традиција: зборник радова са научног скупа*, књ. 7/1, уредник Милош Ковачевић, Пале: Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву, 2013, 55–76.
111. «Стилско-језичке особености прозе Мироја Вуковића», *На извору Вукова језика*, Зборник радова са VII научног скупа (30-31. јул 2012), уредник Ненад Вуковић, Жабљак – Шавник – Плужине: Фондација Вукове задужбине, 2013, 99–126.
112. «Стилематична лексика у роману *Адресар изгубљених душа* Анђелка Анушића», *Наука и глобализација*, том 1/1, Филолошке науке, уредник Милош Ковачевић, Пале, 2014, 115–129.
113. «Доживљеност у приповједачкој прози Вељка Петровића», *Вељкови дани 2013: Равница Вељка Петровића*, уредник Владимир Јерковић, Сомбор: Библиотека «Карло Бијелици», 2014, 21–45.
114. «Статус српског језика на почетку XXI вијека», *Језик, књижевност, култура*, зборник с научног скупа, уредник Бојана Димитријевић, Ниш: Филозофски факултет, 2014, 64–80.
115. «Андрићев језик и стил – врхунац Вуковог стила и језика», *Вук Стафановић Караџић и Иво Андрић или Иво Андрић на Вуковом путу*, зборник с научног скупа, уредник Станислава Андрић, Херцег Нови: СКПД «Просвјета», 2014, 100–118.
116. «Досетке и наивности из дечијег света Јована Јовановића Змаја», *Књижевност за децу у науци и настави*, зборник с научног скупа, ур. Виолета Јовановић, Тиодор Росић, Јагодина: Факултет педагошких наука, 2014, 87–108.
117. «Лингвостилистичка анализа једине Принципове пјесме», *Наука и слобода*, зборник с научног скупа, уредник Милош Ковачевић, Источно Сарајево: Филозофски факултет, 2015, 89–96.
118. «Губљење ћирилице – пут ка губљењу националног идентитета», *Средњи век у српској науци, историји, књижевности и уметности VI*, зборник радова с научног скупа, уредник Гордана Јовановић, Деспотовац, 2015, 313–322.
119. «Актуелно стање српског језика – пут ка губљењу српског идентитета», *Српски језик и ћирилица основе српског идентитета*, зборник радова с научног скупа, уредник Момчило Вуксановић, Подгорица: Књижевна задруга Српског народног вијећа, 2015, 188–205.
120. «Обим и садржај српског језика код Вука и данас», *Српски језик данас и Вуковска језичка парадигма*, зборник радова с научног скупа, приређивач Душко Бабић, Београд: Филолошка гимназија, 2015, 21–33.
121. «Поетско и истинито у пјесми *Принцип Ђорђа Сладоја*», *Први свјетски рат: одраз у језику, књижевности и култури*, зборник радова са научног скупа (Бања Лука 13-14. 10. 2014), уредници Младенко Саџак и др, Бања Лука: Универзитет у Бањој Луци, Филолошки факултет, 2016, 144–157.
122. «Доминантни стилски поступци у роману *Осмех Тихомира Левајца*», *Наука и евроинтеграције*, зборник радова с научног скупа, том 2, уредник Марија Летић, Источно Сарајево: Универзитет у Источном Сарајеву, Филозофски факултет, 2016, 293–313.
123. «О нормативном статусу синонимних и блискозначних твореница у српском језику», *Зборник Института за српски језик САНУ III: Српски језик и актуелна питања језичког планирања*, уредник Срето Танасић, Београд: Институт за српски језик САНУ, 2016, 61–81.
124. «Глаголско исказивање претериталних значења у приповиједи *Уклетва* Григорија Божовића», *Поетика Григорија Божовића*, зборник радова с научног скупа, уредиле Даница Андрејевић и Александра Костић Тмушић, Косовска Митровица: Филозофски факултет Универзитета у Приштини, Ниш: Филозофски факултет Универзитета у Нишу, Зубин Поток: Култруни центар «Стари Колашин», 2016, 373–385.
125. «Војводићев пјеснички утук на поцрногорчавања српског идентитета Црне Горе», *Пјесништво Момира Војводића – језик и поступак*, зборник радова са научног скупа, уредник Будимир Дубак, Подгорица: Књижевна задруга Српског националног савјета, 2016, 73–102.
126. «Дејтонски мировни споразум и његове посљедице по статус језика у Босни и Херцеговини», *Дејтонски мировни споразум: двадесет година послје*, зборник радова, уредник Рајко Кузамновић,

Бања Лука: Академија наука и умјетности Републике Српске, одјељење друштвених наука, књ. 35, 2016, 239–256.

127. «Улога Народне скупштине Републике Српске у очувању српског језика и ћирилице као националних идентитетских критеријума», *Двадесет пет година Народне скупштине Републике Српске*, уредник Снежана Савић, Бања Лука: АНУРС, Научни скупови, Књига LXI, Одјељење друштвених наука, Књига 37, 2017, 233–245.

128. «Законска заштита ћирилице у Србији и Српској», *Говори српски пиши ћирилицом*, зборник радова са научно политичког скупа, приредио Рајко Танасијевић, Београд: Филип Вишњић, 2018, 32–45.

129. «Сверпска пјесма Благоја Баковића, или: како врабац пјева отаџбину», поговор књизи *Благоја Баковића, Како врабац пева*, Сремски Карловци: Каирос, 2018, 81–103.

130. «Пјесме акростиха, поноса и љубави», предговор књизи Милице Бакрач *Јав из Црне Горе*, Никшић: Институт за српску културу, 2018, 9–24.

131. «Мјесто Радоја Симића у србистици, с посебним освртом на његове стилистичке доприносе», у: *Научни доприноси Радоја Симића*, уредници Милош Ковачевић, Јелена Петковић и Владимир Поломац, Крагујевац: ФИЛУМ, Београд: Јасен, 2018, 47–66.

132. «Рима као стилска доминанта поезије Боре Ђорђевића», у: *Језик, књижевност, музика: Поезија и музика Боре Ђорђевића*, уредник Милош Ковачевић, Вишеград, Андрићград: Андрићев институт, 2018, 57–86.

133. «Андрићеви ставови о језику и стилу», у: *Значај српског језика за очување српског културног идентитета I: Иво Андрић и српски језик*, уредник Милош Ковачевић, Вишеград, Андрићград: Андрићев институт, 2018, 15–35.

134. «Вукова *опћена правилност* и година 1847.», *Година 1847: преломна тачка савремене српске културе*, уредници Александар Милановић и Рајна Драгићевић, Београд: Савез славистичких друштава Србије, 2018, 43–53.

135. «Почетак живота светске славистичке листе часописа», *Стазама славистике*, уредник Рајна Драгићевић, Београд: Савез славистичких друштава, 2018, 149–153.

136. «Типови туђег експресивног говора у *Коренима* Добрице Ћосића», *Књижевно дело Добрице Ћосића*, уредници Радоје Симић и Вељко Брборић, Филолошки факултет у Београду и др., Београд, Филолошки факултет, 2018, 37–58.

137. «Стилистички доприноси Милорада Ђорџа», *Милорад Ђорџа педагог и научни радник*, уредник Голуб Јашовић, Косовска Митровица: Филозофски факултет Универзитета у Приштини, 2018, 129–144.

138. «О језику и стилу јед(и)не српске збирке прича о дјеци у грађанском БиХ рату», *Књижевност за децу у науци и настави*, уредници Виолета Јовановић и Бранко Илић, Јагодина: Факултет педагошких наука, 2018, 49–60.

139. «Српски језик у БиХ – одрицање од екавице па одрицање од ијекавице», *Значај српског језика и књижевности за очување идентитета Републике Српске V: Српски језик и књижевност у БиХ и Србија*, уредник Милош Ковачевић, Источно Сарајево: Филозофски факултет, 2019, 11–31.

140. «*Нажалост а на срећу*», *Нови прилози српском правопису*, зборник радова са научног скупа *Актуелна питања српског правописа*, одржаног у Андрићграду 13. 10. 2018, приредио Милош Ковачевић, Нови Сад: Матица српска, Андрићград (Вишеград): Андрићев институт, 2019, 81–92.

141. «О међуодносу службене, јавне и приватне употребе језика и писма», *Српски језик и српско писмо данас*, зборник радова са истоименованог округлог стола одржаног 3. 11. 2017, приредио Слободан Реметић, Бања Лука: Академија наука и умјетности Републике Српске, 2019, 33–45.

142. «Стилско-језичке доминанте у *Зову тетреба* Љубивоја Ршумовића», *Књижевно дело Љубивоја Ршумовића*, зборник радова са истоименованог научног скупа, уредник Снежана Маринковић, Ужице: Педагошки факултет, 2019, 287–306.

143. «Мјесто Црњанских *Сеоба* у језичкостилској типологији модерног српског романа», *Плави круг Милоша Црњанског*, зборник радова са округлог стола *Час о Црњанском*, одржаног у Филолошкој гимназији 7. 12. 2018, приређивачи, Душко Бабић и Јована Илић, Београд: Филолошка гимназија; Завод за унапређивање образовања и васпитања, 2019, 9–34.
144. «Стилистичка гозба у књижевности», *Гозба у књижевности*, зборник радова, уредник Александра Вранеш, Андрићград (Вишеград): Андрићев институт, 2019, 65–81.
145. «Разлаз српског књижевног језика и језика књижевности», *Значај српског језика за очување српског културног идентитета II: Српска књижевност као основа српског језика*, уредник Милош Ковачевић, Андрићград (Вишеград): Андрићев институт, 2019, 11–29.
146. «Језичке теме у Бећковићевој књизи *О међувремену*», *Матија Бећковић у поетолошким и стилистичким анализама*, уредник Милош Ковачевић, Андрићград (Вишеград): Андрићев институт, 2019, 171–188.
147. «Српски језик и ћирилица под притиском глобализације», *Српски идентитетски критеријуми у процесу глобализације*, уредник Милимир Мучибабић, Билећа: СКПД «Просвјета», 2019, 101–120.
148. «Специфичности Ненадићевог *Доротеја* у лингвистичкој типологији модерног српског романа», *Српска проза данас. Књижевно дјело Добрила Ненадића*, «Ћоровићеви сусрети», приредио Јован Делић, Билећа: СКПД "Просвјета", 2019, 81–102.
149. «Интерференција кумулације, корекције и и фигуре порицања и тврђења са градацијом», *Компаратистичка истраживања*, Зборник филолошких прилога у част проф. др Ради Станаревић, приредили Анђелка Крстановић и Љиљана Аћимовић, Бања Лука: Филолошки факултет, 2019, 227–247.
150. «Политичко игнорисање проблема српског језика», *Актуелна питања језичке политике и праксе*, зборник радова, уредник Бранко Бал, Зрењанин: ИП «Београд» – Билећа: СКПД «Просвјета», 2019, 71–91.
151. «Прилошка одредба компензације», *На темељима народних говора*, Зборник радова посвећен проф. др Јордани Марковић поводом одласка у пензију, уредници Татјана Трајковић и Надежда Јовић, Ниш: Филозофски факултет, 2020, 313–326.
152. «Ногови деканонизовани сонети», *Српска проза данас. Књижевно дјело Рајка Петрова Нога*, «Ћоровићеви сусрети», приредио Јован Делић, Билећа: СКПД „Просвјета”; Београд: Филип Вишњић, 2020, 116–129.
153. «О (не)квалитетним решењима у новом наставном програму за V, VI и VII разред основне школе», *Програмске (ре)форме у образовању и васпитању – изазови и перспективе*, зборник радова, уредници Зорана Опачић и Горан Зељић, Београд: Учитељски факултет, 2020, 19–33.
154. «Однос српског као већинског и мањинских језика у Србији», *Српски културни простор: устројство, проблеми, вредности*, зборник радова, књ. 1, уредник Драган Станић, Нови Сад: Матица српска, 2020, 263–275.
155. «О структури и стилистици реченице у *Ситничарници 'Код среће руке'* Горана Петровића», *Књижевно стваралаштво Горана Петровића*, зборник радова, уредник Милош Ковачевић, Андрићград (Вишеград): Андрићев институт, 2020, 115–147.
156. «О фоничкој поезији – на примјерима поезије Мирољуба Тодоровића», *Актуелна питања фонетике и фонологије српског језика*, уредник Милош Ковачевић, Андрићград (Вишеград): Андрићев институт, 2020, 357–382.
157. «Улог у пјесми Ђорђа Сладоја», *Значај српског језика и књижевности за очување идентитета Републике Српске V: Насеља у дјелима српских писаца*, уредник Милош Ковачевић, Пале: Филозофски факултет, 2020, 215–236.
158. «Стилско-језичка карактеризација српских протагониста коронавирусног *Судњег дана*», *Doomsday: Куга*, уредници Марија Лојаница и Драган Бошковић, Крагујевац: ФИЛУМ, 2020, 159–176.
159. «Питања српског језика на несрбистичким филолошким катедрама и на ненаставничким факултетима» / *Статус српског језика и књижевности у образовном систему*, зборник радова са

- Прве интеркатедарске србистичке конференције, одржане у НОКЦ «Вук Караџић» у Тршићу 19–21. 6. 2020, главни и одговорни уредник Милош Ковачевић, Београд: Завод за унапређивање образовања и васпитања, 2021, стр. 103–121.
160. «Предговор Зборнику са Прве интеркатедарске србистичке конференције», *Статус српског језика и књижевности у образовном систему*, Београд: Завод за унапређивање образовања и васпитања, 2021, 7–10.
161. «Ћирилица – службено а употребно одумируће писмо код Срба», *Употреба ћирилице у јавном простору (службена и јавна употреба ћирилице)*, Округли сто одржан 12. 9. 2019. на 49. научном скупу слависта у Вукове дане, уредник Александар Милановић, Београд: Филолошки факултет, Међународни славистички центар, 2021, 9–21.
162. «Алолексичка супстантивизација покретним вокалом – или: о фонемско-морфемском синкретизму», *Актуелна питања морфологије и творбе р(и)јечи српскога језика*, зборник радова, уредник Милош Ковачевић, Андрићград (Вишеград): Андрићев институт, 2021, 137–161.
163. «Хљеб у поезији савремених словенских пјесника», *Значај српског језика за очување српског културног идентитета, II: Хљеб у српском језику, књижевности и култури*, зборник радова, уредник Милош Ковачевић, Андрићград (Вишеград): Андрићев институт, 2021, 31–48.
164. «Доминантне стилско-језичке особине драма Душана Ковачевића», *Драмско стваралаштво Душана Ковачевића*, зборник радова, уредник Милош Ковачевић, Андрићград (Вишеград): Андрићев институт, 2021, стр. 173–226.
165. «Романи Драгослава Михаиловића између књижевног и језика књижевности», *Књижевно стваралаштво Драгослава Михаиловића*, зборник радова, уредник Милош Ковачевић, Андрићград (Вишеград): Андрићев институт, 2021, 153–180.
166. «О карактеристичним микро и макростилистичким особинама прича Григорија Божовића», *Етика и естетика Григорија Божовића*, зборник радова, уредили Слађана Алексић и Небојша Лазих, Косовска Митровица: Филозофски факултет; Зубин Поток: Културни центар «Стари Колашин», 2021, 263–281.
167. «Асиндетске реченице као језичко-стилска доминанта приповиједака Јована Радуловића», *Узданица* (ванредни број, тематски зборник «Дело Јована Радуловића», радови са научног скупа одржаног у Српској књижевној задрузи 5. новембра 2020. године), XVIII/2, Јагодина, 2021, 53–74.
168. «У каквом су односу Закон о родној равноправности и Закон о језику и писму», *Положај српскога језика у савременом друштву (изазови, проблеми, решења)*, зборник саопштења с Округлог стола одржаног у Матици српској 3. јула 2021. године, Нови Сад: Матица српска – Београд: Одбор за стандардизацију српског језика, 2021, 45–60.
169. «Рекурвенција као доминантни синтаксичко-стилистички поступак у причи *Богородица и друга виђења* Горана Петровића», *Традиција и фантастика у делу Горана Петровића*, зборник радова, уредник Оливера Кривошић, Нови Сад: Библиотека Матице српске, 2021, 21–36.
170. «Државна (не)брига за српски језик», *Идентитетске промене: Српски језик и књижевност у доба транзиције*, уредници Милош Ковачевић, Душко Бабић и Илијана Чутура, Јагодина: Факултет педагошких наука – Београд: СКЗ, 2022, 69–87.
171. «Стилско-језичке доминанте збирке прича *Циганско гробље* Живојина Павловића», *Уметност Живојина Павловића: приче, светови, медији*, уредници Бојан Јовић и Невена Даковић, Београд: Институт за књижевност и уметност, Факултет драмских уметности, 2022, 235–254.
172. «Интерпункцијска правописна правила», *Нови прилози српском правопису 2*, уредници Вељко Брборић, Срето Танасић и Исидора Бјелаковић, Нови Сад: Матица српска – Београд: Одбор за стандардизацију српског језика, 2022, 85–98.
173. «Језичке школске игре Душка Трифуновића», *Књижевност за децу у науци и настави*, уредник Јелена Спасић, Јагодина: Факултет педагошких наука, 2022, 9–24.

4. РАДОВИ У ЗБОРНИЦИМА СА МЕЂУНАРОДНИХ НАУЧНИХ СКУПОВА

1. «Градационе реченице за нереализовану супротност у српскохрватском језику», *Међународни научни састанак слависта у Вукове дане*, 15/1, Београд: МСЦ, 1986, 103–115.
2. «Префиксација и њен утицај на форму и семантику синтагме», *Међународни научни састанак слависта у Вукове дане*, 16/1, Београд: МСЦ, 1987, 119–129.
3. «Теорија семантичког поља у контрастивној синтаксичкој анализи», *Четврта конференција о контрастивној анализи: зборник реферата*, Нови Сад: Филозофски факултет у Новом Саду, 1990, 24–30.
4. «Ентимемско и епифонемско структурирање дискурса у *Горском вијенцу*», *Међународни научни састанак слависта у Вукове дане*, 18/2, Београд: МСЦ, 1990, 391–400.
5. «Из проблематике развоја синтаксичких категорија: финалне конструкције у Доситејевој језику», *Међународни научни састанак слависта у Вукове дане*, 19/2, Београд: МСЦ, 1990, 69–81.
6. «Епистемолошке претпоставке лингвистичности радова о језику», *Међународни научни састанак слависта у Вукове дане*, 20/2, Београд: МСЦ, 1991, 53–64.
7. «Антиципација неких текстуалнолингвистичких рјешења у теорији реторичких фигура», *Међународни научни састанак слависта у Вукове дане*, књ.21/2, Београд: МСЦ, 1993, 46–56.
8. «Условно значење везника ДОК», *Међународни научни састанак слависта у Вукове дане*, књ.22/2, Београд: МСЦ, 1994, 147–154.
9. «Карактеристични језички поступци у оформљењу синтаксостилема», *Међународни научни састанак слависта у Вукове дане*, књ. 23/2, Београд: МСЦ, 1995, 19–33.
10. «Лингвистичка и стилистичка нормативност силепсичких конструкција», *Међународни научни састанак слависта у Вукове дане*, књ. 24/1, Београд: МСЦ, 1995, 43–59.
11. «Критеријалност грађе и структуре у Вуковој стандардизацији српског језика», *Међународни научни састанак слависта у Вукове дане*, бр. 25/2, Београд: МСЦ, 1996, 187–197.
12. «The Serbian Language at the End of the Twentieth Century» /*Language and Literature at the of XX centuri*, ed. V. Sekulić, Podgorica: Literary and Cultural Association Montenegro-Canada and Institute for Foreign Languages University of Montenegro, Podgorica, 1997, 33–42.
13. «Диференцијација партикула и хомоформних (дијелова) везника», *Међународни научни састанак слависта у Вукове дане*, књ.27/2, Београд: МСЦ, 1998, 215–229.
14. «Стилистички аспект граматичких категорија», *Међународни научни састанак слависта у Вукове дане*, књ. 28/2, Београд: МСЦ, 1999, 51–63.
15. «Конкуренија простих независних везника и везника са обавезним конкретизатором у српскоме језику», *Међународни научни састанак слависта у Вукове дане*, 29/1, Београд: МСЦ, 2000, 97–111.
16. «Пропорционалне конструкције у савременом српском језику», *Међународни научни састанак слависта у Вукове дане*, бр. 31/1, Београд: МСЦ, 2003, 45–60.
17. «О једном експресивном типу сложене реченице с временским значењем у наративном дискурсу», *Међународни научни састанак слависта у Вукове дане*, бр. 32/1, Београд: МСЦ, 2004, 115–130.
18. «Отворена питања конструкција с везником БИЛО», *Међународни научни састанак слависта у Вукове дане*, бр. 34/1, Београд: МСЦ, 2005, 125–140.
19. «О једној специфичној синтаксичко-семантичкој употреби лексеме ТО», *Међународни научни састанак слависта у Вукове дане*, бр. 35/1, Београд: МСЦ, 103–113.
20. «Однос српског и српскохрватског књижевног језика», *Међународни научни скуп «Српски језик, књижевност, уметност»*, књ.1, Српски језик и друштвена кретања, уредник Милош Ковачевић, Крагујевац: ФИЛУМ, 2007, 51–62.
21. «Прилошки изрази у савременом српском језику», *Међународни научни састанак слависта у Вукове дане*, бр. 36/1, Београд: МСЦ, 2007, 67–81.
22. «Политички као лингвистички критеријуми идентитета језика», *Језик, књижевност, политика*, уредник Весна Лопичић, Ниш: Филозофски факултет, 2007, 19–36.

23. «Сложене реченице с везницима на почетку и зависне и главне клаузе», *Међународни научни састанак слависта у Вукове дане*, бр. 37/1, Београд: МСЦ, 2008, 61–74.
24. «Значај интензификатора за концесивну интерпретацију синтаксичких јединица», *Међународни научни скуп «Српски језик, књижевност, уметност»*, књ. I, Српски језик у (кон)тексту, уредник Милош Ковачевић, Крагујевац: ФИЛУМ, 2008, 65–84.
25. «Глаголске алолексе као модалне ријечи», *Међународни научни састанак слависта у Вукове дане*, бр. 38/1, Београд: МСЦ, 2009, 73–86.
26. «О конструкцијама деиктичке цитатности – или: о недословном управном говору у савременом српском језику», *Међународни научни скуп «Српски језик, књижевност, уметност»*, књ. 1, Српски језик у употреби, уредник Милош Ковачевић, Крагујевац: ФИЛУМ, 2009, 161–173.
27. «Плеонастичка употреба префикса у српскоме језику», *Међународни научни састанак слависта у Вукове дане*, бр. 39/1, Београд: МСЦ, 2010, 97–112.
28. «О изоморфности једног типа временских реченица и поредбених реченица за неједнакост», *Међународни научни скуп «Српски језик, књижевност, уметност»*, књ. I, Језички систем и употреба језика, уредник Милош Ковачевић, Крагујевац: ФИЛУМ, 2010, 42–52.
29. «Поетска одбрана језика српскога», *Језик, књижевност, промене: Књижевна истраживања, уредиле и Весна Лопичић и Биљана Мишић Илић*, Ниш : Филозофски факултет, 2010, 31–44.
30. «О неким стилско-језичким карактеристикама романа *Сара* Петра Сарића (О типовима туђег говора)», *Косово и Метохија у цивилизацијским токовима*, Међународни тематски зборник, књ. 1, «Језик и народна традиција», Косовска Митровица: Филозофски факултет, 2010, 117–131.
31. «О неким структурним и нормативним питањима координираних синтагми», *Међународни научни састанак слависта у Вукове дане*, 40/1, Београд: МСЦ, 2011, 115–130.
32. «Префиксалне творенице са значењем поновљености у савременом српском језику», *Међународни научни скуп «Српски језик, књижевност, уметност»*, књига I: Књижевни (стандардни) језик и језик књижевности, уредник Милош Ковачевић, Крагујевац: ФИЛУМ, 2011, 19–32.
33. «О нормативности футурске употребе перфективног презента», *Међународни научни састанак слависта у Вукове дане*, 41/1, Београд: МСЦ, 2012, 125–139.
34. «Синтаксичком конверзијом и семантички условљен везани ред ријечи у савременом српском језику», *Међународни научни скуп «Српски језик, књижевност, уметност»*, књ. 1, Структурне карактеристике српског језика, уредник Милош Ковачевић, Крагујевац: ФИЛУМ, 2012, 41–53.
35. «О неким разлозима бисемичности реченица у новинарском језику», *Језик, књижевност, комуникација*, Језичка истраживања, уреднице Биљана Мишић Илић, Весна Лопичић, Ниш: Филозофски факултет, 2012, 97–117.
36. «Модална употреба временских глаголских облика», *Jezik, književnost, vreme: Jezička istraživanja, zbornik radova, urednice Biljana Mišić Pić, Vesna Lopičić*, Niš: Filozofski fakultet, 2017, 77-89.
37. «О актуелном правопису и граматици *црногорског језика*», *Међународни научни скуп "Српско језичко наслеђе на данашњим просторима Црне Горе и српски језик данас"*, уредник Јелица Стојановић, Херцег Нови, 2012, 303–323.
38. «Синтакса и стилистика допунских питања у савременом српском језику», *Међународни научни састанак слависта у Вукове дане*, бр. 42/1, Београд: МСЦ, 2013, 73–91.
39. «Графостилемске вриједности у роману 'Сила' Бранка Брђанина Бајовића», *Језик, књижевност, вредности*, Језичка истраживања, уреднице Биљана Мишић Илић, Весна Лопичић, Ниш: Филозофски факултет, 2013, 225–247.
40. «Синтаксичко-семантичка иновативност у синтагмама с глаголом ШЕТАТИ», *Међународни научни састанак слависта у Вукове дане 43/1*, Београд: МСЦ, 2014, 11–26.
41. «Двозначно (не)оглашављење ДЕМОКРАТИЈЕ у роману *Испод таванице која се љупка* Горана Петровића», VIII међународни научни скуп «Српски језик књижевност уметност», књ. I: Вишезначност у језику, уредник Милош Ковачевић, Крагујевац: ФИЛУМ, 2014, 23–34.
42. «Фигуративно-кохезиони паралелизми у Његошевој пјесми *Мисао*», *Од косовског завета до Његошевог микрокозма: Петар II Петровић Његош (1813–2013)*, зборник с међународног научног

скупа, уредили Валентина Питулић, Даница Андрејевић и Небојша Лазић, Косовска Митровица: Филозофски факултет Универзитета у Приштини, 2014, 673–692.

43. «Текстостилематика једног типа криптографског дискурса», *Jezik, književnost, marginalizacija. Jezička istraživanja*, urednice Biljana Mišić Ilić i Vesna Lopičić, Niš: Filozofski fakultet, 2014, 263–272.

44. «Аустроугарске забране српског језика и ћирилице као последица Сарајевског атентата», *Ђоровићеву сусрети 2013. године. Међународни научни скуп историчара: Сарајевски атентат 1914*, уредници Војислав Максимовић и Драга Мاستиловић, Гацко: СПКД «Просвјета», 2014, 247–264.

45. «Српски језик и ћирилица у току Првога свјетског рата», *Међународни научни састанак слависта у Вукове дане*, 44/1, Београд: МСЦ, 2015, 71–83.

46. «Дискурс једне пјесме Алека Вукадиновића у дискурсној анализи», *Jezik, književnost, diskurs. Jezička istraživanja*, urednice Biljana Mišić Ilić i Vesna Lopičić, Niš: Filozofski fakultet, 2015, 49–62.

47. «Ћирилица између подршке и негирања», *Пети међународни сабор духовне поезије*, уредници Никола Рајковић и Милан Недељковић, Београд: Центра за културу и образовање Раковица, Књижевно друштво Раковица, 2015, 170–182.

48. «Реченице с конверзијом прилошке адвербијалне допуне или одредбе и придјевског атрибута», *Jezik, književnost, značenje. Jezička istraživanja*, urednice Biljana Mišić Ilić, Vesna Lopičić, Niš: Filozofski fakultet, 2016, 389–408.

49. «Експресивност адинатонских конструкција у српском језику», *Међународни научни састанак слависта у Вукове дане*, 45/1, Београд: МСЦ, 2016, 187–202.

50. «Опозитни генитив с предлогом ПРОТИВ и синонимске падежне конструкције», *Међународни научни састанак слависта у Вукове дане*, 46/1, Београд: МСЦ, 2017, 111–123.

51. «Кореферентне јединице с инконгруенцијом лица у сложеној реченици или везаном тексту», *XI међународни научни скуп Српски језик, књижевност уметности, књ. 1: (Српски) језик у комуникативној функцији*, уредници Милош Ковачевић и Јелена Петковић, Крагујевац: ФИЛУМ, 2017, 13–24.

52. «О термину субјекат у србистици», *Словенска терминологија данас*, уредници академик Предраг Пипер и др Владан Јовановић. – Београд: САНУ, Научни скупови, књ. CLXVII; Одељење језика и књижевности, књ. 28, 2017, 173–186.

53. «Структурно-семантичка анализа конкурентности акузативног и инструменталног беспредлошког објекта», у: *XIII међународни научни слуп «Српски језик, књижевност, уметност», књига 1: Курс опште лингвистике*, уредници Милош Ковачевић и Јелена Петковић, Крагујевац: ФИЛУМ, 2018, 61–79.

54. «Интердепенденција пермутабилних форми правог и неправог објекта у синтагмама с глаголом НУДИТИ и СЛУЖИТИ», *Међународни научни састанак слависта у Вукове дане*, 47/1, Београд, МСЦ, 2018, 51–60.

55. «Могућност супституције инструменталног предлога ПОД локативним предлогом У и инструменталним предлогом С(А)», у: *Jezik, književnost, prostor, tematski zbornik radova*, urednice Vesna Lopičić i Biljana Mišić Ilić, Niš: Filozofski fakultet, 2018, 601–615.

56. «Глагол БИТИ као модални глагол у саставу сложеног глаголског предиката», *Српска славистика: колективна монографија* (радови српске делегације на XVI међународном конгресу слависта), Том 1: Језик, уредници Рајна Драгићевић и Вељко Брборић, Београд: Савез славистичких друштава Србије, 2018, 141–157.

57. «О односу реченице и исказа», *Међународни научни састанак слависта у Вукове дане*, 48, Београд, МСЦ, 2018, 63–70.

58. «Статус атрибутива међу одредбама у словенским језицима», *Међународни научни састанак слависта у Вукове дане*, 48/1, Београд: МСЦ, 2019, 5–18.

59. «Укидање амфиболичности координиране копулативне синтагме супституцијом везника *И* везником *А*», *Међународни научни скуп «Српски језик, књижевност, уметност»*, књ. 1, *Вуков*

српски речник и 200 година савременог српског језика, уредници Милош Ковачевић и Јелена Петковић, Крагујевац: ФИЛУМ, 2019, 13–24.

60. «Стилистика прича о ријечима Мира Вуксановића», *Српско језичко и књижевно наслеђе на простору данашње Црне Горе. Српски језик и књижевност данас*, зборник радова са Другог међународног научног скупа одржаног у Подгорици 26–28. маја 2017. године, главни и одговорни уредник Јелица Стојановић, Подгорица: Матица српска, Друштво чланова у Црној Гори – Нови Сад: Матица српска, 2019, 325–341.

61. «Језик и књижевност у лингвостилистичком приступу Душана Јовића», *Jezik, književnost, teorija*, zbornik radova, urednici Vesna Lopičić, Biljana Mišić Ilić, Niš: Filozofski fakultet, 2019, 93–103.

62. «О једном специфичном типу елидиране сложене реченице – компримиране реченице с изричном у форми супротне клаузе», *Језик, књижевност, контекст*, зборник радова, уредници Весна Лопичић и Биљана Мишић Илић, Ниш: Филозофски факултет, 2020, 275–286.

63. «О тмезичкој пермутацији партикуле *ЛИ* у разговорном језику», *Међународни научни састанак слависта у Вукове дане*, 49/1, Београд: МСЦ, 2020, 49–59.

64. «Конструкције са експлетивно-експресивном лексемом *ГА* у српском језику», *Међународни научни скуп «Српски језик, књижевност, уметност»*, књ. 1: *Експресивност у српском језику*, уредници Милош Ковачевић и Јелена Петковић, Крагујевац: ФИЛУМ, 2020, 27–38.

65. «О синтакси сложене реченице – пола вијека након Стевановићевог уџбеника синтаксе», *Међународни научни састанак слависта у Вукове дане*, 50/1, Београд: МСЦ, 2021, стр. 85–100.

66. «Временска употреба модалних глаголских облика», *Међународни научни скуп «Српски језик, књижевност, уметност»*, књ. 1, Модалност у српском језику, уредници Милош Ковачевић и Јелена Петковић, Крагујевац: Филолошко-уметнички факултет, 2021, 17–34.

67. «Austro-Hungarian Role in the Inauguration of Serbo-Croatian Language», *The end of the World War one and the Slavic World: Linguistic Inheritance and Language Policy*, Editor: Gordana Ilić Maraković, Beograd: Faculty of Philology – Novi Sad: Prometej, 2021, 104–117.

68. «(Не)граматикализована алтернативност у односу на дисјункцију у савременом српском језику», *Језик, књижевност, алтернатива: језичка истраживања*, уредници Весна Лопичић и Биљана Мишић Илић, Ниш: Филозофски факултет, 2022, 29–42.

5. РАДОВИ У ЧАСОПИСИМА НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА

1. «Атрибути са мјесним значењем у српскохрватском стандардном језику», *Књижевни језик*, X/2, Сарајево, 1981, 7–24.

2. «Употреба приједлога ПРЕКО у српскохрватском стандардном језику», *Наш језик*, XXV/3, Београд, 1981, 136–158.

3. «Posesivne imeničko-padežne sintagme u djelima Anđelka Vuletića», *Književni jezik*, X/3, Sarajevo, 1981, 25–35.

4. «Tipovi nekongruentnih atributa uz deverbativne imenice u djelima Anđelka Vuletića», *Književni jezik*, XI/2, Sarajevo, 1982, 81–92.

5. «Nekolika značenja padežnih atributa», *Jezik*, XXX/3, str. 86–91, XXX/4, 107–112, Zagreb, 1983.

6. «Padežne i prijedložko-padežne konstrukcije kao imenički dodaci sa značenjem 'karakteristične pojedinosti' u djelima Anđelka Vuletića»/ *Књижевност и језик*, XXX/3, Београд, 1983, 155–168.

7. «Složena rečenica s proleptičkim konstituentom u srpskohrvatskom jeziku», *Književni jezik*, XIV/3, Sarajevo, 1985, 123–138.

8. «Спорни везник С ОБЗИРОМ ДА»/ *Наш језик*, XXVII/1–2, Београд, 1986, 101–114.

9. «Uzročni zamjenički prilozi i priloški izrazi»/ *Književni jezik*, XV/3–4, Sarajevo, 1986, 265–274.

10. «Узрочно значење синтагми с приједлогом ПРОТИВ»/ *Књижевни језик*, XVI/3–4, Сарајево, 1987, 189–195.

11. «Прескрипцијом против језичких и стилских законитости», *Књижевност и језик*, XXXIV/3–4, Београд, 1987, 158–172.

12. «Консекутивне конструкције у данашњем и Вуковом језику», *Гласник ЦАНУ*, књ. 9, Титоград, 1988, 177–193.
13. «Pragmasintaksička analiza jednog tipa padežne sintagme», *Književni jezik*, XVII/3, Сарајево, 1988, 133–139.
14. «Семантичка утемељеност стилогености кумулације», *Књижевни језик*, XVIII/2, Сарајево, 1989, 63–73.
15. «Зависне реченице са спецификативним значењем», *Наш језик*, XXVIII/3, Београд, 1989, 123–136.
16. «Усложњавање система модела зависнослужених реченица у српскохрватском језику», *Књижевни језик*, XIX/2, Сарајево, 1990, 57–70.
17. «Функционалност 'нефункционалних' синонима и њихов нормативни статус у савременом српскохрватском језику», *Књижевни језик*, XX/3–4, Сарајево, 1991, 211–225.
18. «Нецеситативно-финалне зависнослужене реченице у српскохрватском језику», *Књижевност и језик*, XXXVIII/3, Београд, 1991, 285–296.
19. «Стилогене и нестилогене перифразе», *Књижевни језик*, XX/1–2, Сарајево, 1991, 57–72.
20. «Финалне и конструкције намјене у српскохрватском језику», *Настава*, бр. 15–16, Бања Лука, 1991, 58–83.
21. «Хомографијска и хомофонијска фигурација у афоризму», *Словеса*– I/1–2, Бања Лука, 1994, 81–106.
22. «Неоправдани прогон синтагми са координацијом супстантивата и супстантива», *Споне*, XXVI/5–6, Никшић, 1994, 134–150.
23. «Емоција као критеријум за или против ијекавице», *Васпитање и образовање*, бр. 3, Подгорица, 1994, 62–73.
24. «Граматичко-семантичка структура зеугмичких конструкција», *Знамен*, I/1, Петриња, 1995, 21–36.
25. «Проблем уџбеника српскога језика у српским земљама», *Знамен*, I/2, Петриња, 1995, 81–85.
26. «Отворена питања стандардизације српског језика», *Знамен*, I/2, Петриња, 1995, 33–40.
27. «Синтаксичке фигуре у поезији Саве Мркаља»/*Ријеч*. – I/2, Никшић, 1995, 30–51.
28. «О једном типу перифрастичке интензификаторске партикуле», *Ријеч*, II/1–2, Никшић, 1996, 70–85.
29. «Антанакласичка структура дијалогских вицева, анегдота и афоризама», *Зборник радова Филозофског факултета у Нишу*, Серија: Српски језик и књижевност, бр. 4–5, Ниш, 1996, 171–186.
30. «Доситејево намјереније а Вуково остварење: српски народни за књижевни језик», *Наша школа*, бр. 1–2, Бања Лука, 1996, 128–140.
31. «О поетској функцији афоризама са синонимском структуром», *Летопис Матице српске*, књ. 458, Нови Сад, новембар 1996, 725–734.
32. «Дистрибуција и правила употребе партикула И и НИ у српском књижевном језику», *Наш језик*, XXXVIII/1–2, Београд, 1997, 7–25.
33. «О граматичкој и стилистичкој ТМЕЗИ», *Књижевност и језик*, XLV/2–3, Београд, 1997, 19–31.
34. «Методички приступ хијерархизације критеријума у настави језика», *Наша школа*, бр. 3–4, Бањалука, 1997, 438–447.
35. «Парцијална негација у савременом српском језику», *Радови Филозофског факултета у Српском Сарајеву*, бр. I/1, Пале, 1998, 45–56.
36. «Нови почетак или раскришће србистике», *Србистика*, I/1–2, Приштина, 1998, 77–88.
37. «Сложена реченица с контрастном зависном клаузом», *Зборник радова Филозофског факултета у Нишу*, Серија : Српски језик и књижевност, бр. VI, Ниш, 1998, 213–222.
38. «Екцептивне и ексклузивне конструкције», *Радови Филозофског факултета Универзитета у Бањој Луци*, I/1, Бањалука, 1998, 13–33.
39. «Србистика и статус тзв. босанског језика», *Србистика*, II/1–2, Приштина, 1999, 199–218.
40. «Антономазија као стилска фигура», *Рашка*, бр. 33, Рашка, 1999, 154–164.

41. «Експлетивна негација у једном типу ексцептивних реченица», *Радови Филозофског факултета*, књ. II, Српско Сарајево, 2000, 9–24.
42. «Множење негација између клауза зависносложених реченица», *Радови Филозофског факултета Универзитета у Бањој Луци*, бр. 3, Бања Лука, 2000, 9–28.
43. «Шта је то и куда иде српски језик», *Рашка*, бр. 34–35, Рашка, 2000, 29–46.
44. «Перифрастичка компарација у српском књижевном језику», *Зборник за српски језик, књижевност и умјетности*, књ. I/1, Бања Лука: Матица српска Републике Српске, 2001. 31–58.
45. «Критеријуми и начини морфолошког описа именица у граматикама српскога језика», *Прилози настави српског језика и књижевности*, II/1–2, Бања Лука, 2001, 19–36.
46. «Пропорционалне у систему поредбених конструкција са значењем једнакости», *Гласник Одјељења умјетности ЦАНУ*, књ. 20, Подгорица, 2002, 53–86.
47. «Негација у функцији исказивања силазне компарације», *Зборник за српски језик, књижевност и умјетности*, књ. II/1, Јавна установа, Бања Лука : Књижевна задруга Републике Српске, 2002, 67–90.
48. «Типичне грешке при употреби негације у савременом српском књижевном језику», *Књижевност и језик*, L/4, Београд, 2003, 355–377.
49. «О термилошким проблемима анализе зависносложених реченица у основној школи», *Радови Филозофског факултета Универзитета у Српском Сарајеву*, V, Пале, 2003, 215–220.
50. «Завршна обрада синонимије у основној школи», *Радови Филозофског факултета Универзитета у Српском Сарајеву*, V, Пале, 2003, 221–226.
51. «Типови конструкција са множењем негација у српском језику», *Гласник Одјељења умјетности ЦАНУ*, бр. 22, Подгорица, 2004, 53–89.
52. «Типови конструкција с премјештањем негације у српском језику», *Радови Филозофског факултета Универзитета у Бањој Луци*, VII, Бања Лука, 2004, 59–88.
53. «Палиндром и с њим повезане стилске фигуре», *Радови Филозофског факултета*, VI–VII, Пале, 2004–2005, 199–208.
54. «О стилу и језику Радослава Братића», *Летопис Матице српске*, књ. 478, св. 1–2, Нови Сад, 2006, 122–147.
55. «Лаза Костић – о женама», *Крајина*, часопис за књижевност и културу, V/20, Бања Лука, 2006, 64–94.
56. «Типови еуфемизације табуизираних садржаја», *Радови Филозофског факултета*, VIII, Пале, 2006, 49–72.
57. «О типовима и стилским особинама дисфемизама и еуфемизама», *Годишњак за српски језик и књижевност*, XX/8, Ниш: Филозофски факултет у Нишу, 2006, 193–227.
58. «Српски као већински и мањински језик у Србији», *Узданица*, III/1–2, Јагодина: Учитељски факултет, 2006, 9–15.
59. «Угроженост српског језика и писма у БиХ», *Српска вила*, бр. 24, Бијељина, 2006, 17–24.
60. «Синтакса и семантика прилошких израза», *Зборник за српски језик, књижевност и умјетност*, књ. VI–VII/3–4, Бања Лука, 2006–2007, 55–98.
61. «Степеновање у оквиру суперлатива», *Наслеђе*, IV/6, Крагујевац: ФИЛУМ, 2007, 9–24.
62. «Српски језик између политике и лингвистике», *Слово*, часопис за српски језик, књижевност и културу, IV/11, Никшић, 2007, 22–27.
63. «Креативни рад у настави граматике», *Радови Филозофског факултета*, IX/1, Пале, 2007, 385–389.
64. «Вуку противни(ци) данас», *Слово*, бр. 15–16, Никшић, 2007, 24–39.
65. «Преименовања српског језика», *Словеса*, VI–VII/10–11, Бањалука, 2006–2007, 310–314.
66. «Конкурентност двају футура и перфективног презента у савременом српском језику», *Зборник Матице српске за славистику*, бр. 73, Нови Сад: Матица српска, 2008, 195–211.
67. «Повампирена Калајева језичка и национална политика у БиХ», *Нова Зора*, бр. 15–16, Билећа – Гацко, 2007–2008, 77–83.

68. «Је ли глаголски облик МОРА увијек глагол», *Радови Филозофског факултета*, X/1, Пале, 2008, 35–47.
69. «О декомпоновању показних замјеница», *Годишњак за српски језик и књижевност*, XXII/9, Ниш: Филозофски факултет у Нишу, 2009, 185–194.
70. «Вијек и по странпутица српскога језика», *Људи говоре*, часопис за књижевност и културу, II /2–3, Торонто, 2008–2009, 189–203.
71. «Различити стандарди српскога језика нису посебни стандардни језици», *Нова Зора*, бр. 20–21, Билећа – Гацко, 2008–2009, 169–175.
72. «Структурно суштаство пјесме», *Радови Филозофског факултета*, XI/1, Пале, 2009, 101–108.
73. «Проблеми с конгруенцијом у језику новина», *Радови Филозофског факултета*, XII/1, Пале, 2010, 295–311.
74. «Условне реченице с везником ДА у српском језику», *Зборник радова Филозофског факултета*, Косовска Митровица: Филозофски факултет, 2010, 217–230.
75. «Стилско-језичке карактеристике *Родослова* Мирољуба Стојановића», *Годишњак за српски језик и књижевност*, XXIII /10, Ниш: Филозофски факултет, 2010, 83–100.
76. «Зашто је Вук изабрао баш ијекавицу», *Нова Зора*, бр. 24, Билећа – Гацко, 2009–2010, 86–97.
77. «Српски језик данас, или: Игре око српског језика», *Наука*, часопис Слобомир II универзитета за друштвена и хуманистичка питања, онлајн издање, I/1, Бијељина, 2010, 21–30.
78. «Незатворена питања српскога језика», *Октоих*, бр. 1–2, Подгорица, 2011, 45–54.
79. «О једном случају ненормативности засноване на критеријуму какофоније», *Радови Филозофског факултета*, XIII, књ. 1, Филолошке науке, Пале, 2011, 105–116.
80. «О типовима говора у *Причањима Вука Дојчевића* Стефана Митрова Љубише», *Годишњак за српски језик и књижевност*, XXIV/11, Ниш: Филозофски факултет у Нишу, 2011, 27–37.
81. «О новом Матичином правопису и поводом њега», *Нова Зора*, бр. 30, Билећа – Гацко, 2011, 92–100.
82. «Контранегација у клаузама финалних реченица», *Радови Филозофског факултета*, XIV, књ. 1, Пале, 2012, 147–156.
83. «Вијек и по странпутица српскога језика», *Зенит*, магазин за уметност, науку и философију, VII/12, Београд, 2012, 136–144.
84. «Предикатски апозитив без непосредне везе с предикатом», *Зборник Матице српске за славистику*, бр. 83, Нови Сад: Матица српска, 2013, 243–256.
85. «О начелима српског филолошког програма», *Прилози настави српског језика и књижевности*, новообновљена серија, I/1, Бања Лука, 2013, 23–38.
86. «Међуоднос футура првог и футуроида у савременом српском језику», *Радови Филозофског факултета*, бр. 16, књ. 1/1, Филолошке науке, Пале, 2014, 9–38.
87. «О изразу *неки дан* и блискозначним синтагмама», *Philologia Mediana*, VII/7, Ниш: Филозофски факултет, 2015, 25–35.
88. «Српска политичка припомоћ промоцији тзв. босанског језика», *Узданица* XII/1, Јагодина, 2015, 63–76.
89. «О Принципу и Настасијевићу пјесма Милована Витезовића у језичко-стилској анализи», *Радови Филозофског факултета: Филолошке науке*, бр. 17, Пале, 2015, 273–285.
90. «Актуелни проблеми српског језика и ћирилице и начини њиховог превазилажења», *Српска вила*, часопис за књижевност, науку и културу, Бијељина: СКПД «Просвјета», год. XXII, бр. 43, 2016, 22–35.
91. «Множења српског језика преименовањем», *Луча*, часопис за културу, уметност и науку, год. XXV, бр. 2–3, Суботица, 2016, 38–45.
92. «Актуелна питања српске језичке политике», *Prevodilac*, XXXIII/3–4 (76), Beograd, 2016, 7–21.
92. «Специфични поступци пререгистрације у роману *Кукавичја тилад* Лабуда Драгића», *Узданица*, XIV/2, Јагодина, 2017, 25–41.
93. «Побједа и Вуковог народног књижевног језика и језика књижевности године 1847.», *Даница*, српски народни илустровани календар за годину 2018, Београд: Вукова задужбина, 2017, 156–167.

94. «Мирољуб Јоковић између традиције и (пост)модернизма», *Рашка*, XLVII/42, (тематски зборник «Књижевно-теоријска мисао Мирољуба Јоковића»), Рашка, 2018, 5–14.
96. «Актуелна питања српске језичке политике», *Стварања, часопис за књижевност, умјетност и културу*, година I, број 1, Бањалука, 2018, 191-210.
97. «Најбитнији актуелни проблеми српскога језика и писма», *Доситејев врт*, Годишњак Задужбине «Доситеј Обрадовић», година VI, број 6, Београд, 2018, 193-211.
98. «О реченицама са спојем *А И* у везничкој позицији», *Наш језик*, L/2, Београд, 2019, 189–196.
99. «Типови и значења независносложених реченица», *Књижевност и језик*, LXVII/1, Београд, 2020, 13–25.
100. «170 година од Бечког књижевног договора», *Књижевне новине*, 1295–1296, Београд, март–април–мај 2020, 1 и 5.
101. «Басновита поема за дјецу Милице Бакрач», *Књижевност за децу у науци и настави*, уредници Илијана Чутура и Маја Димитријевић, Јагодина: Факултет педагошких наука, 2020, 125–140.
102. «Најзначајније научно дело Маје Вукић», *Годишњак за српски језик*, XXXII/19, Ниш: Филозофски факултет, 2021, 27–34.
103. «(Пра)песник и песма («Тако је певао Орфеј», *Бивши дечак*, 1955) », *Летопис Матице српске*, год. 197, књ. 508, св. 3, септембар 2021, 323–329.
104. «Ћирилица – јуче, данас, сутра», *Сретања*, IV/10, Бања Лука, 2021, 3–26.
105. «Различите муке с ријечима двојице српских писаца [Милована Данојлића и Светислава Басаре]», *Сретања*, V/11-12, Бања Лука, 2022, 3–41.

6. АНАЛИЗА РАДОВА

На основу 37 (тридесет и седам) наведених књига, као и осталих радова проф. др Милоша Ковачевића, може се закључити да су основне његове научне преокупације: 1) синтакса, првенствено синтаксичка семантика српскога језика, 2) стилистика српскога језика, и 3) социолингвистика, у вези са лингвистичким и политичким статусом српскога језика.

Синтаксичкој проблематици између наведених 37, посвећено је у цјелости девет књига (у списку под бројем: 1, 3, 6, 9, 13, 16, 17, 27 и 33), с тим да је синтаксичка проблематика заступљена и у књигама које се баве ширим системскограматичким темама српскога језика (4, 11, 19, 22, 28 и 35). Осим у тим књигама, синтаксичка питања анализирана су у више од 100 научних радова проф. др Милоша Ковачевића. У првој синтаксичкој књизи (*Узрочно семантичко поље*, 1998) први пут је примијењен и разрађен модел семантичког поља у сербословенској синтакси, и то у анализи узрочног семантичког поља, комбиновањем ономасиолошких и семасиолошких класификационих критеријума. На основу ономасиолошког критеријума издвојена су четири чиста узрочна субпоља, као и пет интерферирајућих субпоља, док је семасиолошки критеријум послужио за издвајање типова узрочних јединица које улазе у одређена субпоља. Ту књигу је Иво Прањковић у својој рецензији (објављеној у *Радовима завода за славенску филологију* у Загребу 1990. год.) назвао «југославенском лингвистичком књигом године».

У синтаксичким књигама проф. др Милоша Ковачевића први пут у србистици и/или сербословенстици дат је велики број данас готово општеприхваћених рјешења, за питања која у србистичкој синтакси или уопште нису разрјешавана, или су за њих нуђена друкчија, научно неутемељена рјешења. Тако се први пут у синтаксичким студијама проф. др Милоша Ковачевића, на основу јасних синтаксичких критеријума, издвајају и описују: 1) независносложене градационе реченице с везницима *а камоли/а некоми*, које је дотадашња литература сматрала зависним поредбеним реченицама «за изузетну неједнакост» (1992); 2) зависне контрастне реченице с везником *док*, које је литература сматрала независним супротним (1998); 3) зависне реченице са спецификативним значењем (1992); 4) зависне реченице са значењем намјене (1998); 4) зависне реченице с пролептичким објектом (1992); 5) узрочне реченице с релативном клаузом (1998); 6) паратаксичке односне реченице (1998); 6) пропорционалне зависне реченице (2003а); 7) реченице с

обавезним конкретизаторима везничког значења (2003a); 8) синтаксички и семантички модели прилошких израза (2007); 9) идентификационе реченице с партикулом *то* (2007); 10) конструкције с приједлошким изразом «са све» (2006); 11) сложене реченице с везницима на почетку и главне и зависне клаузе (2009); 12) употреба футура другог у простој реченици (2009); 13) типови глаголских алолекси као модалних речи (2009); 14) деиктичка употребу имперфекта (2009); 15) конкурентност двају футура и перфективног презента (2009); 16) условне иреалне и потенцијалне реченице у којима није обавезан потенцијал у главној клаузи (тип: Да сам се сетила, *могла сам* то урадити; Кад би он изашао на испит, *претпостављам* да би положио – 2011, 2015б); 17) реченице с партикулама И и НИ као обавезним интензификаторима (2015б); 18) реченице с модалним презентским импрефектом и футуром првим (2011); 19) диференцијација партикула и хомоформних дијелова везника (1998); 20) начини творбе нових модела зависносложених реченица (1992); 21) типови инклузивно-партитивне множине у сложеној реченици или везаном тексту (2017); 22) модели конструкција с множењем негација (2004); 23) партикуларна и парцијална негација у српском језику (*Нису сви студенти положили* испит; Положио је испит, *али не данас*); 24) конструкције псеудонегације и експлетивне негације (2004); 25) интерференција лингвистичких, математичких, логичких и реторичких критеријума у анализи негације (2004). Осим синтаксичких, Милош Ковачевић дао је и низ првих и/или потпуно нових решења из других граматичких дисциплина, и то о: 1) моделима перифрастичке компарације (2003a); 2) начину синтетичког изражавања силазне компарације (2003a); 3) синонимности «антонимних» предлога *од* и *до* (2009); 4) плеонастичкој употреби префикса (2011); 5) типовима апсолутног компаратива (2017), и др. Готово сва први пут у радовима проф. др Милоша Ковачевића понуђена рјешења касније су добила потврду и у великом броју дисертационих радова, и постала готово општеприхваћена у србистици и/или сербокроатистици. Тако се на основу граматичко-синтаксичких књига Милоша Ковачевића показује да је код њега број публикованих књига управо пропорционалан броју нових научних резултата. Књиге проф. др Милоша Ковачевића потврђују мишљење Томаса Куна да је «број публикованих научних радова показатељ креативности и научности», с тим да критеријум научности «мора бити ријешени научни проблем, јер је то основна јединица научног достигнућа». По броју ријешених научних синтаксичких проблема проф. др Милош Ковачевића спада, без сумње, у ред најзначајнијих синтаксичара српскога језика.

Друга велика област научног интересовања проф. др Милоша Ковачевића јесте стилистика. Из те области он је објавио дванаест књига (у списку под бројем 2, 7, 8, 12, 20, 21, 24, 25, 31, 34, 36 и 37, с тим да су дијелови књига 11 и 15 такође посвећени стилистици). У тим књигама, и у још око 100 стилистичких радова, проф. др Милош Ковачевић изградио је оригиналан модел и теорију *интегралне стилистике*, која подразумева интерференцију критеријума стилематичности, који се сматрао само критеријум лингвистичке стилистике, и критеријума стилогености, који је сматран јединим релевантним критеријумом за генетичку или књижевну стилистику. Предмет интегралне стилистике, по учењу Милоша Ковачевића, јесте истраживање начина остваривања (међу)односа стилематичности и стилогености језичких јединица: од фонеме као најмање до дискурса или текста као највише. Ако је стилематичност стилистичка форма језичке јединице, тј. формални отклон који дату јединицу супротставља уобичајеној, онда је стилогеност умјетнички ефекат или умјетничка вредност неке језичке јединице. Из тога произлази да језичке јединице, посматране са стилематично-стилогеног аспекта, могу бити четвороврсне: а) *само стилематичне* (када је јединица формално онеобичајена, али та формална онеобичајеност не производи умјетнички ефекат), б) *само стилогене* (када је у питању општеупотребна језичка јединица, јединица стандардне језичке структуре, али умјетнички функционална, тј. са изразитом умјетничком вриједношћу), и в) *и стилематичне и стилогене* (када језичка јединица има и онеобичајену форму и умјетничку вредност), и г) *и нестилематичне и нестилогене* (када језичка јединица нема онеобичајену форму, а уз то и не производи књижевни ефекат). На тај начин интегрална стилистика у поље свог истраживања укључује све јединице које чине структуру књижевног и некњижевног текста, без обзира јесу ли оне само стилематичне, само стилогене, или пак и стилематичне и стилогене, односно и нестилематичне и нестилогене, чиме је превладано

ограничење и лингвистичке и књижевне стилистике. Зато, а уз то и на основу муниципно проведене лингвостилистичке анализе стилских фигура (1991, 1995, 2000, 2016) и њихових јасно успостављених језичких модела и међусобних диференцијација, у области интергалне (лингво)стилистике проф. Милош Ковачевић може се сматрати зачетником и предводником у србистици, и вјероватно данас највећим стилистичарем српскога језика. Теорију интегралне стилистике он је «провјерио» на прозним и поетским текстовима великог броја (више од седамдесет) српских књижевника, а та теорија добија све више сљедбеника у србистичкој стилистици.

Трећа велика област научног интересовања проф. др Милоша Ковачевића јесте социолингвистички статус српскога књижевног (стандардног) језика. Социолингвистичкој проблематици српскога језика, посебно с обзиром на (не)утемељеност његових преименовања, проф. др Милош Ковачевић је од 37 објављених књига посветио чак осам (у списку под бројем: 5, 10, 14, 18, 23, 26, 29, 30), с тим да књига *Српски језик између лингвистике и политике* (2015) представља својеврсни «резиме» ауторових анализа о међуодносу политичких и лингвистичких критеријума у одређењу научног статуса српскога књижевног (стандардног) језика, прије свега с обзиром на његов обим и садржај. У својим социолингвистичким књигама, и бројним ситнијим и крупнијим радовима посвећеним овој проблематици, проф. др Милош Ковачевић сматра да су структурни, генетски и комуникативни критеријум три једина лингвистички и социолингвистички релевантна критеријума у одређењу идентитета једнога језика, и да они показују да се у случају само именом различитих језика од српскога не може говорити о посебним стандардним или књижевним језицима, него искључиво о варијантама лингвистички једног те истог језика – српског. Ковачевић показује како се, у недостатку лингвистичких критеријума, статус књижевног језика за «хрватски», а потом сљедствено за «босански» и «црногорски језик» покушавао издејствовати уз помоћ политичких критеријума, који су кудикамо бројнији од лингвистичких. Изњедрено је чак осам политичких критеријума за одбрану језичке самосвојности тих политичких језика, а то су: 1. критеријум самопроцјене говорника датога језика, односно вредновања језика од стране његових говорника, 2. критеријум права свакога народа да свој језик назове властитим именом, 3) критеријум имена језика, 4) критеријум договора нелингвистичких, односно политичких ауторитета, 5) критеријум уставног одређења језика, 6) критеријум поистовјеђења идентитета језика са идентитетом нације, 7) критеријум културних разлика, и 8) критеријум постојања независне државе. У својим бројним анализама Милош Ковачевић показује да су сви наведени критеријуми ирелевантни за одређење идентитета једнога језика. У погледу одређења идентитета језика, Ковачевићеве књиге по правилу аргументују тезу њемачког социолингвисте Б. Грешела да «свако смије називати свој језик како год хоће, али лингвистика не смије без преиспитивања преузети такво именовање».

Наведене социолингвистичке књиге показују да је проф. др Милош Ковачевић врло ангажован у заштити српскога језика и писма. Један је међу најангажованијим који настоје да се статус мањинских језика у Србији (а посебно «босанског») усагласи са статусом који они имају у *Европској повељи о регионалним или мањинским језицима*, као и да се у пракси код Срба поштује уставни статус ћирилице као јединог српског службеног писма. Уза све то, треба споменути општепознату чињеницу да је проф. др Милош Ковачевић једини језички судски вјештак у БиХ, који је националне филолошке интересе Републике Српске бранио на судовима Федерације БиХ, а уз то и један од најангажованијих филолога у одбрани статуса националних дисциплина и статуса хуманистичких наука уопште у Србији и Српској. Међу резултатима те «борбе» свакако је и усвајање МКС (Међународног комитета слависта) листе часописа као најрелевантније листе за категоризацију радова из филолошких наука у цијелом словенском свијету.

Значајно је напоменути да је проф. др Милош Ковачевић у свим радовима посвећеним проблемима (не)преименованог српског књижевног језика и његовог писма ћирилице често наглашавао да Срби немају свог филолошког програма, чија би начела, заснована на строго научним критеријумима, била обавезујућа за српску језичку политику, и у њеној лингвистичкој и у њеној политичкој реализацији.

Закључно речено, радови проф. др Милоша Ковачевића показују да је ријеч о једном од најплоднијих и најзначајнијих српских стилистичара и синтаксичара и једном до највећих бораца за очување научног дигнитета и националног идентитетског статуса српског језика и ћирилице. Посредно је томе показатељ и чињеница да су резултати рада проф. др Милоша Ковачевића имали велики одјек у србистици и/или сербокroatистици. Тај одјек је троврстан, и препознаје се у огледима и студијама о научном раду и доприносу проф. др Милоша Ковачевића, приказима књига проф. др Милоша Ковачевића и броју цитата његових научних рјешења (више од 2000).

III. РЕЦЕПЦИЈА НАУЧНИХ РАДОВА ПРОФ. ДР МИЛОША КОВАЧЕВИЋА У НАУЧНОЈ И СТРУЧНОЈ ЛИТЕРАТУРИ

1. ЦИТИРАНОСТ РАДОВА

Радови проф. др Милоша Ковачевића имали су и завидан цитаторски одјек. Према налазима Универзитетске библиотеке «Светозар Марковић» цитаторској бази *Web of Science* забиљежено је **19** цитата, без аутоцитата из радова Милоша Ковачевића (а то је број који га сврстава међу најцитираније ауторе из хуманистичких наука код Срба на *Web of Science*). Што се пак тиче цитатности у србистици и/или сербокroatистици, број цитата засигурно прелази 2000 (двије хиљаде), чему је посредан показатељ чињеница да је у следећих 15 монографија из различитих земаља бившег српскохрватског језичког простора забиљежено преко 250 (двјеста и педесет) цитирања из радова Милоша Ковачевића (уп.: Јелица Стојановић, *Пут српског језика и писма*, Београд, 2016; Милка Николић, *Поредбено-начинске конструкције у српском језику*, Крагујевац, 2017; Марина Николић, *Категорија степена у српском језику*, Београд, 2014; Сања Куљанин, *Компарација кроз лексику и семантику*, Београд, 2017; Миланка Бабић, *Синтаксички и стилистички огледи*, Београд, 2015; Миланка Бабић, *Огледи из прагматичке синтаксе*, Источно Сарајево, 2010; Luka Vukojević, *Izražavanje posljedičnih odnosa u hrvatskome standardnom jeziku*, Zagreb, 2008; Lejla Tekešinović, *Uzročna rečenica u savremenom francuskom i bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku*, Sarajevo, 2017; Веселина Ђуркин, *Сложени зависни везници у српском језику*, Београд, 2018; Snježana Kordić, *Relativna rečenica*, Zagreb, 1995; Ivo Pranjković, *Gramatička značenja*, Zagreb, 2013; Александар Милановић, *Језик српских песника*, Београд, 2010; Ismail Palić, *Sintaksa i semantika načina*, Sarajevo, 2007; Миливој Алановић, *Каузативност - манипулативност: од концепта ка форми*, Нови Сад, 2011; Mirela Omerović, *Nekongruentni atribut u bosanskome jeziku*, Sarajevo, 2011; Ана Јањушевић Оливери, *Интензификаторске партикуле у савременом српском језику*, Косовска Митровица – Никшић, 2018). Свима који се баве лингвистиком познато је да нема готово ниједне србистичке и/или сербокroatистичке монографије или монографске студије која је за предмет анализе имала питања синтаксе или стилистике српскога језика а да међу најцитиранијим ауторима није и проф. др Милош Ковачевић.

Рецензије и прикази књига проф. др Милоша Ковачевића објављивани су у готово свим значајним србистичким часописима из категорије међународних или водећих националних часописа (као нпр.: *Зборнику Матице српске за филологију и лингвистику*, *Српском језику*, *Књижевној историји*, *Књижевности и језику*, *Нашем језику*, *Радовима филозофског факултета у Источном Сарајеву*, *Филологу*, *Наслеђу*, *Летопису Матице српске*, *Октоиху*), као и у часописима националног значаја. Прикази о књигама Милоша Ковачевића објављивани су и хрватским и пољским часописима (нпр.: *SOL*-у, загребачким *Radovima za slavensku filologiju*, као и у пољским часописима *Studia z Filologii Polskiej i Słowianskiej* и *Slavia Meridionalis*). Више од четрдесет лингвиста и стилистичара објављивало је рецензије о књигама Милоша Ковачевића, међу којима су и они водећи у научним областима којима се те књиге баве (као нпр.: Предраг Пипер, Иво Прањковић, Сњежана Кордић, Владимир Анић, Радоје Симић, Радивоје Микић, Бранко Стојановић, Стана Ристић, Јелица Стојановић, Миланка Бабић, Илијана Чутура, Јелена Јовановић, Весна

Ломпар, Милан Стакић, Миодраг Јовановић, Видан Николић, Зорица Радуловић, Тијана Ашић, Драган Бошковић, Тиодор Росић, Андреј Стојановић и др).

2. БИБЛИОГРАФИЈА ТЕКСТОВА ОБЈАВЉЕНИХ О ПРОФ. ДР МИЛОШУ КОВАЧЕВИЋУ

1. Jasnoća mišljenja (Miloš Kovačević, Uzročno semantičko polje, Svjetlost, Sarajevo, 1988) – Vladimir Anić, *Oko, novine za aktuelnosti iz umjetnosti i culture*, XVII/441, Zagreb, 1989, 20.
2. Kauzalnost u hrvatskom ili srpskom jeziku (Miloš Kovačević, *Uzročno semantičko polje*, Svjetlost, Sarajevo, 1988) – Ivo Pranjković, *Radovi Zavoda za slavensku filologiju*, 24, Zagreb, 1989, 163–168. (objavljeno i u: *Sintaksa i semantika uzroka*, Ivo Pranjković, *Druga hrvatska skladnja: sintasičke rasprave*, Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada, 2001, 69–75)
2. Милош Ковачевић, *Узрочно семантичко поље*, Сарајево: Свјетлост, (Лингвистика – Поетика), 1988, стр. 259 – Зоран Старчевић, *Књижевност и језик*, XXXVII/1, Београд, 1990, 99–100.
3. Miloš Kovačević, *Uzročno semantičko polje*, Sarajevo: Svjetlost (Lingvistika – Poetika), 1988, 259 str. – Snježana Kordić /, *Sol*, VI/12–13, Zagreb, 1990, 165–176.
4. Милош Ковачевић, *Граматика и стилистика стилских фигура*, Књижевна заједница «Другари», Сарајево, 1991 – Милосав Чаркић, Књижевна реч: лист књижевне омладине Србије, лист за књижевност, уметност и друштвена питања, 21/397, Београд, 1992, стр. 18. (објављено и у: *Граматика и стилистика* (о књизи *Gramatika i stilistika stilskih figura*, Sarajevo, 1991) – Милосав Чаркић, *Читалиште*, Београд, 1992)
5. Изазов реторичких фигура (Милош Ковачевић, *Граматика и стилистика стилских фигура*, Књижевна заједница «Другари», Сарајево, 1991, 228 стр.) – Весна Ломпар, *Књижевност и језик*, XXXIX/1, Београд, 1992, 84–86.
6. М. Ковачевић, *Граматика и стилистика стилских фигура*, Књижевна заједница «Другари», Сарајево, 1991, 228 стр., Предраг Пипер, Зборник Матице српске за филологију и лингвистику – XXXVI/1, Нови Сад, 1993, стр. 197–203.
7. Аспекти и феномени (Милош Ковачевић, *Стилистика и граматика стилских фигура*, Унирекс, Никшић, 1995) – Зорица Радуловић, *Побједа*, Подгорица, 2. 3. 1996, стр. 25.
8. Судбина језика (Милош Ковачевић, *У одбрану језика српског*, Требник, Београд, 1997) – Зорица Радуловић, *Побједа*, Подгорица, 21. 11. 1997, стр. 24.
9. Полемички о нашем језику и правопису – Бранко Стојановић, поговор књизи: Милош Ковачевић, *У одбрану језика српског*, Београд: Требник (II издање), 1997, 238–241.
10. Miloš Kovačević, *Kroz sintagme i rečenice*, Svjetlost, Sarajevo, 1992, ss. 237 – Snježana Kordić, *Studia z Filologii Polskiej i Slowianiskiej*, 34, Warszawa, 1998, s349–352.
11. Одбрана ијекавице (поводом промоције књиге: *У одбрану језика српског*, Требник, Београд, 1997, у библиотеци «Радослав Љумовић» у Подгорици) – М. К., *Просвјетни рад*, Подгорица, 16. 3. 1998, стр. 11.
12. Крлежа је хрватски писац – Павле Ивић, *Глас јавности*, Београд, 22. 9. 1998, стр. 12. (објављено и у: Павле Ивић, *Полемички и сродни списи*, књ. 2, приредила Рада Стијовић, Сремски Карловци – Нови Сад: Издавачка књижевна Зорана Стојановића, 2014, 123–125) (полемика)
13. Кавга уместо аргумената – Павле Ивић, *Глас јавности*, Београд, 29. 9. 1998, стр. 12. (објављено и у: Павле Ивић, *Полемички и сродни списи*, књ. 2, приредила Рада Стијовић, Сремски Карловци – Нови Сад: Издавачка књижевна Зорана Стојановића, 2014, 125–126) (полемика)
14. Главу проглашава репом – Павле Ивић, *Глас јавности*, Београд, 5. 10. 1998, стр. 10. (објављено и у: Павле Ивић, *Полемички и сродни списи*, књ. 2, приредила Рада Стијовић, Сремски Карловци – Нови Сад: Издавачка књижевна Зорана Стојановића, 2014, 129–130) (полемика)
15. Научан и утемељен приступ синтакси (Милош Ковачевић, *Синтакса сложене реченице у српском језику*, Београд: Рашка школа – Србиње: СПКД «Просвјета», 1998) – Раде Лаловић, *Просвјетни рад*, Подгорица, 14. 11. 1998, стр. 22.

16. О српским језичким странпутицама (Милош Ковачевић, *У одбрану језика српскога*, Требник, Београд, 1997, стр. 245) – Драгољуб Збиљић, *Србистика*, I/1, Приштина, 1998, 236–238.
17. О језику је ријеч (Милош Ковачевић, *Синтакса сложене реченице*, Рашка школа, Београд, 1998) – Зорица Радловић, *Побједа*, Подгорица, 23. 10. 1999, стр. 26.
18. Књига о синтакси сложене реченице (Милош Ковачевић, *Синтакса сложене реченице*, Рашка школа, Београд, 1998, 327 стр.) – Стана Ристић, *Српски језик*, IV/1–2, Београд, 885–893.
19. Полемички о српском језику и правопису – Бранко Стојановић, поговор књизи: Милош Ковачевић, *У одбрану језика српскога – и даље*, *Са Словом о српском језику*, Београд: Требник (II издање), 1999, 399–402. (обајвљено и у: *Три књиге Милоша Ковачевића*, Бранко Стојановић, *Србистика/Serbica*, Ванредни број: «Српско питање и србистика», Зброник 3 (Излагања, Закључци и прилози), 2008, Бачка Паланка, Ваљево, 220–224; такође, објављено и у: Бранко Стојановић, *Сарајевско јато*, Београд: Свет књиге, 2007, 285–298)
20. Од стилематичности ка стилогености (Милош Ковачевић, *Стилске фигуре и књижевни текст*, Требник, Београд, 1998) – Бранко Стојановић, *Рашка*, 34–35, Рашка, 2000, 232–237.
21. Одбрана српског језика (поводом промоције у УКС књиге: *У одбрану језика српског – и даље*, Требник, Београд, 1999) – Зоран Радисављевић, *Политика*, Београд, 28. 3. 2000, стр. 28.
22. Песник и језик (поводом предавања проф. др Милоша Ковачевића у Фонду Лаза Костић у Лондону) – Зоран Радисављевић, *Политика*, Београд, 25. 4. 2000, стр. 28.
23. Полемички набој (поводом промоције у УКС књиге: *У одбрану језика српског – и даље*, Требник, Београд, 1999) – Мићо Цвијетић, *Борба*, Београд, 28. 3. 2000, стр. 6.
24. Ружење српског језика (поводом промоције у УКС књиге: *У одбрану језика српског – и даље*, Требник, Београд, 1999) – Одбор за стандардизацију српског језика, *Вечерње новости*, Београд, 31. 3. 2000, стр. 6.
25. Ружење српског језика (поводом промоције у УКС књиге: *У одбрану језика српског – и даље*, Требник, Београд, 1999) – Одбор за стандардизацију српског језика, *Политика*, Београд, 1. 4. 2000, стр. 6.
26. Ружење српског језика (поводом промоције у УКС књиге: *У одбрану језика српског – и даље*, Требник, Београд, 1999) – Одбор за стандардизацију српског језика, *Политика*, Београд, 16. 5. 2000, стр. 6.
27. Српска филолошка беспућа – Мирољуб Јоковић, *Рашка*, 34–35, Рашка, 2000, 74–96.
28. Др Милош Ковачевић, *У одбрану језика српскога*, Требник, Београд, 1997 – Борислав Касагић, *Горазд*, 2, Градишка, 2000, 24–26.
29. Књига отржењења и опомене (Милош Ковачевић: *У одбрану језика српског – и даље*; друго, допуњено издање, Требник, Београд, 1999) – Славица Гароња Радованац, Школски час српског језика и књижевности, XVIII/ 5, Београд, 2000, 69–74.
30. Одбрана од србокroatиста (Милош Ковачевић, *У одбрану језика српског – и даље*, Требник, Београд, 1999, 441 стр.) – Драгољуб Збиљић, *Дневник*, Нови Сад, 11. 10. 2000, стр. 16.
31. Враћање сјаја суштини и имену српскога језика (поводом промоције у УКС књиге: *У одбрану језика српског – и даље*, Требник, Београд, 1999) – З. Крстановић, *Политика експрес*, Београд, 28. 3. 2000, стр. 8.
32. Обнова Вукове језичке политике (Милош Ковачевић, *У одбрану језика српскога – и даље*, Требник, Београд, 1999) – Тиодор Росић, *Књижевне новине*, 1013–1014, Београд, јун 2000, стр. 14.
33. Три Јерарха – Слава Фонда Лаза Костић – Ђурђе Нинковић, *Парохијско писмо Српске православне цркве Свети Сава Лондон*, 10, Лондон, јун-април 2000, стр. 25.
34. Двојезично издање предавања проф. др Милоша Ковачевића у Лондону: Лаза Костић, српски језик и народна поезија (Предавања проф. др Милоша Ковачевића одржана у Лондону 2000. и 2001. г. поводм славе Фонда (Лазе Костића) на дан Света Три Јерарха / Lectures by Milos Kovacevic Ph. D. delivered in London in the years 2000 and 2001 on the occasion of the Feast of the Three Great Hierarchs, The Laza Kostic Fund, London, Lazarica press, Biormingham, 2001) – Мићо Цвијетић, *Борба*, Београд, 28. 6. 2001, стр. 9.

35. У срж проблема – и даље, и дубље (Милош Ковачевић, *У одбрану језика српскога – и даље*, Требник, Београд, 1999, стр. 423) – Миланка Бабић, *Радови Филозофског факултета*, 3–4, Источно Сарајево, 2001–2002, 446–451. (објављено и у: *Србистика/Serbica*, Ванредни број: «Српско питање и србистика», Зброник 3 (Излагања, Закључци и прилози), 2008, Бачка Паланка, Ваљево, 212–217.)
36. Лаза Костић и српска језичка и књижевна традиција (Предавања проф. др Милоша Ковачевића одржана у Лондону 2000. и 2001. г. поводом славе Фонда (Лазе Костића) на дан Света Три Јерарха / Lectures by Milos Kovacevic Ph. D. delivered in London in the years 2000 and 2001 on the occasion of the Feast of the Three Great Hierarchs, The Laza Kostic Fund, London, Lazarica press, Biormingham, 2001) / Маја Анђелковић / Липар. – IV/13, Крагујевац, 2002, стр. 44.
37. Српска нација је по природи поетска (Предавања проф. др Милоша Ковачевића одржана у Лондону 2000. и 2001. г. поводом славе Фонда (Лазе Костића) на дан Света Три Јерарха / Lectures by Milos Kovacevic Ph. D. delivered in London in the years 2000 and 2001 on the occasion of the Feast of the Three Great Hierarchs, The Laza Kostic Fund, London, Lazarica press, Biormingham, 2001) – Вукашин Баћковић, *Глас Црногор(а)ца*, Подгорица, 20. 5. 2002, стр. 16, први део приказа. (објављено и у: Вукашин Баћковић, *Студије и огледи из српске књижевности*, Српско Сарајево: Филозофски факултет, 2003, 203–209)
38. Одушевљење Вуковим народним пјесмама (Предавања проф. др Милоша Ковачевића одржана у Лондону 2000. и 2001. г. поводом славе Фонда (Лазе Костића) на дан Света Три Јерарха / Lectures by Milos Kovacevic Ph. D. delivered in London in the years 2000 and 2001 on the occasion of the Feast of the Three Great Hierarchs, The Laza Kostic Fund, London, Lazarica press, Biormingham, 2001) – Вукашин Баћковић, *Глас Црногор(а)ца*, Подгорица, 21. 5. 2002, стр. 16, други део приказа. (објављено и у: Вукашин Баћковић, *Студије и огледи из српске књижевности*, Српско Сарајево: Филозофски факултет, 2003, 203–209)
39. Јаков Грим учио српски језик (Предавања проф. др Милоша Ковачевића одржана у Лондону 2000. и 2001. г. поводом славе Фонда (Лазе Костића) на дан Света Три Јерарха / Lectures by Milos Kovacevic Ph. D. delivered in London in the years 2000 and 2001 on the occasion of the Feast of the Three Great Hierarchs, The Laza Kostic Fund, London, Lazarica press, Biormingham, 2001) – Вукашин Баћковић, *Глас Црногор(а)ца*, Подгорица, 22. 5. 2002, стр. 16, трећи део приказа. (објављено и у: Вукашин Баћковић, *Студије и огледи из српске књижевности*, Српско Сарајево: Филозофски факултет, 2003, 203–209)
40. О синтаксичкој негацији – студиозно (Милош Ковачевић, *Синтаксичка негација у српском језику*, Универзитет у Нишу, Ниш, 2002, 187 стр.) – Ружица Маринковић, *Српски језик*, VII/1–2, Београд, 2002, 541–546.
41. Научна примена вишеаспекатских критеријума (Милош Ковачевић, *Граматичке и стилистичке теме*, «Књижевна задруга», Бања Лука, 2003) – Јелена Јовановић, *Српски језик*, VIII/1–2, Београд, 2003, 697–703.
42. Черечење српског језика (Др Милош Ковачевић, *У одбрану језика српскога*, Требник, Београд, 1997) – Саво Стевовић, Свевиђе, Тематски број «Језик и памћење», Беране, 7. 4. 2003, 81–84.
43. Рецепција српског језика и књижевности у Европи (Lectures by Milos Kovacevic Ph. D. delivered in London in the years 2000 and 2001 on the occasion of the Feast of the Three Great Hierarchs, The Laza Kostic Fund, London, Lazarica press, Biormingham, 2001) – Раде Лаловић, *Просвјетни рад*, Подгорица, 14. 4. 2003, стр. 23.
44. Филолошка библиотека: Српски језици (Милош Ковачевић, *Српски језик и српски језици*, СКЗ – БИГЗ, Београд, 2003) – Зоран Радисављевић, *Политика*, 32309, Београд, 17. 10. 2003, Б5.
45. Борба за ћирилицу – Р. Мијановић, *Глас Српске*, Бања Лука, 6–7. 12. 2003, стр. 13.
46. Српски писци о српском језику (*Српски писци о српском језику*, избор и предговор Милош Ковачевић, Источник, Београд, 2003) – Зоран Радисављевић, *Политика*, Београд, 9. 12. 2003, Б5.
47. Грешке под лупом – Горан Дакић, *Глас Српске*, Бања Лука, 17. 12. 2003, стр. 5.
48. Велике новости о негацији српског језика (Милош Ковачевић, *Огледи о синтаксичкој негацији*, Завод за уџбенике и наставна средства, Српско Сарајево, 2004, 287 стр.) – Радосав Ђуровић, *Словеса*, IV/7–8, Бања Лука, 2004, 230–243.

49. Српски – језик који се множи дељењем (*Српски језик и српски језици*, СКЗ, БИГЗ, Београд, 2003) – Бранко Стојановић, *Борба*, Београд, 11. 3. 2004, додатак: Свет књиге, стр. II. (обајвљено и у: *Три књиге Милоша Ковачевића* – Бранко Стојановић, *Србистика/Serbica*, Ванредни број: «Српско питање и србистика», Зброник 3 (Излагања, Закључци и прилози), 2008, Бачка Паланка, Ваљево, стр. 220–224; такође, обајвљено и у: Бранко Стојановић, *Сарајевско јато*, Београд: Свет књиге, 2007, 285–298.)
50. Доказ о богатству српског језика (Милош Ковачевић, *Огледи о синтаксичкој негацији*, Завод за уџбенике и наставна средства, Српско Сарајево, 2004) – Н. Зеленовић, *Ново Ослобођење*, Српско Сарајево, 8. 6. 2004, стр. 24.
51. Граматика и стилистика и(ли) стилистика и граматика (Милош Ковачевић, *Граматичке и стилистичке теме*, Бања Лука, 2003) – Драга Бојовић Драга Бојовић, *Књижевне новине*, 1109–1110, Београд, јул 2004, стр. 28.
52. Путевима српског језика (Милош Ковачевић, *Српски језик и српски језици*, СКЗ, БИГЗ, Београд, 2003) – Јелица Стојановић, *Књижевне новине*, 1109–1110, Београд, јул 2004, стр. 29.
53. Искушавање неисказаног (Милош Ковачевић, избор и предговор, *Српски писци о српском језику*, Источник, Београд, 2003) – Михаило Шћепановић, *Српски језик*, IX/1–2, Београд, 2003, 693–696. (обајвљено и у: *Крајина*, III/3, Бања Лука, 2004, 262–264.)
54. Огледи из граматике и стилистике (Милош Ковачевић, *Граматичке и стилистичке теме*, Књижевна задруга, Бања Лука, 2003, 300 стр.) – Вера Ћевриз Нишић, *Радови Филозофског факултета*, 6–7, Источно Сарајево, 2004–2005, 661–665.
55. Стилистички аспекти Милоша Ковачевића – Зорица Радуловић, *Из језичке проблематике*, Подгорица: Културно-просвјетна заједница, 2004, 146–155.
56. О негацији – понешто ново, а понешто другачије (Милош Ковачевић, *Огледи о синтаксичкој негацији*, Завод за уџбенике и наставна средства, Српско Сарајево, 2004, 287 стр.) – Ружица Маринковић, *Српски језик*, X/1–2, Београд, 2005, 865–873.
57. Miloš Kovačević, *Ogledi o sintaksičkoj negaciji*. Srpsko Sarajevo: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, 2004 – str. 288 – Snježana Kordić, *Slavia Meridionalis*, 6, SOW, Warszawa, 2006, 221–225.
58. Нови утуци у одбрану језика српскога (Милош Ковачевић, *Против неистина о српскоме језику*, СКПД „Просвјета”, Пале, 2005, 179 стр.) – Бранко Стојановић, *Књижевне новине*, 1127, март 2006, стр. 18. (обајвљено и у: *Три књиге Милоша Ковачевића*, Бранко Стојановић, *Србистика/Serbica*, Ванредни број «Српско питање и србистика», Зброник 3 (Излагања, Закључци и прилози), 2008, Бачка Паланка, Ваљево, 220–224; такође, обајвљено и у: Бранко Стојановић, *Сарајевско јато*, Београд: Свет књиге, 2007, 285–298.)
59. Дванаест огледа о стилу и језику (Милош Ковачевић, *Списи о стилу и језику*, Књижевна задруга, Бања Лука, 2006, 387 стр.) – Јелена Јовановић, *Српски језик*, XI/1–2, Београд, 2006, 589–592.
60. Студије о негацији у српскоме језику (Милош Ковачевић, *Синтаксичка негација у српскоме језику*, Издавачка делатност Универзитета у Нишу, Ниш, 2002, 187 стр.; Милош Ковачевић, *Огледи о синтаксичкој негацији*, Завод за уџбенике и наставна средства, Српско Сарајево, 2004, 288 стр.) – Јелена Јовановић, *Српски језик*, XI/1–2, Београд, 2006, 573–587.
61. Милош Ковачевић, Раслојавање српског језика (*Против неистина о српском језику*, Пале, 2005) – Душко Певуља, *Глас Српске*, 10. 8. 2006, Бања Лука, *Плус Гласа Српске*. (обајвљено и у: *Србистика/Serbica*, Ванредни број: «Српско питање и србистика», Зброник 3 (Излагања, Закључци и прилози), 2008, Бачка Паланка, Ваљево, стр. 227–229; такође, обајвљено и у: Душко Певуља, *Повратак србистици*, Бања Лука: Арт принт, 2015, 150–153.)
62. Одбрана српског језика (Милош Ковачевић, *Против неистина о српскоме језику*, СКПД „Просвјета”, Источно Сарајево, 2005) – Тиодор Росић, *Узданица*, III/1–2, Јагодина, 2006, стр. 185. (обајвљено и у: *Србистика/Serbica*, Ванредни број: «Српско питање и србистика», Зброник 3 (Излагања, Закључци и прилози), 2008, Бачка Паланка, Ваљево, 225–226.)
63. Милош Ковачевић, *Огледи о синтаксичкој негацији*, Завод за уџбенике и наставна средства, Српско Сарајево, 2004, 287 стр. – Радосав Ђуровић, *Годишњак за српски језик и књижевност*, XX/8, Ниш, 2006, 497–506.

64. Тамни вилајети српскога језика (Милош Ковачевић, *Против неистина о српскоме језику*, СКПД «Просвјета», Шесто Просвјетино књижевно коло, књ. 16, Источно Сарајево, 2005) – Михаило Шћепановић, *Календар «Просвјета»*, СПКД «Просвјета», Источно Сарајево, 2006, 476–478.
65. Такања српског језика (Милош Ковачевић, *Списи о стилу и језику*, Књижевна задруга, Бањалука, 2006) – Михаило Шћепановић, *Политика*, 33404, Београд, 4. 11. 2006, додаток: Култура, уметност, наука, L/30, стр. 2. (објављено и у: *Календар «Просвјета»*, СКПД «Просвјета», Пале, 2008, 523–524).
66. Нови прилози о стилу и језику (Милош Ковачевић, *Списи о стилу и језику*, Књижевна задруга, Бања Лука, 2006, 387 стр.) – Видан Николић, *Радови Филозофског факултета*, 9/1, Источно Сарајево, 2007, стр. стр. 503–505.
67. Значајан прилог србистици (Милош Ковачевић, *Србистичке теме*, ФИЛУМ, Крагујевац, 2007, 232 стр.) – Милан Стакић, *Радови Филозофског факултета*, 9/1, Источно Сарајево, 2007, 497–499.
68. Приноси србистици (Милош Ковачевић, *Србистичке теме*, ФИЛУМ, Крагујевац, 2007) – Илијана Чутура, *Узданца*, IV/2, Јагодина, 2007, 181–184.
69. Три књиге Милоша Ковачевића (*У одбрану језика српскога и – даље; Српски језик и српски језици; Против неистина о српскоме језику*) – Бранко Стојановић, *Србистика/Serbica*, Ванредни број: «Српско питање и србистика», Зброник 3 (Излагања, Закључци и прилози), 2008, Бачка Паланка, Ваљево, 218–224. (објављено и у: *Сарајевско јато*, Бранко Стојановић, Београд: Свет књиге, 2007, 286–299)
70. На србистичким путевима (Милош Ковачевић, *Србистичке теме*, ФИЛУМ, Крагујевац, 2007, 232 стр.) – Миодраг Јовановић, *Српски језик*, XIII/1–2, Београд, 2008, 649–656.
71. Поводом Србистичких тема Милоша Ковачевића (Милош Ковачевић, *Србистичке теме*, ФИЛУМ, Крагујевац, 2007) – Миланка Бабић, *Наслеђе*, 11, Крагујевац, 2008, 161–166.
72. О ситним србистичким крупницама (Милош Ковачевић, *Против неистина о српскоме језику*, СПКД «Просвјета» Пале, 2005, 187 стр.) – Јелена Јовановић, *Српски језик*, XIV/1–2, Београд, 2009, стр. 723–726.
73. Нови огледи из српске синтаксе (Милош Ковачевић, *Огледи из српске синтаксе*, Друштво за српски језик и књижевност Србије, Београд, 2009, 210 стр.) – Радоје Симић, *Књижевност и језик*, LVI/1–2, Београд, 2009, 173–176.
74. Списи о стилу и језику (Милош Ковачевић, *Списи о стилу и језику*, Бањалука, 2006) – Драгана Ратковић, *Наслеђе*, 14/1, Крагујевац, 2009, 217–223.
75. Огледи из српске синтаксе (Милош Ковачевић, *Огледи из српске синтаксе*, Друштво за српски језик и књижевност Србије, 2009) – Милица Милојевић, *Наслеђе*, 13, Крагујевац, 2009, 217–220.
76. Огледи из српске синтаксе (Милош Ковачевић, *Огледи из српске синтаксе*, Друштво за српски језик и књижевност Србије, 2009) – Јелена Максимовић, *Узданица*, VI/2, Јагодина, 2009, 213–217.
77. Значајан прилог србистици (Милош Ковачевић, *Списи о стилу и језику*, Бањалука, 2006) – Драгана Ратковић, *Нова Зора*, 27, Билећа – Гацко, 2010, 234–244.
78. Идентитет и политика (Милош Ковачевић и Михаило Шћепановић, *Српски језик у вртлогу политике*, Матица српска – Друштво чланова у Црној Гори, Никшић 2011) – Миланка Бабић, *Радови Филозофског факултета*, 13/1, Источно Сарајево, 2011, 763–767.
79. О вртлозима српског језика (Милош Ковачевић, Михаило Шћепановић, *Српски језик у вртлогу политике*, Матица српска – Друштво чланова у Црној Гори, Никшић 2011) – Ана Јањушевић Оливери, *Радови Филозофског факултета*, 13/1, Источно Сарајево, 2011, 785–787.
80. Српски језик у вртлогу политике (Милош Ковачевић – Михаило Шћепановић, *Српски језик у вртлогу политике*, Матица српска – Друштво чланова у Црној Гори, Никшић 2011) – Лидија Томић, *Нова Зора*, 30, Билећа – Гацко, 2011, 368–370.
81. Језик – лингвисти – политика (Милош Ковачевић, Михаило Шћепановић, *Српски језик у вртлогу политике*, Никшић: Издавачки центар Матице српске Друштва чланова у Црној Гори, 2011) – Зоран Аврамовић, *Српски језик*, XVII/1–2, Београд, 2012, 631–639.
82. О стилистици, из лингвостилистике (*Стилска значења и зрачења* М. Ковачевића, Филозофски факултет, Ниш, 2011, 280 стр.) – Миланка Бабић, *Узданица*, IX/1, Јагодина, 2012, 315–320.

83. Језик је суштинско питање човјека (о књизи *У одбрану језика српскога* др Милоша Ковачевића) – Мироје Вуковић, *Писци, књиге, записи...*, Подгорица: Унирекс, 2012, 81–83.
84. Милош Ковачевић, Михаило Шћепановић, *Српски језик у вртлогу политике* – Софија Живковић, *Лингвистичке актуелности*, 21, Београд, 2012, 67–68. <http://www.isj.sanu.ac.rs/izdanja/casopisi/lingvisticke-aktuelnosti/>
85. Нове одгонетке загонетне српске граматике (Милош Ковачевић, *Грамматичка питања српскога језика*, Јасен, Београд, 2011) – Сандријела Касагић, *Наслеђе*, 21, Крагујевац, 2012, 275–281.
86. Милош Ковачевић, *Грамматичка питања српског језика* – Марина Николић, *Лингвистичке актуелности*, 21, Београд, 2012, с31–33. <http://www.isj.sanu.ac.rs/izdanja/casopisi/lingvisticke-aktuelnosti/>
87. Милош Ковачевић, *Лингвостилистика књижевног текста* – Марина Николић, *Наш језик*, XLIII/3–4, Београд, 2012, 123–126.
88. Допринос савременим лингвостилистичким истраживањима (Милош Ковачевић, *Стилска значења и зрачења*, Ниш, Филозофски факултет, 2011) – Тиодор Росић, *Узданица*, IX/1, Јагодина, 2012, 321–324.
89. Речи су цигле, а стил је архитектура (Милош Ковачевић, *Стилска значења и зрачења*, Филозофски факултет Ниш, 2011, 280 стр.) – Бранко Стојановић, *Књижевне новине*, 1205, Београд, септембар 2012, стр. 9.
90. Значајан и занимљив допринос српској лингвостилистици (Милош Ковачевић, *Стилска значења и зрачења*, Филозофски факулте у Нишу, 2011, 275 стр.) – Јелица Стојановић, *Октоих*, II/3, Подгорица, 2012, 223–227.
91. Књижевно-научна симфонија (преговор) – Бранко Стојановић, Милош Ковачевић, *Лингвостилистика књижевног текста*, Београд: СКЗ, 2012, стр. VII–XXX.
92. Иманентна стилистика (Милош Ковачевић, *Стилска значења и зрачења*, Филозофски факултет, Ниш, 2011) – Вера Ћевриз Нишић, *Радови Филозофског факултета*, 14/1, Источно Сарајево, 2012, 705–711.
93. Гледања и сагледавања (Милош Ковачевић, *Стилска значења и зрачења*, Ниш, Филозофски факултет у Нишу, 2011, 277 стр.) – Ружица Фармаковски, *Српски језик*, XVII/1–2, Београд, 2012, 651–655.
94. Нова лингвостилистичка тумачења (Милош Ковачевић, *Стилска значења и зрачења*, Филозофски факултет Универзитета у Нишу, 2011, 280 стр.) – Илијана Чутура, *Узданица*, IX/1, Јагодина, 2012, 325–329.
95. Језик је суштинско питање човјека (о књизи *У одбрану језика српскога* др Милоша Ковачевића) – Мироје Вуковић, *Писци, књиге, записи...*, приредио Јанко Брајковић, Унирекс, Подгорица, 2012, 81–83.
96. Тајне језика: лингвистички огледи Милоша Ковачевића (са промоције књиге М. Ковачевића *Лингвостилистика књижевног текста*, у СКЗ) – Б. Ђ., *Вечерње новости*, Београд, 9. 11. 2012, стр. 15.
97. Белег у лингвистици (са промоције књиге М. Ковачевића *Лингвостилистика књижевног текста*, у СКЗ) – Зоран Радисављевић, *Политика*, Београд, 9. 11. 2012, стр. 13.
98. О књизи Милоша Ковачевића *Лингвостилистика књижевног текста* – Тјана Ашић, *Узданица*, X/1, Јагодина, 2013, 67–72.
99. Стилистички изазови у лингвистици – Миланка Бабић, *Узданица*, X/1, Јагодина, 2013, 61–66.
100. Књижевност је лице језика: О лингвостилистичкој херменеутици Милоша Ковачевића – Драган Бошковић, *Узданица*, X/1, Јагодина, 2013, 79–82.
101. Креативно о креативности песничког језика (Милош Ковачевић, *Лингвостилистика књижевног текста*, Српска књижевна задруга, Коло CIV, Књига 689, Штампано о 120. годишњици Српске књижевне задруге у Београду, 201, 386 стр.) – Јелена Јовановић Симић, *Српски језик*, XVIII /1–2, Београд, 2013, 729–736.

102. У памет се Срби (Милош Ковачевић, *У одбрану српске ћирилице, хрестоматија*, СПКД «Просвјета», Пале, 2013) – Божица Кнежевић, *Радови Филозофског факултета*, 15/1, Источно Сарајево, 2013, 525–528.
103. На сигурном трагу хромог Вука (Ковачевић, Милош (2012), *Лингвистилистика књижевног текста*, Београд: Српска књижевна задруга) – Саша Кнежевић, *Филолог*, 7, Бања Лука, 2013, 329–332.
104. Лингвистички статус србистике (Милош Ковачевић, *Лингвистика као србистика*, Универзитет у Источном Сарајеву Филозофски факултет, Пале, 2013) – Сања Куљанин, *Радови Филозофског факултета*, 15/1, Источно Сарајево, 2013, с507–511.
105. Моћ и домети интегралног лингвостилистичког приступа: Поводом књиге Лингвостилистика књижевног текста Милоша Ковачевића – Александар Милановић, *Узданица*, X/1, Јагодина, 2013, стр. 73–77.
106. Из граматичке проблематике (Милош Ковачевић, *Граматичка питања српског језика*, Београд: Јасен, 2011) – Јованка Милошевић, *Српски језик*, XVIII /1–2, Београд, 2013, 767–773.
107. Повратак коријенима (Милош Ковачевић, *Лингвистилистика књижевног текста*, СКЗ, Београд, 2012) – Саша Мирић, *Летопис Матице српске*, 491/4, Нови Сад, 2013, 576–579.
108. Сусрет умјетности и науке (са промоције књиге *Лингвостилистика књижевног текста*, одржане у Никшићу 12. 4. 2013) – Л. Н., *Дан*, Подгорица, 14. 4. 2013, стр. XXVIII.
109. Непролазна актуелност лингвостилистичких истраживања Милош Ковачевић, *Стилистика и граматика стилских фигура*, IV издање, Београд: Јасен, 2015, 380 стр.) – Милка Николић, *Радови Филозофског факултета*, 15/1, Источно Сарајево, 2013, 533–538.
110. Прилози лингвостилистици (Милош Ковачевић, *Лингвостилистика књижевног текста*, СКЗ, Београд, 2012) – Драго Перовић, *Нова Зора*, 39, Билећа – Гацко, 2013, 306–308.
111. Србистичка изучавања Милоша Ковачевића – Тиодор Росић, *Узданица*, X/1, Јагодина, 2013, 87–96.
112. Скица за поретрет Милоша Ковачевића као стилистичара – Бранко Стојановић, *Радови Филозофског факултета*, 15/1, Источно Сарајево, 2013, 143–159. (објављено и у: Скица за поретрет Милоша Ковачевића, *Од земље до звезда: Текстови о српским писцима из Херцеговине*, Бранко Стојановић, Београд, 2022).
113. Тамо где се сашаптавају лингвистичка и литерарна стилистика (поводом књиге М. Ковачевића, *Лингвостилистика књижевног текста*, Београд: СКЗ, 2012) – Бранко Стојановић, *Савременик*, 207–209, Београд, 2013, 92–96.
114. Под плавим небом савести српске интелектуалне мисли: Поводом књиге *Лингвостилистика књижевног текста* Милоша Ковачевића – Михаило Шћепановић, *Узданица*, X/1, Јагодина, 2013, 83–86.
115. Др Милош Ковачевић: Биографија и библиографија, у: *Споменица Филозофског факултета: поводом двадесет година рада Филозофског факултета Пале у оквиру шездесетогодишњице постојања*, Библиографије. Књига 2, Источно Сарајево: Филозофски факултет Пале, 2014, 344–384.
116. Лингвостилистика као наука о *ars inveniendi* – Радивоје Микић, *Српски језик у огледалу Српске књижевне задруге*, уредник Драган Лакићевић, Београд: СКЗ, 2014, 113–138.
3. Лингвостилистика Милоша Ковачевића и Коло Српске књижевне задруге – Миланка Бабић, *Српски језик у огледалу Српске књижевне задруге*, уредник Драган Лакићевић, Београд: СКЗ, 2014, 181–196.
117. Српска књижевна задруга од Вуковог нормативног стилистичког приступа до лингвостилистике текста – Михаило Шћепановић, *Српски језик у огледалу Српске књижевне задруге*, уредник Драган Лакићевић, Београд: СКЗ, 2014, 197–212.
118. Поетски дискурс српских писаца у светлу нове научне емергенције (*Српски писци у озрачју стилистике*, Београд: Филип Вишњић, Гацко: СКПД «Просвјета», Библиотека Албатрос, књига 159, 2013, 364 стр.) – Јелена Јовановић Симић, *Српски језик*, XIX/1–2, Београд, 2014, 751–758.

119. Слово о српском писму (Милош Ковачевић, *У одбрану српске ћирилице – хрестоматија*, Српско просвјетно и културно друштво «Просвјета», Пале, 2013) – Драгомир Козомара, *Прилози настави српског језика и књижевности*, II/2, Бања Лука, 2014, 147–149.
120. Нова књига о српској ћирилици (Милош Ковачевић, *У одбрану српске ћирилице – хрестоматија*, СКПД «Просвјета», Пале, 2013, 1–254) – Сања Огњановић, *Српски језик*, XIX/1–2, Београд, 2014, 787–793.
121. Србистика и лингвистика (Милош Ковачевић: *Лингвистика као србистика*, Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву, Монографије и монографске студије, Књига I, Пале, 2013, стр. 302) – Драгана Ратковић, *Српски језик*, XIX/1–2, Београд, 2014, 773–778.
122. Стилско-језичке доминанте и књижевни текст (Милош Ковачевић, *Српски писци у озрачју стилистике*, Филип Вишњић, Београд, 2013) – Вера Ћевриц Нишић, *Радови Филозофског факултета*, 16/1 (2), Источно Сарајево, 2014, 871–876.
123. Лингвостилистика и савремена српска књижевност (Милош Ковачевић. *Српски писци у озрачју стилистике*. Београд: Филип Вишњић – Гацко: СПКД «Просвјета», 2013, 364 стр.) – Илијана Чутура, *Књижевна историја*, 152, Београд, 2014, 313–317.
124. О стилу у књижевном делу (Милош Ковачевић, *Српски писци у озрачју стилистике*, Београд: Филип Вишњић – Гацко: СКПД «Просвјета», 2013, 364 стр.) – Илијана Чутура, *Узданица*, XI/1, Јагодина, 2014, 179–182.
125. Прилог о књизи Узрочно семантичко поље (Милош Ковачевић, *Узрочно семантичко поље*, Јасен, Београд, 2012) – Јелена Шкрбић, *Радови Филозофског факултета*, 16/1 (2), Источно Сарајево, 2014, 887–889.
126. Науком против ненауке (Милош Ковачевић: *Лингвистика као србистика*. Универзитет у Источном Сарајеву, Филозофски факултет, Пале, 2014, стр. 302) – Веселина Ђуркин, *Наслеђе*, 27, Крагујевац, 2013, 229–241.
127. Како сачувати српски језик и ћирилицу – Миодраг Којић, *Вечерње новости*, Београд, 9. 9. 2014, стр. 16. (коментар)
128. Значајан допринос књижевној стилистици (Милош Ковачевић, *Стил и језик српских писаца*, Београд: Завод за уџбенике, 2015, 303 стр.) – Тијана Ашић, *Радови Филозофског факултета*, 17/1, Источно Сарајево, 2015, 603–607.
129. Важан допринос српској стилистици (Милош Ковачевић, *Стил и језик српских писаца*, Београд: Завод за уџбенике, 2015, 303 стр.) – Миланка Бабић, *Наслеђе*, 31, Крагујевац, 2015, 349–354.
130. Странпутице језика српскога (Милош Ковачевић, *Српски језик између лингвистике и политике*, Друштво наставника српског језика и књижевности Републике Српске, Бања Лука, 2015, 267 стр.), издавачки првенац Друштва наставника српског језика и књижевности Републике Српске – Сања Милићевић, *Прилози настави српског језика и књижевности*, III/3–4, Бања Лука, 2015, 155–161.
131. Значајан прилог интегралној стилистици (Ковачевић, Милош (2015), *Стил и језик српских писаца*, 1. изд., Библиотека Тумачење књижевности, књ. 22, Београд: Завод за уџбенике) – Андреј Стојановић, *Филолог*, VI/12, Бања Лука, 2015, 290–293.
132. Стил као свет књижевног дела (Милош Ковачевић, *Стил и језик српских писаца*, Завод за уџбенике, Београд 2015, 303 стр.) – Соња Миловановић, *Књижевна историја*, 159, Београд, 2016, 381–384.
133. Српски језик у филолошком програму Милоша Ковачевића – у огледалу вуковских и начела савремене лингвистике – Миланка Бабић, *Босански проблеми српскога језика*, Београд: Јасен, 2015, 157–172.
134. О стилу српских писаца као њима самима (Ковачевић, Милош, *Стил и језик српских писаца*, Завод за уџбенике, Библиотека „Тумачење књижевности”, књига 22, Београд, 2015, 303 стр.) – Јелена Јовановић Симић, *Српски језик*, XXI/1–2, Београд, 2015, 699–705.
135. Велика лингвостилистичка синтеза: од стилске фигуре до стилема (Милош Ковачевић, *Стилистика и граматика стилских фигура*, IV издање, Београд: Јасен, 2015, 380 стр.) – Милка Николић, *Наслеђе*, 35, Крагујевац, 2016, 321–326.

136. О реченици и њеним члановима (Милош Ковачевић, *О реченици и њеним члановима*, Јасен, Београд, 2015) – Светлана Панић, *Српски језик*, XXI/1–2, Београд, 2016, 713–717.
137. Уз ново издање: Милош Ковачевић, *Узрочно семантичко поље* – Славко Станојчић, *Наш језик*, XLVII/3–4, Београд, 2016, 109–117.
138. Нови прилози српској синтакси (Милош Ковачевић, *О реченици и њеним члановима*, Београд: Јасен, 2015, 229 стр.) – Јулијана Стевановић, *Липар*, 60, Крагујевац, 2016, 303–312.
139. Милош Ковачевић: *Стил и језик српских писаца*, Београд: Завод за уџбенике, 2015, 303 стр. – Владица Стоканић, *Анали Филолошког факултета*, XXVIII/2, Београд, 2016, 323–331.
140. О стилу и језику српских писаца (Милош Ковачевић, *Стил и језик српских писаца*, Београд: Завод за уџбенике, 2015) – Вера Ћевриз Нишић, *Књижевност и језик*, LXIII/1–2, Београд, 2016, 175–181.
141. О очувању идентитета (*Значај српског језика и књижевности за очување идентитета Републике Српске IV: Будућност српског језика и књижевности у Републици Српској и процеси (дез)интеграција*, ур. Милош Ковачевић, Пале: Филозофски факултет, 2015, 322 стр.) – (Сања Мацура), *Књижевна историја*, 159, Београд, 2016, 386–387.
142. (Микро)глосематика стилских фигура (*Стилистика и граматика стилских фигура*, Јасен, Београд, 2015, 380 стр.) – Вера Ћевриз Нишић, *Српски језик*, XXII/1–2, Београд, 2017, 695–698.
143. Дидактичко обликовање уџбеника српског језика у светлу социокултурне теорије Л. С. Виготског – Милка Николић, Јелена Петковић, *Наслеђе*, 37/2, Крагујевац, 2017, 251–262.
144. Библиографија проф. др Милоша Ковачевића, *Српски језик: статус, систем, употреба*, Зборник у част проф. Милошу Ковачевићу, уредници Јелена Петковић и Владимир Поломац, Крагујевац: ФИЛУМ, 2018, 19–61.
145. Разграничавање синтаксичких категорија у (морфо)синтаксичкој теорији Милоша Ковачевића, Миланка Бабић, *Српски језик: статус, систем, употреба*, Зборник у част проф. Милошу Ковачевићу, уредници Јелена Петковић и Владимир Поломац, Крагујевац: ФИЛУМ, 2018, 65–80.
146. Стилистичка схватања Милоша Ковачевића, Јелена Јовановић Симић, *Српски језик: статус, систем, употреба*, Зборник у част проф. Милошу Ковачевићу, уредници Јелена Петковић и Владимир Поломац, Крагујевац: ФИЛУМ, 2018, 81–91.
147. Истраживања Милоша Ковачевића која представљају теоријски оквир типологији форичких супстантивних антецедената релативних клауза – Тања Русимовић, *Српски језик: статус, систем, употреба*, Зборник у част проф. Милошу Ковачевићу, уредници Јелена Петковић и Владимир Поломац, Крагујевац: ФИЛУМ, 2018, 93–104.
148. Вук и ћирилица као лингвистичке теме Милоша Ковачевића, Биљана Самарцић, *Српски језик: статус, систем, употреба*, Зборник у част проф. Милошу Ковачевићу, уредници Јелена Петковић и Владимир Поломац, Крагујевац: ФИЛУМ, 2018, 105–115.
149. Морфолошке теме Милоша – Сања Куљанин, *Српски језик: статус, систем, употреба*, Зборник у част проф. Милошу Ковачевићу, уредници Јелена Петковић и Владимир Поломац, Крагујевац: ФИЛУМ. – 2018, стр. 117–129.
150. Међуоднос граматичких и стилистичких категорија у радовима Милоша Ковачевића – Биљана Мишић, *Српски језик: статус, систем, употреба*, Зборник у част проф. Милошу Ковачевићу, уредници Јелена Петковић и Владимир Поломац, Крагујевац: ФИЛУМ, 2018, стр. 131–135.
151. О прилошким изразима у србистици – Илијана Чутура, *Српски језик: статус, систем, употреба*, Зборник у част проф. Милошу Ковачевићу, уредници Јелена Петковић и Владимир Поломац, Крагујевац: ФИЛУМ, 2018, 259–272.
152. Уџбенички комплет у функцији изграђивања трајних и примењивих знања (Милош Ковачевић, Мијана Кубурић Мацура, *Српски језик и језичка култура за 5. разред основне школе*, Завод за уџбенике и наставна средства, Источно Ново Сарајево, 2017; Милош Ковачевић, Мијана Кубурић Мацура, *Радни лист уз уџбеник Српски језик и језичка култура за 5. разред основне школе*, Завод за уџбенике и наставна средства, Источно Ново Сарајево, 2017) – Милка Николић, *Српски језик: статус, систем, употреба*, Зборник у част проф. Милошу Ковачевићу, уредници Јелена Петковић и Владимир Поломац, Крагујевац: ФИЛУМ, 2018, 683–694.

153. Научник и професор – Миланка Бабић, *Нова Зора*, 60, Билећа – Гацко, 2018, 297–299.
154. «Ово је за богове» – Драган Бошковић, *Нова Зора*, 60, Билећа – Гацко, 2018, 302–305.
155. Милош Ковачевић, Крагујевац, ФИЛУМ и ми – Часлав Николић, *Нова Зора*, 60, Билећа – Гацко, 2018, 299–301.
156. Под лупом научних критеријума: структура српског језика од речи до текста (Милош Ковачевић, *Српски језик под лупом науке*, Завод за уџбенике, «Библиотека Аз», Књига 7, Београд, 2017, 254 стр.) – Милка Николић, *Зборник Матице српске за филологију и лингвистику*, LXI/1, Нови Сад, 2018, 217–222.
157. О зборнику у част проф. Ковачевићу – Јелена Петковић, *Нова Зора*, 60, Билећа – Гацко, 2018, 295–296.
158. «Крагујевачки живот» проф. Милоша Ковачевића – Владимир Поломац, *Нова Зора*, 60, Билећа – Гацко, 2018, 306–307.
159. На бранику темеља српског наслеђа – Михаило Шћепановић, предговор књизи: Милош Ковачевић, *Битне србистичке напомене*, Изабрана дела, књ. 7, Београд: Јасен, 2018, 7–11.
160. Биобиблиографија Милоша Ковачевића – *Српски језик*, XXIV/1–2, Београд, 2019, 5–69.
161. У одбрану српског језика и „српских језика” (научни и стручни допринос Милоша Ковачевића) – Јелица Стојановић, *Српски језик*, XXIV/1–2, Београд, 2019, 71–86.
162. Научни значаји и доминантни интертекстуални аспекти Лингвостилистике књижевног текста Милоша Ковачевића – Душан Живковић, *Српски језик*, XXIV/1–2, Београд, 2019, 87–113.
163. Милош Ковачевић као историчар српског књижевног језика – Александар Милановић, *Српски језик*, XXIV/1–2, Београд, 2019, стр. 115–126.
164. Оними под лупом лингвостилистике – Михаило Шћепановић, *Српски језик*, XXIV/1–2, Београд, 2019, 127–134.
165. Нови погледи Милоша Ковачевића на функцију падежа у реченици – Светлана Панић, *Српски језик*, XXIV/1–2, Београд, 2019, 135–144.
166. Како и зашто (не) писати овако (Милош Ковачевић, *Како и зашто (не) писати овако*, Нови Сад: Прометеј, Едиција: Популарна лингвистика, књ. 16, 2019) – Сања Ђуровић, *Књижевност и језик*, LXVI/3–4, Београд, 2019, 399–403.
167. Нормативно-граматичким и статусним путевима и станпутицама српског језика (Милош Ковачевић, *Српски језик под лупом науке*, Београд: Завод за уџбенике, 2017, 254 стр.) – Миланка Бабић, *Српски језик*, XXIV/1–2, Београд, 2019, 839–844.
168. Ковачевићева одбрана српског језика и писма Андрићевим стазама (Милош Ковачевић, *Борба за ћирилицу и српски језик*, Андрићград: Андрићев институт, Библиотека ЗНАМЕН СРБИСТИКЕ, књига 1, 2018, 257 стр.) – Биљана Самарџић – *Српски језик*, XXIV/1–2, Београд, 2019, 845–848.
169. Дар србистици и професору Милошу Ковачевићу (*Српски језик: статус, систем, употреба*, Зборник у част проф. Милошу Ковачевићу, уредници: Јелена Петковић и Владимир Поломац, ФИЛУМ, 2018, Крагујевац, 768 стр.) – Михаило Шћепановић, *Српски језик*, XXIV/1–2, Београд, 2019, 835–838.
170. Приказ зборника радова *Српски језик: статус, систем, употреба*, посвећеног професору Милошу Ковачевићу – Никола Настић, *Узданица*, XVII/2, Јагодина, 2019, 281–285.
171. Декларација открива «топлу воду» – Зоран Радисављевић, *Тражим реч*, Београд: Свет књиге, 2019, 361–364.
172. Српски писци и српски књижевни језик у интегралностилистичкој анализи (Милош Ковачевић, *Стилске доминанте српских прозних писаца*, Андрићград: Андрићев институт, 2019) – Миланка Бабић, *Нова Зора*, 67, Билећа – Гацко, 2020, 231–235.
173. Језичко-уметнички тоталитет српске прозе у светлу интегралне стилистике (Милош Ковачевић, *Стилске доминанте српских прозних писаца*, Андрићев институт, Андрићград, Вишеград, 2019, 321 стр.) – Милка Николић, *Српски језик*, XXV/1–2, Београд, 2020, 677–685.
174. Како и зашто се књига Милоша Ковачевића нашла у едицији „Популарна лингвистика” (Милош Ковачевић, *Како и зашто (не) писати овако*, Прометеј, Нови Сад, 2019, 245 стр.) – Милка Николић, *Филолог*, 21, Бања Лука, 2020, 475–485.

175. Милош Ковачевић, *Кроз синтаксу српскога језика* (Матица српска – Друштво чланова у Црној Гори, Подгорица 2020, 387 стр.) – Јелена Јовановић Симић, *Узданица*, XVII/2, Јагодина, 2020, 337–350.
176. О научном делу Милоша Ковачевића – Радоје Симић, *Узданица*, XVII/1, Јагодина, 2020, 9–22.
177. Кроз синтаксу српскога језика, и више од тога (Милош Ковачевић, *Кроз синтаксу српскога језика*, Подгорица: Матица српска – Друштво чланова у Црној Гори, Одјељење за српски језик и књижевност, 2020) – Драга Бојовић, *Октоих*, XI/12, Никшић, 2021, 181–183.
178. Нова синтаксичка проучавања српског језика (Милош Ковачевић, *Кроз синтаксу српскога језика*, Подгорица: Матица српска – Друштво чланова у Црној Гори, Одјељење за српски језик и књижевност, 2020, 387 стр.) – Јулијана Деспотовић, *Наслеђе*, 49, Крагујевац, 2021, 335–340.
179. Милош Ковачевић. *Кроз синтаксу српскога језика* (Подгорица: Матица српска – Друштво чланова у Црној Гори, 2020) – Марина Николић, *Јужнословенски филолог*, LXXVII/1, Београд, 2021, 244–248.
180. Нови истраживачки резултати у србистици: синтаксички систем српскога језика (Милош Ковачевић, *Кроз синтаксу српскога језика*, Матица српска – Друштво чланова у Црној Гори, Одјељење за српски језик и књижевност, Подгорица, 2020, 390 стр.) – Милка Николић, *Српски језик*, XXVI/1–2, Београд, 2021, 629–639.
181. Од језика српске поезије до српског поетског језика: (раз)откривање помоћу интегралностилистичког кључа (Милош Ковачевић, *Поезија у стилистичком кључу*, Андрићев институт, Андрићград, Вишеград, 2020, 335 стр.) – Милка Николић, *Зборник Матице српске за књижевност и језик*, 69/3, Нови Сад, 2021, 807–813.
182. „Пресек” актуелног стања србистике: методолошки образац полидисциплинарне србистичке анализе (Милош Ковачевић, *Србистички огледи*, Завод за уџбенике и наставна средства, Источно Ново Сарајево, 2021, 291 стр.) – Милка Николић, *Филолог*, XII/24, Бања Лука, 2021, 433–440.
183. Милош Ковачевић, *Кроз синтаксу српскога језика*, Подгорица: Матица српска – Друштво чланова у Црној Гори, 2020, 391 стр. – Драгана Ратковић, *Зборник Матице српске за филологију и лингвистику*, LXIV/2, Нови Сад, 2021, 253–263.
184. О развоју стилистике као дисциплине у српским научним оквирима (Милош Ковачевић, *Српски стилистичари*, Београд: Српака књижевна задруга, 2021) – Илијана Чутура, *Узданица*, XVIII/2, Јагодина, 2021, 373–388.
185. Дуго очекивано дело: *Српски стилистичари* Милоша Ковачевића, у издању СКЗ (са промоције у СКЗ одржане 21. 4. 2021) – Драган Богutowић, *Вечерње новости*, Београд, 27. април 2022, стр. 15.
186. Мапирање српског (књижевног) језика (Милош Ковачевић, *Србистички огледи*, Источно Сарајево, Завод за уџбенике и наставна средства Источно Сарајево, 2021, 291 стр.) – Саша Ђукић, *Српски језик*, XXVII/1–2, Београд, 2022, 707–716.
187. Српски стилистичари у огледалу интегралне стилистике (Милош Ковачевић, *Српски стилистичари*, Српска књижевна задруга, Београд, 2021, 332 стр.) – Јелена Јовановић Симић, *Српски језик*, XXVII/1–2, Београд, 2022, 687–696.
188. Научна рецепција лингвистичког стваралаштва Милоша Ковачевића – Милка Николић, *Српски језик*, XXVII/1–2, Београд, 2022, 645–665.
189. Милош Ковачевић. *Кроз синтаксу српскога језика*. Подгорица: Матица српска – Друштво чланова у Црној Гори, 2020, 391 стр. – Драгана Ратковић, *Зборник Матице српске за филологију и лингвистику*, LXIV/2, Нови Сад, 2021, 253–263.
190. Реч и мисао у светлу науке (Милош Ковачевић, *Поезија у стилистичком кључу*, Андрићев институт, Андрићград, 2021) – Тихомир Петровић, *Летопис Матице српске*, 509/1–2, Нови Сад, 2022, 237–242.
191. Чему служи метод интегралне стилистике (Милош Ковачевић: *Поезија у стилистичком кључу*, Андрићев институт, Андрићград, Вишеград, 2020) – Бранко Стојановић, *Нова Зора*, 73–74, Билећа – Гацко, 2022, 219–221.
192. Синтаксичке теме – из новог угла (*Кроз синтаксу српскога језика*, Милош Ковачевић, Подгорица: Матица српска – Друштво чланова у Црној Гори, Одјељење за српски језик и

књижевност, 2020, 387 стр.) – Ана М. Јањушевић Оливери, *Наслеђе*, XIX/51, Крагујевац, 2022, 447–451.

193. Изабрана дела Милоша Ковачевића: канон тридесетогодишњег стваралаштва (извештај са промоције одржане 1. јуна 2022. године, у организацији Катедре за српски језик Филолошко-уметничког факултета у Крагујевцу) – Милка Николић, *Нова Зора*, Билећа – Гацко, 2022, 245–248.

IV. МЕЂУНАРОДНА РЕПУТАЦИЈА ПРЕДЛОЖЕНОГ КАНДИДАТА ПРОФ. ДР МИЛОША КОВАЧЕВИЋА

Проф. др Милош Ковачевић остваривао је на различите начине међународну сарадњу:

а) ЛЕКТОРАТ У ЊЕМАЧКОЈ од 1997. до 2021. године:

Био лектор и гостујући професор на Рурском универзитету у Бохуму у Савезној Републици Њемачкој од 1997. до 2021. године.

б) ЧЛАН МЕЂУНАРОДНЕ КОМИСИЈЕ ЗА РАНГИРАЊЕ СЛОВЕНСКИХ ЧАСОПИСА:

Члан је Комисије за рангирање словенских часописа при Међународном комитету слависта од 2015. до 2022. године (МКС листа часописа, која се налази се на сајту Словенске библиотеке у Прагу, а може се прегледати и на сајту Славистичког комитета Србије).

в) РЕЦЕНЗЕНТ МЕЂУНАРОДНОГ ПРОЈЕКТА:

«Ка друштвеној конструкционој граматици: нови приступ у наративној теорији и методологији 2014», чији су носиоци били Балканолошки институт САНУ и Институт за славистичку, Хумболт универзитет, Берлин.

г) УЧЕШЋЕ НА СВЕТСКИМ КОНГРЕСИМА СЛАВИСТА И МЕЂУНАРОДНИМ СКУПОВИМА:

- Учествовао с рефератима на **четири** светска конгреса слависта:
- XII свјетски конгрес слависта – Краковм 1998;
- XIV свјетски конгрес слависта – Охрид, 2008;
- XV свјетски конгрес слависта – Минск, 2013;
- XVI свјетски конгрес слависта – Београд, 2018;
- на **36** «Међународних научних састанка слависта у Вукове дане»;
- на **15** међународних научних скупова «Српски језик, књижевност, уметност», Крагујевац (2006–2021);
- на **12** међународних научних скупова «Језик, књижевност, идентитет/наука/ дискурс/ значење» (Ниш, 2009–2021), итд.

(Потврда су зборници радова са тих скупова, у којима је штампан његов рад, чији су библиографски подаци дати у приложеној библиографији радова).

д) ЧЛАНСТВО У ПРОГРАМАСКИМ И ОРГАНИЗАЦИОНИМ ОДБОРИМА МАЂУНАРОДНИХ СКУПОВА:

- члан Програмског комитета XVI свјетског конгреса слависта – 2018. год.;
- члан Програмског и организационог одбора међународног научног скупа «Српски језик, књижевност, уметност», ФИЛУМ, Крагујевац – од 2006. до 2022. год.;

- члан Програмског и организационог одбора међународног научног скупа «Језик, књижевност, идентитет/наука/ дискурс/ значење», Филозофски факултет, Ниш – од 2009. до 2022. год. (У сваком зборнику са датих скупова на почетку дат списак чланова Програмског и Организационог одбора).

е) ПРЕДАВАЊА ОДРЖАНА У ЛОНДОНУ 2000. И 2001. ГОДИНЕ ПОВОДОМ СЛАВЕ ФОНДА ЛАЗА КОСТИЋ, НА ДАН СВЕТА ТРИ ЈЕРАРХА:

Lectures by Professor Miloš Kovačević Ph. D. delivered in London in the years 2000 and 2001 on the occasion of the Feast of the Three Great Hierarchs – (књига са два текста с предавања паралелно на енглеском и српском језику, Birmingham: Lazarica Press, 2001, 165 str.)

ђ) ПЛЕНАРНА ПРЕДАВАЊА (по позиву) НА МЕЂУНАРОДНИМ СКУПОВИМА:

Проф. др Милош Ковачевић одржао је седам уводних предавања по позиву на међународним и домаћим научним скуповима, од којих **четири на међународним, један на скупу са међународним учешћем** и два на домаћим научним скуповима, и то:

1. «Језички као основ националног идентитета у новонасталим балканским државама», *Међународни научни скуп «Језик, књижевност, идентитет: Језичка истраживања»*, уредници Биљана Мишић Илић и Весна Лопичић, Ниш: Филозофски факултет, 2009, стр. 21–27.
2. «Путеви и странпутице српског језика од Вука до данас», *IX међународни научни скуп «Српски језик књижевност уметност»*, књ. 1: *Српски језик – од Вука до данас*, уредник Милош Ковачевић, Крагујевац: ФИЛУМ, 2015, 13–29.
3. «Књижевни језик и језик књижевности», *X међународни научни скуп «Српски језик, књижевност, уметност»*, књ. 1: *Језик, књижевност, уметности*, уредник Милош Ковачевић, Крагујевац: ФИЛУМ, 2016, 15–32.
4. «Статус атрибутива међу одредбама у словенским језицима», *48. међународни научни састанак слависта у Вукове дане*, Београд: МСЦ (13–15. 9. 2018).
5. «Интегрална стилистика у настави српског језика», *Настава и наука у времену и простору*, зборник радова са научног скупа са међународним учешћем, уредници др Живорад Миленковић, др Снежана Башчаревић, Лепосавић: Учитељски факултет у Призрену –Лепосавић, 2015, 37–68.
6. «О језику и стилу јед(и)не српске збирке прича о дјечи у грађанском БиХ рату», *V научни скуп «Књижевност за децу у науци и настави»*, уредници Виолета Јовановић и Бранко Илић, Јагодина: Факултет педагошких наука, 2018, 49–60.
7. «Стилско-језичке доминанте у *Зову тетреба* Љубивоја Ршумовића», *Књижевно дело Љубивоја Ршумовића*, Педагошки факултет у Ужицу (28. 9. 2018).

V. ОСТАЛИ НАУЧНИ И СТРУЧНИ ДОПРИНОСИ ПРОФ. ДР МИЛОША КОВАЧЕВИЋА (програмски и научни одбори, научна удружења, стручне комисије, уредништво, рецензентски рад)

Проф. др Милош Ковачевић био је:

а) **ПРЕДАВАЧ НА ДОКТОРСКИМ СТУДИЈАМА НА СРПСКИМ УНИВЕРЗИТЕТИМА:**

Осим на Докторским студијама филологије на Филозофском факултету Пале, проф. др Милош Ковачевић је, као изузетан професор и научник, ангажован и на:

- Докторским студијама Филолошко-уметничког факултета у Крагујевцу, гдје је руководилац модула Филологије и Српског језика и књижевности (од 2008. године) и предаје предмете: Структурализам у језику и књижевности, Синтакса, Методологија лингвистичких истраживања, Језик дијалога;
- Докторским студијама Филолошког факултета у Београду (од 2011. године), гдје предаје предмете Савремени српски језик – синтакса са семантиком и стилистиком и Интегрална стилистика;
- Докторским студијама Филозофског факултета у Косовској Митровици (од 2014. године), гдје је предавач на предметима Синтакса – од традиционалних до савремених теорија и Језик дијалога.

б) ЧЛАН ПРОГРАМСКИХ ОДБОРА 50 (ПЕДЕСЕТ) НАУЧНИХ СКУПОВА:

- члан Програмског одбора научних скупова Филозофског факултета Пале (од 2008. до 2015);
- члан Програмског комитета 16. међународног конгреса слависта, Београд (2018);
- члан Програмског одбора међународног научног скупа «Српски језик, књижевност, уметности», ФИЛУМ, Крагујевац (од 2006. до 2018);
- члан Програмског одбора међународног научног скупа «Језик, књижевност идентитет/ наука...», Филозофски факултет, Ниш (од 2009. до 2018);
- члан Програмског одбора научног скупа «Књижевност за децу у науци и настави», Факултет педагошких наука, Јагодина (од 2014. до 2018);
- члан Програмског савета манифестације «Дани српског духовног преображења», Деспотовац (од 2015. до 2018);
- члан Програмског одбора научног скупа «Књижевно дело Љубивоја Ршумовића», Педагошки факултет у Ужицу (2018);
- члан Програмског одбора Међународног научног скупа «Од косовског завета до Његошевог микрокосма: Петар II Петровић Његош (од 1813. до 2013)», Косовска Митровица: Филозофски факултет Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици (2013);
- члан Програмског и организационог одбора Научног скупа Младих филолога Србије (ФИЛУМ, Крагујевац, од 2010. до 2018).

в) ЧЛАН НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ УДРУЖЕЊА:

- члан Удружења књижевника Републике Србије и Удружења књижевника Републике Српске;
- члан Научног друштва за проучавање и неговање српског језика (Београд);
- члан Друштва наставника Српског језика и књижевности Републике Србије;
- члан Друштва наставника Српског језика и књижевности Републике Српске, а и предсједник Управног одбора Друштва од 1913. до 1916;
- члан Друштва чланова Матице Српске у Републици Српској и Црној Гори.

г) ЧЛАН У ОДБОРИМА И КОМИСИЈАМА ЗА ОЦЈЕЊИВАЊЕ ПИТАЊА НАУКЕ:

- предсједник Матичног научног одбора за језик и књижевност Министарства просвете и науке Републике Србије (2011–2022);
- члан Одбора за језик Академије наука и умјетности Републике Српске;
- члан Комисије за израду Закона о службеној употреби језика и писма Републике Српске;
- члан Комисије за израду Нацрта о изменама и допунама Закона о службеној употреби језика и писама Републике Србије;
- члан Одбора за стандардизацију српског језика (1997–2022);
- предсједник Одбора за језик Српске књижевне задруге (2013–2022);

- члан Комисије за рангирање словенских часописа при Међународном комитету слависта; МКС листа часописа (2015–2022);
- Члан Комисије за утврђивање приједлога годишње листе категорисаних часописа Министарства просвете и науке Републике Србије (2017–2021).
- Председник Комисије за утврђивање приједлога годишње листе категорисаних часописа Министарства просвете и науке Републике Србије (2022 –)

д) ЧЛАН УРЕЂИВАЧКОГ ОДБОРА И УРЕДНИК СЉЕДЕЋИХ ДЕВЕТ ЧАСОПИСА:

- *Српски језик* (Београд), међународни часопис (категорија М23/М24 – суиздавач је и Филозофски факултет Пале), главни уредник од 2016. до данас, и члан редакције од 1996;
- *Радови Филозофског факултета у Источном Сарајеву* – главни уредник од 2005. до 2015;
- *Нова Зора* (Билећа - Гацко), главни уредник од 2015, а замјеник главног уредника од 2004. до 2015;
- *Зборник за језик, књижевност и умјетност* (Бања Лука), главни уредник од 2005. до 2008;
- *Октоих* (Погодрица), члан уредништва од 2011. до данас;
- *Ријеч* (Никшић), члан уредништва од 1995. до 1997;
- *Узданица* (Јагодина), члан уредништва од 2006. до данас;
- *Годишњак за српски језик и књижевност*, (Филозофски факултет Ниш), члан уредништва од 2014. до 2018;
- *Србистика* (Приштина /Косовска Митровица), члан уредништва од 1997. до 2001.

ђ) УРЕДНИК МОНОГРАФИЈА:

- Едиција: Лингвистика и србистика, Крагујевац: ФИЛУМ:
(Милка Николић, *Поредбено-начинске конструкције у српском језику*, 2017);
- Едиција: Знамен србистике, Андрићград: Андрићев институт:
(Милош Ковачевић, *Борба за ћирилицу и српски језик*, 2018; Миланка Бабић, *Категорија екскламативности у српском језику*, 2019);
- Едиција: Монографије и монографске студије, Пале: Филозофски факултет:
(Војислав Максимовић, *Научни путокази: Теорија, методи и техника научноистраживачког рада*, 2014)

Осим тога, проф. др Милош Ковачевић био је уредник више од 50 тематских лингвистичких зборника, приређених и штампаних на Филозофском факултету на Палама, на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу, Филозофском факултету у Нишу, и Институту «Иво Андрић» у Андрићграду.

е) РЕЦЕНЗЕНТ НАУЧНИХ РАДОВА И МОНОГРАФИЈА

Проф. др Милош Ковачевић био је рецензент преко стотину научних радова објављених у висококатегоризованим часописима (*Српски језик*, *Теме*, *Наслеђе*, *Књижевност и језик*, *Октоих*, *Норма*, *Зборник радова Филозофског факултета у Косовској Митровици*, *Philologia mediana*, *Радови Филозофског факултета* на Палама, *Филолог* из Бањалуке, *Прилози проучавању језика и књижевности*, и др.).

Био је рецензент 67 монографија, и то:

1. Радоје Симић, *Увод у филозофију стила*, Београд, 1997.
2. Novo Vuković, *Putevi stilističke ideje*, Podgorica - Nikšić, 2000.
3. Радоје Симић, *Основи синтаксе српског језика*, Београд, 2000.
4. Радоје Симић, *Опита стилистика*, Београд, 2001.

5. Тиодор Росић, *Песнички видови ироније*, Београд-Јагодина, 2007.
6. Никола Рамић, *Дијалекатска ријеч*, Крагујевац, 2014;
7. Александра Шuvaковић, *Учење два страна језика у раном узрасту*, Крагујевац, 2017.
8. Милка Николић, *Поредбено-начинске конструкције у српском језику*, Крагујевац, 2017.
9. Милка Николић, Јелена Петковић, *Настава српског језика у контексту савремених лингвистичких истраживања*, Крагујевац, 2018.
10. Бранке Брчкало, *Приповједачко дјело Петра Кочића у настави*, Источно Сарајево, 2009.
11. Бранке Брчкало, *Интерпретација приповједака Петра Кочића у настави*, Источно Сарајево, 2017.
12. Бранке Брчкало *Стваралачки поступци у настави књижевности* Источно Сарајево, 2015.
13. Војислав Максимовић, *Погледи свједока и учесника*, Пале, 2015.
14. Јелена Јовановић, *Лингвистички и стилистички аспекти проучавања реченице*, Београд, 2012.
15. Драгутин Ђукић, *Смисао и сврсисходност*, Нови Сад, 2013.
16. Маријан Јелић, *Етници и ктетици у Војводини*, Сомбор, 2014.
17. Марина Јањић, Илијана Чутура, *Простор, време, друштво - сусрети у језику*, Јагодина, 2012.
18. Мирјана Мишковић-Луковић, *A CONCISE INTRODUCTION TO THE X-BAR THEORY OF ENGLISH PHRASE STRUCTURE*, Крагујевац, 2010.
19. Мирјана Мишковић-Луковић, *Прагматика*, Крагујевац, 2015.
20. Веселина Ђуркин, *Лексика Угљевика и Забрђа*, Сомбор, 2006.
21. Нина Милановић, *Огледи из синтаксостилистике*, Источно Сарајево, 2017.
22. Радоје Симић, Јелена Јовановић, *Српска синтакса I-VII*, Београд, 2017.
23. Светлана Слијепчевић, Марина Николић, Слободан Новокмет, *Језикофил*, Београд, 2016.
24. Војислав Максимовић, *Научни путокази: Теорија, методи и техника научноистраживачког рада*, Пале, 2014.
25. Жељка Бабић, *Језичка интерференција и усвајање синтаксичко-семантичких структура*, Бања Лука, 2012.
26. Савка Благојевић, *О енглеском и српском академском дискурсу*, Ниш, 2012.
27. Бранко Стојановић, *Неовлашћени тумач*, Источно Сарајево, 2012.
28. Далибор Кесић, *Фразеолошко превођење*, Бања Лука, 2014.
29. Јована Димитријевић-Савић, *Codeswitching: Structure and Meaning*, Крагујевац, 2010.
30. Милорад Додик, *ТАКО САМ ГОВОРИО*, књига друга, Бања Лука, 2010.
31. Радомир Животић, *Небрига о језику и политичко општење*, Београд, 2013.
32. Сања Ђуровић, *Укрштање глаголских врста у конјугацији глагола у савременом српском језику*, Крагујевац, 2015.
33. Јелена Јовановић Симић, Радоје Симић, *Вербатологија*, Београд, 2015.
34. Љерка Јефтић, *Критичка анализа дискурса рата против тероризма*, Београд, 2018.
35. Сања Куљанин, *Компарација кроз лексику и семантику*, Београд, 2017.
36. Ранко Билинац, *Страдање свештеника Митрополије дабробосанске у Другом свјетском рату (1941-1945)*, Пале, 2016.
37. Веселина Ђуркин, *Сложени зависни везници у српском језику*, Београд, 2018.
38. Миланка Бабић, *Синтаксички и стилистички огледи*, Београд, 2015;
39. Миланка Бабић, *Огледи из прагматичке синтаксе*, Источно Сарајево, 2010;
40. Миланка Бабић, *Босански проблеми српскога језика*, Београд, 2016.
41. Ана Јањушевић Оливери, *Интензификаторске партикуле у савременом српском језику*, Косовска Митровица – Никшић, 2018.
42. Вера Вујевић, *Елипса у српском и енглеском*, Београд, 2017.
43. Маја Кујунџић, *Пасив у британској итампти*, Пале, 2015.
44. Сања Куљанин, *Компарација кроз лексику и семантику*, Београд, 2017.
45. Тиодор Росић, *Метод напоредог текстуалног представљања*, Јагодина, 2009.
46. Војислав Максимовић, *Хроника нове «Просвјете» 1990-2010*, Пале, 2010.
47. Сања Бајић, *Англицизми у српском језику*, Бања Лука, 2009.

48. Славко Станојчић, *Теоријско-аналитички приступ уџбеничком дискурсу*, Крагујевац, 2015.
49. Марко Јанићијевић, *Дискурс законских аката на српском и енглеском језику: развојно-упоредни приступ*, Београд, 2015.
50. Марина Јањић, *МЕТОДИЧКИ ХОРИЗОНТИ: Одабрана поглавља методике наставе српског језика и књижевности*, Ниш, 2017.
51. Валентина Будинчић, *Англицизми у спортској терминологији*, Београд, 2018.
52. Миланка Бабић, *Екскламативне конструкције у српском језику*, Андрићград, 2019.
53. Вера Јовановић, *Преводна парадигма српског перфекта у француском језику*, Крагујевац, 2019.
54. Веран Станојевић, *Време и аспект у француском и српском језику*, Београд, 2019.
55. Божица Кнежевић, *Микротопонимија Романије*, Андрићград, 2020.
56. Маја Вукић, *Комбиновање везника и неvezничких речи у савременом српском језику*, Ниш, 2020.
57. Соња Миловановић, *Текстеме као стилске доминанте у песничтву Новице Тадића*, Андрићград, 2020.
58. Драгана Ратковић, *Песник и емиграција: концептосфера дома и домовине у поезији Александра Петрова*, Београд, 2020.
59. Мијана Кубурић Мацура, *Категорија концесивности у савременом српском језику*, Бањалука, 2021.
60. Нина Ђеклић, *Списи стилистички*, Београд, 2021.
61. Момир Никић, *Санскртско-српски речник*, Нови Сад, 2021.
62. Илијана Чутура, *Међуоднос прилога и прилошких израза у савременом српском језику*, Јагодина, 2021.
63. Соња Миловановић, *Стил као свет дела*, Краљево, 2020.
64. Биљана Самарџић, *Осам вијекова српског језичког идентитета (Од Светог Саве до Иве Андрића)*, Андрићград, 2022.
65. Милка Николић, *Поетизми и прозаизми*, Андрићград, 2022.
66. Александар Милановић, *Језик српске прозе*, Андрићград, 2022.
67. Марина Николић, Светлана Слијепчевић Бјеливук, *Српски јавни дискурс у пандемији*, Београд, 2022.

ж) ПЕДАВАЧ НА ЈАВНИМ ПРЕДАВАЊИМА И ТРИБИНАМА:

Проф. др Милош Ковачевић одржао је више од 50 јавних предавања у културним центрима и институцијама у разним градовима Србије, Црне Горе, и Српске (у Београду, Зрењанину, Новом Саду, Врњачкој Бањи, Краљево, Подгорици, Херцег-Новом, Никшићу, Жабљаку, Источном Сарајеву, на Палама, у Бањалуци, Требињу, Билећи, Гацку итд.). Учествовао на десетинама трибина за популаризацију и одбрану дигнитета српског језика и српског националног идентитета.

VI. МЕНТОРСТВО У ИЗРАДИ И ОДБРАНИ МАГИСТАРСКИХ И МАСТЕР РАДОВА И ДОКТОРСКИХ ДИСЕРТАЦИЈА

Проф. др Милош Ковачевић током цијеле наставно-научне каријере био је врло ангажован у **образовању и формирању научних кадрова**. Био је писац више од **30 (тридесет)** реферата за избор у наставно-научна звања (асистента, доцента, ванредног и/или редовног професора) на готово свим филозофским, филолошким и педагошким факултетима на источносарајевском, бањолучком, београдском, крагујевачком, нишком, новосадском, новопазарском и косовскомитровачком универзитету. Рад на подизању научног подмлатка посебно потврђује чињеница да је проф. др

Милош Ковачевић био ментор за 25 магистраната из опште лингвистике, српског језика и стилистике. А до сада је био ментор за 32 одбрањене докторске дисертације (и још 6 пријављених) на Филозофском факултету у Сарајеву (прије рата), на Филозофском факултету у Источном Сарајеву, Филозофском факултету у Бањој Луци, на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу и на Филолошком факултету у Београду.

1. МЕНТОРСТВО НА ОДБРАЊЕНИМ МАГИСТАРСКИМ И МАСТЕР РАДОВИМА: МАГИСТАРСКИ РАДОВИ:

а) Филозофски факултет Пале:

1. Миланка Бабић, *Синтаксичке форме реторичког питања у ратној штампи Републике Српске*;
2. Сања Куљанин, *Грамаичке и прагматичке особине партикула у дјелима Милицава Савића и Радослава Братића*;
3. Вера Њевриз, *Језичке и стилске особине језика заједничких органа БиХ*;
4. Нина Њеклић, *Синтаксостилеме реда ријечи у «Ситничарници Код срећне руке» Горана Петровића*;
5. Милка Николић, *Поредбене конструкције у историјским романима Добрила Ненадића*;
6. Санела Бајрић, *Однос модела интерактивног и традиционалног учења страног језика*;
7. Реуф Вејо, *Лингвистички аспекти дјечијих питања*;
8. Бојана Шеховац, *Социолингвистички аспекти употребе језика у заједничким органима БиХ*;
9. Саша Ђукић, *Стилске особине агенцијског новинарства*;
10. Сандра Митева Ђорђевић, *Финалне конструкције у уџбеничком подстилу српског језика*;

б) Филозофски/ Филолошки факултет Бањалука:

1. Светлана Удовичић, *Имперсоналне реченице у Кочићевим приповијеткама*;
2. Мијана Кубурић, *Конструкције са значењем пропратне околности у савременом српском језику*;
3. Елведина Билајбеговић, *Општелингвистички статус германизама у публицистичком стилу стандарда језика БиХ*;
4. Сања Бајић, *Социолингвистичка анализа англицизама у српском језику*;
5. Тијана Васиљевић-Стокић, *Елементи англосаксонске културе у уџбеницима енглеског језика за средње школе на подручју Републике Српске (општелингвистички аспект)*;
6. Сања Турудић, *Форички односи у збирци приповиједака «Баишта сљезове боје» Бранка Њопића*;
7. Радмила Миздрак, *Сложене реченице са значењем квантитативности у српском језику*;
8. Тања Лукић, *Старосна доб и учење другог језика*;
9. Биљана Бојанић, *Експланативне (објаснидбене) координиране конструкције у српскоме језику*;
10. Слободанка Грмуша, *Програмски језици и природни језици*;
11. Драгана Божичковић, *Психолингвистичка анализа проблема организације језичких јединица*.

МАСТЕР РАДОВИ – Филозофски факултет Пале:

1. Снежана Павловић, *Стилистичка анализа приче «Аска и вук» Иве Андрића*;
2. Душан Пејић, *Језичко-стилске доминанте у роману «Наше тамновање»*
3. *Јездимира Дангића*;
4. Даринка Иванишевић, *Временске реченице у дјелу «Сјећања» Меше Селимовића*;

5. Светлана Панић, *Конкуренција конгруентног и неконгруентног атрибута у роману «Трз соли» Радослава Братића*;
6. Селма Демировић, *Атрибутске и апозитивне реченице у дјелу «Тврђава» Меше Селимовића*.

2. МЕНТОРСТВО НА ДИСЕРТАЦИЈАМА

ОДБРАЊЕНЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

а) Филозофски факултет Пале:

1. Бранка Максимовић, *Борислав Пекић и енглеска књижевност – епистоларни дискурс у прозним дјелима* (2004);
2. Хазема Ништовић, *Основе читања и писања у наставним плановима и програмима у контексту деветогодишњег основног образовања* (2006);
3. Сања Куљанин, *Перифрастичке форме компарације у савременом српском језику* (2012);
4. Вера Вујевић, *Граматичко-стилски аспекти елипсе у контрастивној анализи енглеског и српског језика* (2012);
5. Милка Николић, *Поредбено-начинске конструкције у српском језику* (2012);
6. Нина Ђеклић, *Стилистика реда ријечи у стандардном српском језику* (2013);
7. Вера Ђевриз-Нишић, *Синтаксичко-стилистички статус кумулације у српском језику* (2014);
8. Маја Вукић, *Комбиновање везника и невезничких речи у савременом српском језику* (2015 коментор);
9. Валентина Будинчић, *Међуоднос енглеске и српске терминологије у спорту* (2014);
10. Саша Ђукић, *Статус агенцијског жанра или подстила унутар публицистичког функционалног стила савременог српског језика* (2018);
11. Миодраг Петровић, *Православно-родољубива лирика Слободана Ракетића* (2021);
12. Чедомир Кнежевић, *Диференцијалне црте у колокацијским везама у именичкој синтагми у енглеском и српском језику економске струке* (2022);

б) Други филозофски/филолошки факултети (у Сарајеву, Бањој Луци, Крагујевцу и Београду):

13. Срето Танасић, *Презент у савременом српскохрватском књижевном језику* (1991);
14. Мирјана Влајисављевић, *Функција ономастичких јединица у романима Бранка Ћопића* (2003);
15. Миланка Бабић, *Екскламатионе реченице у савременом српском језику* (2005);
16. Илијана Чутура, *Међуоднос прилога и прилошких израза у савременом српском језику* (2010);
17. Мијана Кубурић-Мацура, *Систем синтаксичких концесивних јединица у савременом српском језику* (2014);
18. Ана Јањушевић, *Начини интензификације синтаксичких јединица у савременом српском језику* (2012);
19. Веселина Ђуркин, *Принципи настанка сложених везника и њихова функционалностилска дистрибуција у српском језику* (2013);
20. Тања Русимовић, *Релативне реченице са форичким антецедентом и заменичким релативизаторима у српском језику* (2014);
21. Јелена Петковић, *Синтакса и семантика двоструке негације у српском језику* (2015);
22. Јелена Максимовић, *Језичко-стилске карактеристике новинске вести и новинског извештаја* (2016);
23. Светлана Слијепчевић, *Језичко-стилске одлике рекламно-пропагандног жанра у политичком дискурсу* (2016);

24. Ивана Палибрк, *Карактеристични графостилемски поступци у модерној англоамеричкој и српској књижевности* (2017);
25. Јованка Милошевић, *Синтаксички и семантички статус адвербијалних допуна у српском језику* (2017);
26. Бранка Младеновић, *Квантификација и егзистенција – проблеми егзистенцијалне квантификације у српском и енглеском језику* (2017);
27. Љиљана Драгић, *Конкурентност правог и неправог објекта у српском и енглеском језику* (2017);
28. Тиана Тошић, *Мале клаузе у енглеском и српском језику* (2018);
29. Соња Миловановић, *Текстеме као стилске доминанте у песничтву Новице Тадића* (2018);
30. Ивана Јовановић, *Лингвистичка и стилистичка истраживања медиолошких родова и врста* (2019);
31. Снежана Таталовић, *Стилистика фигуративних израза у основној школи* (2021)
32. Тања Илић, *Међуоднос конкурентних именица и именичких синтагми у српском језику* (2022).

ПРИЈАВЉЕНЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ (у завршној фази):

1. Биљана Мишић, *Пренесена значења глагола кретања у књижевноумјетничком и научном стилу* (Филозофски факултет Пале);
2. Александра Савић, *Језичка политика у Босни и Херцеговини од 1992. до 2002. године;*
3. Милица Петровић, *Језичко-стилске одлике прозе Драгослава Михаиловића;*
4. Марија Вуковић, *Утицај англицизама са друштвених мрежа на српски језик и културу изражавања;*
5. Јелена Китановић, *Ономатопеја у стрипу и другим жанровима;*
6. Јелена Павловић, *Зависносложена реченица у административно-правном стилу српскога језика у XIX веку.*

VII. УЧЕШЋЕ У НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИМ ПРОЈЕКТИМА

На Филозофском факултету Универзитета у Источном Сарајеву роф. др Милош Ковачевић био је руководилац више једногодишњих пројекта финансираних од стране Министарство науке Републике Српске, и то:

- *Значај српског језика и књижевности за очување идентитета Републике Српске* (за године: 2011, 2012, 2013, 2014, 2019, 2020–2021.);
- *Језик ратне поезије и прозе Републике Српске* (2009–2010) и
- *Језик штампе* (2010–2011).

Био је и руководилац двају пројеката, извођених на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу, које је у оквиру основних истраживања финансирало Министарство науке и технолошког развоја Републике Србије:

- *148024: Српски језик и друштвена кретања* (2006–2010) и
- *178014: Динамика структура савременог српског језика* (2011–2020),

Проф. др Милош Ковачевић је од 2018. године и руководилац Одјељења за српски језик Института «Иво Андрић» у Андрићграду, у коме води пројекат:

- *Значај српског језика за очување српског културног идентитета* (2018–2022).

VIII. ДОКАЗ О ОБЕЗБЈЕЂИВАЊУ НАУЧНО-НАСТАВНОГ ПОДМЛАТКА НА УНИВЕРЗИТЕТУ У НАУЧНОЈ ОБЛАСТИ У КОЈОЈ ЈЕ КАНДИДАТ ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ ПРОФЕСОРА ЕМЕРИТУСА БИРАН

Проф. др Милош Ковачевић је матичар Катедре за србистику на Филозофском факултету Пале, односно на Универзитету у Источном Сарајеву, будући да, осим чланова запослених на Филозофском факултету, Катедру чине и наставници и сарадници који раде на Педагошком факултету у Бијељини. Током свих година рада на Филозофском факултету Пале, проф. Ковачевић се предано и врло плански бавио и развојем кадрова из областима Савременог српског језика, Опште лингвистике и Стилистике. Резултат његовог рада у тим областима јесте то да су сви садашњи професори који су на Универзитету у Источном Сарајеву бирани на предмете у некој од тих области били и његови асистенти који су и магистрирали и докторирали под његовим менторством, а међу њима су:

- један редовни професор – проф. др Миланка Бабић, запослена на Филозофском факултету;
- три ванредна – проф. др Сања Куљанин и проф. др Вера Ћеврић Нишић, запослене на Филозофском факултету, те проф. др Нина Ћеклић, запослена на Педагошком факултету у Бијељини;
- један доцент – доц. др Саша Ђукић, запослен на Педагошком факултету у Бијељини.

Проф. др Милош Ковачевић је ментор у изради докторске дисертације вишем асистенту Катедре за србистику мр Биљани Мишић, а био је ментор и др Вери Вујевић, ванредном професору Катедре за англистику, у изради и одбрани докторске дисертације рађене контрастивно на језичкој грађи енглеског и српског језика.

IX. ДОКАЗ ДА ЈЕ КАНДИДАТ ПРОФ. ДР МИЛОШ КОВАЧЕВИЋ ПРОВЕО НАЈМАЊЕ ДЕСЕТ ГОДИНА У РАДНОМ ОДНОСУ НА УНИВЕРЗИТЕТУ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ, ОД ЧЕГА НАЈМАЊЕ ПЕТ У ЗВАЊУ РЕДОВНОГ ПРОФЕСОРА

На основу увида у документацију, констатујемо да је проф. др Милош Ковачевић у периоду од 1. марта 2001. до 30. септембра 2021. без прекида био запослен на Универзитету у Источном Сарајеву, и то од почетка у звању редовног професора.

Проф. др Милош Ковачевић, дакле, на Универзитету у Источном Сарајеву радио је као редовни професор пуних 20 година и седам мјесеци.

X. ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПОСЕБНИХ ЗАСЛУГА ПРОФ. ДР МИЛОША КОВАЧЕВИЋА ЗА РАЗВОЈ И НАПРЕДАК МАТИЧНОГ ФАКУЛТЕТА И УНИВЕРЗИТЕТА У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ

Академски идентитет сваке високошколске институције најбоље потрђују њени професори својим ауторитетом, изграђеним у настави и науци, али и афирмисаношћу у цјелокупној култури друштва у времену у коме раде и стварају. Када се све те категорије потврде у раду једног

универзитетског професора, као што се потврђују у раду проф. др Милоша Ковачевића, високошколска установа којој он припада вишеструко је на добитку – у ширем друштвеном контексту нико је боље не представља од њених бивших студената који памте и помињу своје најбоље професоре, посебно оне који су увијек активни у јавном животу друштва, док у свијету науке ништа је боље не репрезентује као квалитет научних радова њених професора.

Да је проф. др Милош Ковачевић изузетан професор Филозофског факултета и Универзитета у Источном Сарајеву, потврђују разне чињенице наведене у Реферату, као што су: рад на сва три циклуса студија, одржана предавања и рад на факултетима у иностранству, рад на докторским студијама више универзитета (у Источном Сарајеву, Крагујевцу, Београду и Косовској Митровици), а посебно бројна менторства у изради магистарских и мастер радова и докторских дисертација (био је ментор за 32 одбрањене дисертације, од којих је 12 одбрањено на Филозофском факултету Пале, а води још шест које су у завршној фази израде) – чиме се потврђује да су само врхунски професори способни да пренесу знање на највишем нивоу његовог усвајања и дају смјернице за квалитетна истраживања у науци. Квалитет рада професора у најбољем свјетлу квалификује и његов допринос у развоју наставног кадра на матичном факултету, у чему је проф. др Ковачевић можда и без премца не само на Универзитету у Источном Сарајеву него и много шире, будући да је у научна звања произвео пет наставника (једног редовног професора, три ванредна и једног доцента) на Филозофском и Педагошком факултету Универзитета у Источном Сарајеву.

У савременој српској реалности, изложеној врло агресивним глобализацијским притисцима који угрожавају њен национални интегритет, одавно се поставља питање да ли српска наука може да помогне српском друштву? Научни и стручни текстови проф. др Милоша Ковачевића више него јасно показују да може. Његова вишедеценијска лингвистичка и србистичка дјелатност од почетка се усмјеравала према концепту хармонизације науке и друштва који се заснива на јавном ангажовању науке, што је посебно значајно у контексту парадигме глобалистичког свјетског поретка, у коме се тежи унификацији националних култура и неутралисању културних различитости и на њима заснованих националних идентитета. Ковачевић заступа ставове у којима је очигледно да је српској националној заједници, изложеној глобализацијским притисцима, неопходна подршка српске науке, а својим научним радом доказује да србистика може да подржи и унаприједи српско друштво. Да би се то реализовало, његово научно дјело показује да је неопходно сљедеће: да се успостави и реализује национални филолошки програм за очување српског језика и његовог ћириличног писма као интегралних компоненти идентитета; да се на богатој документарној грађи темељно истражи историја српског језика као средства српске културе, ако и културе других народа који се тим језиком служе; да се на функционалистички разнообразној грађи проучава систем савременог српског стандардног језика, јер само тако могу да се успоставе сви његови модели. Тих претпоставки он се у свом научном опусу стриктно придржава: реконструисао је и афирмисао српски филолошки програм и активно га заступа у свим својим радовима и књигама које су посвећене идентитеским и нормативним питањима српског књижевног језика; сва његова истраживања граматичких и стилистичких тема у србистици заснована су на богатом корпусу из различитих функционалних стилова.

О научном доприносу проф. др Милоша Ковачевића раду и развоју Филозофског факултета и Универзитета у Источном Сарајеву несумњиво су најјаснији показатељи у његовој библиографији – у његових 37 научних књига и скоро 400 оригиналних научних и прегледних радова, од којих је 113 објављено у међународним часописима (45) или зборницима међународног карактера (68), као и у његовим бројним популарнонаучним прилозима у часописима за ширу публику која се интерсеује за питања језика, књижевности, културе, духовности и просвјете, или у стручним текстовима објављеним у српској дневној штампи. Но можда је његов научни допринос још изразитије показан и доказан у вишедеценијским токовима којим се кретала кореспонденција научне јавности с публикацијама проф. др Милоша Ковачевића у опусу око 200 библиографских јединица. У рецепцији његовог дјела од стране научне јавности најбоље су приказани његов научни развој и теоријски концепти које он у свом научном дјелу развија, а који се везују за улогу србистике у развоју научне мисли о српском језику, и то посебно у областима синтаксе, стилистике и

социолингвистике, у којој је фокусиран на очување српског националног идентитета у регионалним диобама његовог културног наслеђа и тенденцијама глобализацијског друштва. Тако научна рецепција Ковачевићевог лингвистичког стваралаштва издваја као посебно наглашене и као суштинске сљедеће тематске области: 1) српски књижевни/стандардни језик и његов однос према језику српске књижевности; 2) граматички систем српског језика – у оквиру кога доминантно изучава законитости синтаксичког подсистема; 3) стилистичка средства српског језика – са изузетним доприносом у изучавању лингвистике стилских фигура; 4) језик српске прозе; 5) српски поетски језик; 6) српски идентитетски критеријуми. У Ковачевићевом стваралаштву научна јавност – у бројним анализама, цитатима и приказима његових дјела – проналази вриједне лингвистичке резултате, уочава значај његовог учешћа у систему јавног ангажовања науке и указује на његов допринос у стварању друштвене атмосфере у којој наука може да помогне српском друштву. Ковачевићево стваралаштво одражава све наведене правце друштвеног ангажовања србистике. Србистичка парадигма, која је унапређивана захваљујући Ковачевићевом дугогодишњем прегалаштву, омогућава да се српско друштво у свету глобализма аутономно развија као «друштво знања».

У том смислу успостављања и развоја најпожељнијих атрибута «друштва знања» увијек је детерминисано и дјеловање проф. Ковачевића на Филозофском факултету Универзитета у Источном Сарајеву, а огледа се у освремењавању и развоју његових научноистраживачких капацитета и представљању резултата научног рада у оквиру факултетских публикација. Као руководилац више научних пројеката у научноистраживачком раду окупљао је и афирмисао наставнике и асистенте Катедре за србистику Филозофског факултета Пале. Као дугогодишњи главни уредник часописа *Радови Филозофског факултета Пале* допринио је унапређењу квалитета часописа и његовој категоризацији на МКС-листи словенских часописа; замислио је и реализовао – као њихов први уредник – едицију *Монографије и монографске студије Филозофског факултета*. Оснивач је и руководилац првих постдипломских студија (Методолошки аспекти изучавања језика и књижевности, 2001–2010) и првих докторских студија (Докторске студије филологије) на Филозофском факултету.

Својим радом и проактивним дјеловањем у ширем друштвеном контексту проф. др Милош Ковачевић допринио је побољшању статуса србистике као науке у оквиру филолошких и уопште хуманистичких наука. У времену када се однос друштва према науци мјери параметрима тржишне економије, па су скрајнуте све економски «непрофитабилне» науке, активно се борио и још увијек се залаже за дигнитет србистике, и уопште филологије, као теоријских наука у односу на примијењене науке и технологије којима се у друштву Републике Српске даје примат. Управо по бројним јавним иступањима проф. др Милоша Ковачевића, научно јасно аргументованим, Катедра за србистику Филозофског факултета препознатљива је у академској и уопште друштвеној заједници Босне и Херцеговине као катедра која чува и његује идентитет српског језика и српске књижевности као најбитнијих и научно најутемељенијих идентитетских категорија Срба. Стручна комисија сматра да је и у том прегалачком послу који се тиче заштите дигнитета србистике, а који је и од научног и од општедруштвеног интереса, па потом сљедствено и од универзитетског, проф. др Милош Ковачевић остварио врло запажене и корисне резултате који доприносе афирмацији Универзитета у Источном Сарајеву и његовог Филозофског факултета.

У овом кратком приказу наведене су само највидљивије и најопштије заслуге проф. др Милоша Ковачевића за развој Филозофског факултета и Универзитета у Источном Сарајеву, а у Реферату је забиљежено и много референци које додатно све речено потврђују. Стручна комисија оцјењује да је проф. др Милош Ковачевић – током своје вишедеценијске каријере редовног професора Универзитета у Источном Сарајеву – својим изузетним научним угледом, укупном научном и образовном дјелатношћу професора на Филозофском факултету Пале и гостујућег професора на домаћим и страним универзитетима, менторским радом и радом на научноистраживачким пројектима, радом на развоју наставно-научних капацитета Филозофског факултета значајно допринио угледу и Филозофског факултета, који га је предложио за додјелу звања професора емеритуса, као и Универзитета у Источном Сарајеву.

XI. САГЛАСНОСТ ПРЕДЛОЖЕНОГ КАНДИДАТА ПРОФ. ДР МИЛОША КОВАЧЕВИЋА ДА МУ СЕ ДОДИЈЕЛИ ЗВАЊЕ ПРОФЕСОРА ЕМЕРИТУСА

Проф. др Милош Ковачевић је у писаној изјави дао сагласност да му се додијели звање професора емеритуса на Универзитету у Источном Сарајеву.

XII. РАД СТРУЧНЕ КОМИСИЈЕ О ПОСТУПКУ ОЦЈЕЊИВАЊА ИСПУЊЕНОСТИ УСЛОВА ЗА ДОДЈЕЛУ ЗВАЊА ПРОФЕСОР ЕМЕРИТУС ПРОФ. ДР МИЛОШУ КОВАЧЕВИЋУ

Стручна комисија је, према *Одлуци* о именовану и према члану 7, став 1, и члану 8, став 1, *Правилника о условима и поступку додјеливања звања professor emeritus на Универзитету у Источном Сарајеву*, била дужна да изврши оцјену приједлога Филозофског факултета за избор проф. др Милоша Ковачевића у звање професора емеритуса и на основу достављене документације утврди потпуност и усаглашеност приједлога са захтјевима из *Правилника*, односно да оцијени да ли кандидат испуњава све појединачне услове за избор у звање професора емеритуса. Комисија је достављену документацију анализирао према условима који су прописани чланом 3 *Правилника*, у коме стоји да се звање професора емеритуса може додијелити редовном професору који испуњава следеће услове:

1. „најмање 10 (десет) година проведених у радном односу на Универзитету у Источном Сарајеву, на пословима наставе, од чега најмање 5 (пет) година проведених у наставно-научном звању редовног професора;
2. дао јавно афирмисани научни допринос у развоју своје научне области, што подразумева да има:
 - најмање 4 објављене књиге (научну књигу, монографију или универзитетски уџбеник) од значаја за ужу научну област кандидата;
 - најмање 20 научних радова од значаја за ужу научну област, објављених у релевантним научним часописима и зборницима са рецензијом;
 - учешће у реализацији најмање 3 научно-истраживачка пројекта од значаја за научну област кандидата;
3. да је стекао међународну репутацију (која је потврђена кроз учешће у међународним пројектима, избор за гостујућег професора на познатом универзитету у иностранству, предавањима у иностранству по позиву, чланством у уредништву међународно научних часописа и сл.);
4. да има значајне резултате у обезбјеђивању наставно-научног подмлатка на у Универзитету, у области за коју је изабран, који се огледају у томе да је извео најмање једног асистента у звање доцента;
5. да има посебне заслуге за развој и напредак Универзитета и организационе јединице која га је предложила за додјелу звања *professor emeritus*;

6. да има успјешно реализована менторства кандидатима у поступцима израде завршних радова на другом циклусу студија, магистарских радова и докторских дисертација, остварена након избора у звање редовног професора (и то најмање 4 менторства кандидатима у поступку израде завршних радова на другом циклусу студија или магистарских радова и најмање 2 менторства у поступку израде докторске дисертације“.

Стручна комисија је прегледала и детаљно анализирала достављену документацију кандидата која обухвата:

- биографију,
- потпуну библиографију,
- доказе о међународној репутацији кандидата,
- доказе о радном стажу на Универзитету у Источном Сарајеву,
- материјале који репрезентују посебне заслуге предложеног кандидата за развој и напредак Универзитета у Источном Сарајеву и организационе јединице која га је предложила,
- доказе о менторствима на студијама другог и трећег циклуса,
- доказе о обезбјеђивању наставно-научног подмлатка на Универзитету у Источном Сарајеву,
- те изјаву кандидата о сагласности за додјелу звања професор емеритус.

Цијенећи достављену документацију, Стручна комисија констатује да проф. др Милош Ковачевић – годинама радног стажа у звању редовног професора на Универзитету у Источном Сарајеву, узорном биографијом, изузетном библиографијом, оствареним научним пројектима и менторствима, ангажовањем на обезбјеђивању универзитетског научно-наставног подмлатка у својој научној области, репутацијом међународно признатог професора и научника, и уопште свим квантитативно и квалитативно мјерљивим резултатима свога рада – испуњава и вишеструко пребацује све појединачне услове за избор у звање професора емеритуса на Универзитету у Источном Сарајеву.

ХШ. ПРИЈЕДЛОГ СТРУЧНЕ КОМИСИЈЕ О ДОДЈЕЛИ ЗВАЊА ПРОФЕСОР ЕМЕРИТУС ПРОФ. ДР МИЛОШУ КОВАЧЕВИЋУ

На основу свих у Реферату предочених података и изведене њихове квантитативно-квалитативне анализе, Стручна комисија сматра да је проф. др Милош Ковачевић испунио све услове из *Правилника о условима и поступку додјељивања звања professor emeritus на Универзитету у Источном Сарајеву*, те да је резултатима свога наставно-научног рада и стручног дјеловања вишеструко допринио раду и развоју Филозофског факултета Пале и Универзитета у Источном Сарајеву, представивши, уз то, те институције и у јавном животу Републике Српске, Србије и региона у најбољем свјетлу – као изузетан професор и научник.

Изузетност научног дјела проф. др Милоша Ковачевића не потврђује само 37 објављених научних књига из трију научних области и скоро 400 оригиналних научних и прегледних радова него и – изразитије од тога – око 200 њему посвећених појединачних научних радова и зборника, приказа књига и других ситнијих прилога, писаних од стране најпознатијих српских и лингвиста из региона.

Своје огромно знање научника највишег међународног ранга и искуство у настави професора на домаћим и страним универзитетима уградио је у Филозофски факултет и Универзитет у Источном Сарајеву са непресушним ентузијазмом, доприносећи њиховој академској афирмацији као оснивач првих постдипломских и првих докторских студија, професор на докторским студијама

На основу свих у Реферату предочених података и изведене њихове квантитативно-квалитативне анализе, Стручна комисија сматра да је проф. др Милош Ковачевић испунио све услове из Правилника о условима и поступку додјељивања звања *professor emeritus* на Универзитету у Источном Сарајеву, те да је резултатима свога наставно-научног рада и стручног дјеловања вишеструко допринио раду и развоју Филозофског факултета Пале и Универзитета у Источном Сарајеву, представивши, уз то, те институције и у јавном животу Републике Српске, Србије и региона у најбољем свјетлу – као изузетан професор и научник.

Изузетност научног дјела проф. др Милоша Ковачевића не потврђује само 37 објављених научних књига из трију научних области и скоро 400 оригиналних научних и прегледних радова него и – изразитије од тога – око 200 њему посвећених појединачних научних радова и зборника, приказа књига и других ситнијих прилога, писаних од стране најпознатијих српских и лингвиста из региона.

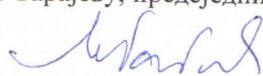
Своје огромно знање научника највишег међународног ранга и искуство у настави професора на домаћим и страним универзитетима уградио је у Филозофски факултет и Универзитет у Источном Сарајеву са непресушним ентузијазмом, доприносећи њиховој академској афирмацији као оснивач првих постдипломских и првих докторских студија, професор на докторским студијама четири српска универзитета, уредник једног међународног и више националних часописа, рецензент научних монографија, цијењен и тражен ментор, руководилац пројеката, као стручњак и научник чији се јавно изречен и увијек аргументован став о заштити дигнитета српског језика, српског писма и српског националног идентитета и чује и уважава.

На основу бројних, у Реферату изложених референци и изузетних оцјена научно-наставног рада и дјеловања проф. др Милоша Ковачевића – а све претходно наведено показује да је ријеч о једном од најплоднијих и најзначајнијих српских лингвиста: водећем стилистичару и синтаксичару српскога језика и једном до највећих бораца за очување научног дигнитета и националног идентитетског статуса српског језика и ћирилице – Стручна комисија цијени да би сваком универзитету била част да за емеритуса има таквог научника и професора, па са великим задовољством предлаже Сенату Универзитета у Источном Сарајеву да проф. Милошу Ковачевићу додијели звање професора емеритуса за област хуманистичких наука.

Источно Сарајево, 20. август 2022. год.

СТРУЧНА КОМИСИЈА:

1. Др Миланка Бабић, редовни професор, Специфични језици – Србистика (Савремени српски језик и лингвистика), Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву, председник

2. Др Рајна Драгићевић, редовни професор, Српски језик (Лексикологија), Филолошки факултет Универзитета у Београду

3. Др Александар Миловановић, редовни професор, Српски језик (Историја језика), Филолошки факултет Универзитета у Београду

